

คู่มือปฏิบัติการภาคสนาม สำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ อุบัติเหตุจากสารเคมี (Field Operations Guide)

คพ. 04-043

ISBN 974-9669-48-7

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

คำนำ

การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมของประเทศส่งผลให้มีการใช้สารอันตรายเพื่อการผลิตเพิ่มมากขึ้น และคุณสมบัติของสารอันตรายอันได้แก่ความไวไฟ ระเบิดได้ มีพิษ กัดกร่อนนั้น อาจก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมได้เมื่อเกิดอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับสารอันตรายขึ้น ถึงแม้ปัจจุบันภาครัฐมีความมุ่งมั่นในการเตรียมความพร้อมเพื่อลดความรุนแรงของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีระดับพื้นที่ ถ่ายทอดความรู้ทางเทคนิควิชาการด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแล้วก็ตาม ปัญหาที่ภาครัฐยังประสบอยู่ในปัจจุบันคือการขาดความรู้ ความเข้าใจในระบบการสั่งการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุภัยจากสารอันตราย ทำให้เกิดความสับสนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และอาจส่งผลถึงประสิทธิภาพในการควบคุมเหตุอุบัติเหตุภัยอีกด้วย

กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการตามแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุภัยจากสารเคมี (Field Operations Guide) ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วยหลักการของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ การจัดองค์กรในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ หน้าที่ของส่วนต่างๆ ภายในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ การตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีโดยใช้ระบบการบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับบัญชาการและทีมงานได้ใช้คู่มือเล่มนี้เป็นแนวทางปฏิบัติในการสั่งการและการดำเนินการตอบโต้เหตุกรณีเกิดอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีอันตรายได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	บทนำ	1
บทที่ 2	การจัดองค์กรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ	5
บทที่ 3	เป้าหมายและกลยุทธ์ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน	19
บทที่ 4	การประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้มีส่วนรับผิดชอบ ...	25
บทที่ 5	หน่วยบัญชาการระดับชาติและหน่วยบัญชาการระดับภาค ..	29
บทที่ 6	หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน	33
บทที่ 7	หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ	37
บทที่ 8	ส่วนปฏิบัติการ	49
บทที่ 9	ส่วนวางแผน	77
บทที่ 10	ส่วนส่งกำลังบำรุง	101
บทที่ 11	ส่วนการเงิน/การบริหาร	117
บทที่ 12	กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุและ การประชุมที่เกี่ยวข้อง	125
บทที่ 13	การจัดแสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน	141
บทที่ 14	เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี	147
บทที่ 15	คำศัพท์และคำย่อ	169
	บรรณานุกรม	187

บทนำ

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุเป็นเอกสารแนะนำสำหรับการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินตามระบบบัญชาการเหตุการณ์หรือระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command System : ICS) ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาและมีการใช้อย่างแพร่หลายโดยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในการตอบโต้เหตุอุบัติภัยหลากหลายประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุรั่วไหลจากสารเคมีและน้ำมัน เนื่องจากเป็นเหตุที่อาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอาจมีผลกระทบเป็นวงกว้างคาบเกี่ยวหลายพื้นที่ รับผิดชอบ และ/หรือคาบเกี่ยวหลายหน่วยงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ระบบบัญชาการเหตุการณ์หรือระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) มีจุดเด่นอยู่ที่การเป็นระบบการทำงานร่วมกันของหลากหลายหน่วยงานและหลากหลายระดับชั้น ให้สามารถดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการตอบโต้เหตุฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประสานการปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี ตั้งแต่หน่วยตอบโต้เหตุเบื้องต้นในท้องถิ่น หน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด จนถึงหน่วยงานส่วนกลาง เช่น กรมควบคุมมลพิษ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น หน่วยงานตอบโต้เหตุจากผู้มีส่วนรับผิดชอบ (Responsible Party) หรือหน่วยงานตอบโต้เหตุท้องถิ่นอาจเป็นหน่วยงานแรกที่เข้าทำการระงับเหตุ ณ บริเวณที่เกิดเหตุ หากไม่สามารถระงับเหตุและแปรเปลี่ยนเป็นเหตุการณ์ที่ต้องการความช่วยเหลือจากหลายหน่วยงาน ทั้งภายในจังหวัดและจากส่วนกลาง หน่วยงานเหล่านี้สามารถจัดองค์การตอบโต้เหตุตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) ได้ ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) อาจขยายขนาดขึ้นตามความต้องการของการตอบโต้เหตุ และจำนวนของหน่วยงานที่เข้ามาช่วยเหลือ และอาจกลายเป็นการก่อตั้งหน่วยบัญชาการเหตุการณ์ร่วม (Unified Command : UC) ซึ่งสามารถดึงทรัพยากรทั้งจากภาครัฐระดับต่าง ๆ และภาคเอกชนเข้ามาทำงานร่วมกันภายในระบบการตอบโต้เหตุที่หน่วยตอบโต้เหตุเบื้องต้นจัดทำขึ้น

การจัดองค์การตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุเป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานไม่ได้เป็นกฎระเบียบแต่อย่างใด ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Commander: IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command : UC) สำหรับแต่ละเหตุฉุกเฉินควรตระหนักว่า การตอบโต้เหตุฉุกเฉินเป็นการรวมพลังจากหลายหน่วยงานที่มีลักษณะการตอบโต้เหตุหลากหลายแบบ จึงควรกำหนดแนวทางการจัดองค์การและแนวทางการวางกำลังทรัพยากรในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุให้เหมาะสมตามแต่ละสถานการณ์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการตอบโต้เหตุอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

แม้ว่าระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) จะมีความยืดหยุ่นสามารถรองรับสถานการณ์ที่หลากหลายได้ ทั้งที่เป็นเหตุฉุกเฉิน หรือ เหตุการณ์

ขนาดใหญ่ เช่น การจัดงานเลี้ยงต้อนรับนักกีฬาโอลิมปิก เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะนำไปใช้ควรได้รับการฝึกอบรมเฉพาะด้านเกี่ยวกับระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี (Field Operations Guide) ฉบับนี้ เป็นคู่มือสำหรับช่วยในการปฏิบัติงานมากกว่าเป็นเอกสารที่มีความเบ็ดเสร็จในตัว เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินทุกระดับรวมทั้งผู้บัญชาการที่เกิดเหตุ (IC) สามารถศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ในระบบบัญชาการเหตุการณ์ หน้าที่รับผิดชอบทั่วไปของหัวหน้าหน่วย รายละเอียดของตำแหน่งต่างๆ รวมทั้งภารกิจหรือหน้าที่ที่ควรปฏิบัติได้จากคู่มือฉบับนี้

เนื้อหาในคู่มือปฏิบัติการเล่มนี้อ้างอิงจากเอกสาร Field Operations Guide : Incident Command System (ICS) และ Incident Management Handbook ซึ่งจัดทำขึ้นโดยหน่วยรักษาการณ์ชายฝั่งแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Coast Guard) และได้ผ่านการพิจารณาและการเสนอแนะจากหลายหน่วยงานในระดับรัฐบาลกลาง หน่วยงานระดับรัฐ และหน่วยงานระดับท้องถิ่น กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเลียม และผู้เชี่ยวชาญด้านการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้ประยุกต์สาระสำคัญที่อาจเป็นประโยชน์และเหมาะสมในการนำมาใช้กับประเทศไทย จึงได้พัฒนาคู่มือปฏิบัติการภาคสนามฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินต่อไป

การจัดองค์กรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command System Organization)

การจัดองค์กรตอบโต้เหตุฉุกเฉินตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ เป็นการจัดสรรองค์กรตามภารกิจหลัก โดยแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยๆ และมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่สามารถลดหรือขยายขนาดได้ตามความจำเป็น แต่ละเหตุการณ์หรือเหตุฉุกเฉินจะต้องมีภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการ แม้ว่า จะมีขนาดเล็กและมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการเพียงคนหรือสองคนเท่านั้น

การจัดองค์กรตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุหรือระบบบัญชาการ เหตุการณ์ (ICS) ต้องประกอบด้วยหน่วยงานที่ดำเนินการในภารกิจหลัก 5 อย่าง ได้แก่

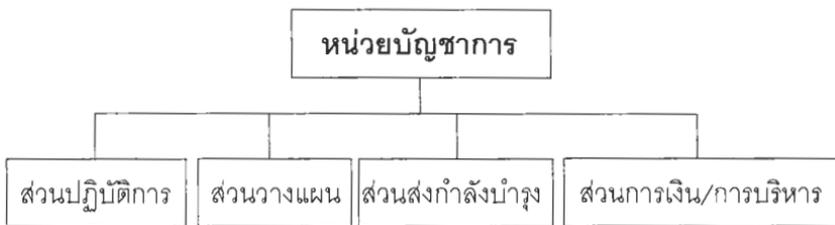
- การบัญชาการ : กำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ และรับผิดชอบต่อการตอบโต้เหตุฉุกเฉินโดยรวม

- การปฏิบัติการ : ดำเนินการตามยุทธวิธีตามที่ได้วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ทางยุทธวิธี จัดสรร และกำกับดูแลทรัพยากรในการตอบโต้เหตุ
- การวางแผน : จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวบรวมและประเมินผลข้อมูล และรักษาสถานะของทรัพยากร
- การส่งกำลังบำรุง : จัดหาการสนับสนุนตามที่ต้องการเพื่อการตอบโต้เหตุ จัดหาทรัพยากรและการบริการที่จำเป็นในการสนับสนุนการตอบโต้เหตุ
- การเงิน/การบริหาร : ตรวจสอบการใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน จัดทำบัญชี จัดซื้อจัดหา วัสดุอุปกรณ์ บันทึกเวลาการปฏิบัติงาน และประเมินค่าใช้จ่าย

ภารกิจหน้าที่หลักๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดองค์กรตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือการจัดการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุขนาดใหญ่ได้

แนวทางการดำเนินการตามระบบ ICS คือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดเป็นผู้รับผิดชอบจนกว่าจะมอบหมายอำนาจให้แก่ผู้อื่น

ผู้บัญชาการเหตุการณ์หรือผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) อาจรับผิดชอบในการดำเนินงานทุกอย่าง (เหตุการณ์เล็ก) หรืออาจต้องมอบหมายงานเป็นส่วนๆ (Sections) สำหรับเหตุการณ์ใหญ่ ดังนี้

ส่วนต่างๆ เหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นหน่วยย่อยๆ ได้ตามความจำเป็น รวมทั้งสามารถลดหรือเพิ่มขนาดขององค์กรได้ตามความเหมาะสมของการตอบโต้เหตุ

องค์ประกอบของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command System Organization)

A. หน่วยบัญชาการ (Incident Command)

หน่วยบัญชาการมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการตอบโต้เหตุโดยรวม อาจกระทำได้ 2 แบบ คือ

- 1) หน่วยบัญชาการเดี่ยว (Single Command)
- 2) หน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command : UC)

หน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command : UC) เป็นการบริหารจัดการในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และ/หรือหลายพื้นที่ที่รับผิดชอบ

กรณี หน่วยบัญชาการเดี่ยว (Single Command) หัวหน้าหน่วยที่มาถึงที่เกิดเหตุหน่วยแรกทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Commander : IC) จนกว่าจะได้รับการแทนที่ หรือมีการถ่ายโอนอำนาจการบัญชาการเสร็จสิ้น

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จะเป็นผู้ทำหน้าที่กำกับ การดำเนินงานตามภารกิจหลักๆ ของระบบ ICS ได้แก่ การปฏิบัติการ การวางแผน การส่งกำลังบำรุง และการเงิน/การบริหาร จนกว่าจะมอบหมายภารกิจใดๆ หรือทั้งหมดให้แก่ผู้อื่น

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ยังต้องปฏิบัติหน้าที่ของ ทีมบัญชาการ (Command Staff) ได้แก่ การดูแลความปลอดภัย การประสานงาน และการประชาสัมพันธ์ จนกว่าจะมีการมอบหมายภารกิจใดๆ หรือทั้งหมดให้แก่ผู้อื่น

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) อาจมีรองผู้บัญชาการได้มากกว่า 1 คน และต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเทียบเท่ากับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานแทนผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุได้ ถ้าได้รับมอบหมาย

B. ทีมบัญชาการ (Command Staff)

ภารกิจหลักอื่นๆ ที่มีความรับผิดชอบของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ได้แก่

- การประชาสัมพันธ์
- การดูแลความปลอดภัย
- การประสานงาน

ภารกิจหน้าที่เหล่านี้จะดำเนินการโดยผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จนกว่าจะมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (Information Officer : IO)

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เป็นศูนย์กลางในการแจกจ่ายข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนและหน่วยงานอื่นๆ ในหนึ่งเหตุการณ์จะมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพียงหนึ่งคน รวมทั้งในเหตุการณ์ที่คาบเกี่ยวกันหลายพื้นที่ โดยอาจมีผู้ช่วยตามความจำเป็น

2. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Safety Officer : SO)

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยมีหน้าที่ประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดอันตรายและจัดทำมาตรการเพื่อดูแลความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ ในหนึ่งเหตุการณ์จะมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเพียงหนึ่งคนและอาจมีผู้ช่วยได้ตามความจำเป็น

3. เจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer : LO)

เจ้าหน้าที่ประสานงานเป็นศูนย์กลางการติดต่อสำหรับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ ในหนึ่งเหตุการณ์จะมีเจ้าหน้าที่ประสานงานเพียงหนึ่งคนและอาจมีผู้ช่วยได้ตามความจำเป็น

4. ตัวแทนหน่วยงาน (Agency Representatives)

หน่วยงานหรือพื้นที่รับผิดชอบที่ส่งทรัพยากรสนับสนุนทางยุทธวิธีเข้ามาช่วยเหลือในการตอบโต้เหตุ เรียกว่า **หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ (Assisting Agencies)** หน่วยงานภายนอกอาจส่งตัวแทนเข้ามาประสานงานตามความสนใจของหน่วยงานหรือพื้นที่รับผิดชอบ เช่น หน่วยงานชาติที่เข้ามาให้การช่วยเหลือต่างๆ ไปในเหตุการณ์ หน่วยงานเหล่านี้อาจเรียกว่า **หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ (Cooperation Agencies)** ตัวแทนเหล่านี้รายงานต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO)

5. ผู้ช่วย (Assistant)

ผู้ช่วยเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและความรับผิดชอบเป็นรองจากที่กำหนดของตำแหน่งหลัก เป็นตำแหน่งที่อยู่ภายใต้หัวหน้าหลักของทีมบัญชาการ (Command Staff)

C. ทีมปฏิบัติการ (General Staff)

1. ส่วนปฏิบัติการ (Operations Section)

ส่วนปฏิบัติการรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติทางยุทธวิธี ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ และสามารถจัดระบบการดำเนินงานได้หลายแบบขึ้นอยู่กับชนิดของเหตุการณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป้าหมาย/ยุทธศาสตร์

ส่วนปฏิบัติการพัฒนาจากระดับล่างขึ้นบน จากระดับแผนก (Division)/กลุ่ม (Group) จนถึงระดับสาขา (Branches) นอกจากนี้อาจยังมีพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) และในบางกรณีอาจมีหน่วยปฏิบัติการทางอากาศ (Air Operations Branch) โดยมีวิธีการจัดหน่วยย่อย ดังนี้

ก. แผนกแบ่งตามพื้นที่ (Geographic Divisions)

ในระยะแรกอาจมีการแบ่งเป็นสองหรือสามแผนก คำว่า “แผนก” มักหมายถึง บริเวณพื้นที่เสมอ โดยในเบื้องต้นอาจตั้งขึ้นเพื่อจำกัดขอบเขตของเหตุการณ์ เมื่อทรัพยากรบุคคลภายในแผนกมีจำนวนเกินขนาดการควบคุม (Span of Control) ที่เหมาะสม (1-5 คน) จึงต้องมีการกำหนดหัวหน้าแผนก (Division Supervisors) ขึ้นเพื่อกำกับดูแลการดำเนินงาน ตำแหน่งนี้ไม่มีผู้ช่วย

ข. กลุ่มแบ่งตามภารกิจ (Functional Groups)

กลุ่มภารกิจที่อาจพบได้แก่ กลุ่มแพทย์ฉุกเฉิน กลุ่มค้นหาและช่วยชีวิต กลุ่มรักษาความปลอดภัย เป็นต้น โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้กำกับดูแล และเป็นตำแหน่งที่ไม่มีผู้ช่วย

ค. แผนกและกลุ่ม (Combined Divisions and Groups)

เป็นการรวมวิธีการจัดแผนกตามพื้นที่และกลุ่มภารกิจเข้าด้วยกัน มักใช้ในกรณีที่กลุ่มภารกิจมีการดำเนินงานข้ามพื้นที่ การดำเนินงาน

ลักษณะนี้จะต้องมีการประสานงานและการสื่อสารอย่างใกล้ชิดระหว่างหัวหน้าแผนกและหัวหน้ากลุ่ม ซึ่งมีอำนาจเท่าเทียมกัน

ง. สาขา (Branches)

สาขาอาจจัดขึ้นตามพื้นที่หรือภารกิจ สาขาแบ่งตามพื้นที่ อาจเกิดจากการขยายขนาดการควบคุม เช่น มีมากกว่า 5 แผนก หรือสาขาตามภารกิจ อาจเกิดจากการจัดการภารกิจที่หลากหลาย การจัดสาขาทั้งสองแบบอาจพบได้ในหนึ่งเหตุการณ์ และกำกับดูแลโดยผู้อำนวยการสาขา (Branch Director) ซึ่งอาจมีผู้ช่วยได้ตามความจำเป็น

จ. พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area)

พื้นที่เตรียมปฏิบัติการเป็นสถานที่ที่จัดขึ้นสำหรับเป็นที่จัดวางเครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งเป็นที่รวมพลของทรัพยากรบุคคล และรอการมอบหมายงานทางยุทธวิธี พื้นที่นี้กำกับดูแลโดยผู้จัดการพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area Manager) ซึ่งจะรายงานต่อหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หรือผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ในกรณีที่ยังไม่ได้แต่งตั้งหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ

ฉ. สาขาการปฏิบัติการทางอากาศ (Air Operations Branch)

บางเหตุการณ์อาจจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทางอากาศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางยุทธวิธี หรือการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ในเหตุการณ์ขนาดเล็ก ทรัพยากรทางอากาศสามารถรายงานตรงต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) ในขณะที่เหตุการณ์ขนาดใหญ่ อาจต้องมีการแยกสาขาการปฏิบัติการทางอากาศออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (Air Tactical Group) ซึ่งทำหน้าที่ประสานภารกิจทางอากาศทั้งหมด และกลุ่มสนับสนุนปฏิบัติการทางอากาศ (Air Support Group) ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนภาคพื้นดินแก่หน่วยปฏิบัติการทางอากาศ

2. ส่วนวางแผน (Planning Section)

ส่วนวางแผนรับผิดชอบในการรวบรวมและประเมินผลข้อมูลสถานการณ์ จัดทำรายงานสถานการณ์ จัดแสดงสถานการณ์ รักษาสถานะของทรัพยากร จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan : IAP) และเอกสารอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) ซึ่งอาจมีผู้ช่วยได้ตามความเหมาะสม

ส่วนวางแผนสามารถจัดหน่วยย่อยได้ 4 หน่วย ดังนี้

ก. หน่วยทรัพยากร (Resources Unit) : รับผิดชอบในการรายงานตัว (Check - in) และรักษาสถานะของเจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน

ข. หน่วยสถานการณ์ (Situation Unit) : รวบรวมและประเมินผลข้อมูลสถานการณ์ จัดเตรียมการแสดงสถานการณ์และรายงานสรุป จัดทำแผนที่และแนวการเคลื่อนตัวตามการคาดการณ์

ค. หน่วยเอกสาร (Documentation Unit) : จัดเตรียมแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) เก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั้งหมด และให้บริการสำเนาเอกสาร

ง. หน่วยถอนกำลัง (Demobilization Unit) : เหตุการณ์ที่ใหญ่และซับซ้อน หน่วยนี้จะช่วยในการถอนกำลังทรัพยากรที่ไม่ต้องปฏิบัติงานต่อไปให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ปลอดภัย และประหยัดงบประมาณ

3. ส่วนส่งกำลังบำรุง (Logistics Section)

หน่วยย่อยต่างๆ ในส่วนนี้รับผิดชอบในการจัดหาบริการและการสนับสนุนต่างๆ ตามความต้องการของเหตุการณ์ ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุงที่อาจมีผู้ช่วยตามความเหมาะสม

หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุงมีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมหลักๆ ดังนี้

- การสื่อสาร
- การบริการทางการแพทย์แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
- อาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
- วัสดุ/อุปกรณ์
- สถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน
- การสนับสนุนภาคพื้นดิน

กรณีเหตุการณ์/เหตุฉุกเฉินขนาดใหญ่ อาจจำเป็นต้องแบ่งการควบคุมออกเป็น 2 สาขา ได้แก่

ก. สาขาบริการ (Service Branch)

หน่วยสื่อสาร (Communications Unit) จัดทำแผนการสื่อสาร แจกจ่ายอุปกรณ์/วิธีการสื่อสาร และจัดตั้งศูนย์สื่อสาร (Incident Communications Center)

หน่วยบริการทางการแพทย์ (Medical Unit) จัดทำแผนการบริการทางการแพทย์ ให้การปฐมพยาบาลแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินที่ปฏิบัติงาน ณ ที่เกิดเหตุ

หน่วยเสบียง (Food Unit) รับผิดชอบการจัดหาอาหารและน้ำดื่มสำหรับแต่ละสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในสวนปฏิบัติการที่กำลังปฏิบัติงาน

ข. สาขาสนับสนุน (Support Branch)

หน่วยพัสดุ (Supply Unit) จัดซื้อและจัดเก็บวัสดุ/อุปกรณ์ และระดมกำลังเจ้าหน้าที่เข้าปฏิบัติงานในระบบ ICS การสั่งซื้อทรัพยากรทุกอย่างต้องผ่านหน่วยนี้

หน่วยสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ (Facilities Unit) จัดตั้งสถานที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานตอบโต้เหตุ แต่งตั้งผู้จัดการเพื่อดูแลฐานปฏิบัติการ (Incident Base) และที่พัก (Camps) รวมทั้งรักษาความปลอดภัยในสถานที่และบริเวณที่เกิดเหตุโดยรวม

หน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน (Ground Support Unit) อำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง การจัดหาเชื้อเพลิงสำหรับพาหนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

4. ส่วนการเงิน/การบริหาร (Finance/Administration Section)

ส่วนนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา

หน่วยย่อยภายในส่วนการเงิน/การบริหารที่อาจมีการจัดตั้งขึ้น

ก. หน่วยบันทึกเวลา (Time Unit) บันทึกเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ข. หน่วยจัดจ้าง (Procurement Unit) ดำเนินการเช่าเครื่องมือ/อุปกรณ์ รับผิดชอบในการบันทึกเวลาการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์

ค. หน่วยชดเชย/เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (Compensation/Claims Unit) ได้แก่

การชดเชย - รับผิดชอบในการตรวจความถูกต้องของเอกสารเกี่ยวกับค่าชดเชยของพนักงาน และเก็บบันทึกการได้รับบาดเจ็บและ/หรือเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉิน

การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน - สืบสวนการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนกรณีทรัพย์สินเสียหายที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉิน

ง. หน่วยค่าใช้จ่าย (Cost Unit) รับผิดชอบในการรวบรวมเอกสาร ข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งหมด ประมาณการค่าใช้จ่ายและเสนอแนะแนวทางการลดค่าใช้จ่าย

การจัดองค์กรตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Developing the Organization)

ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุหรือระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ควรสามารถขยายจากองค์กรขนาดเล็ก และจากการทำงานประจำไปสู่องค์กรที่มีขนาดใหญ่ขึ้น และมีศักยภาพในการจัดการเหตุการณ์ที่มีขนาดใหญ่ขึ้นได้ รวมทั้งต้องมีความสามารถในการถอนกำลังบางส่วนหรือทั้งหมด หรือลดขนาดองค์กรลงอย่างมีประสิทธิภาพได้

แนวปฏิบัติทั่วไปในการจัดองค์กรตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS)

1. จัดตั้งศูนย์บัญชาการ (Command Post)

กำหนดสถานที่ของศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP) และติดป้ายให้ทราบโดยทั่วกัน สถานที่ดังกล่าวควรสามารถรองรับบุคลากรได้ตามจำนวนที่อาจเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นยานพาหนะ รถพ่วง อาคาร หรือสถานที่ใดๆ ที่เหมาะสม และมักไม่มีการเคลื่อนย้าย

2. จัดองค์กรในการตอบโต้เหตุเบื้องต้น (Develop Initial Organization)

ถ้าเหตุการณ์นั้นขยายขึ้นตามขนาดหรือความซับซ้อน และ/หรือ บรรลุขีดจำกัดของขนาดการควบคุมที่เหมาะสม การจัดโครงสร้างองค์กรอย่างรวดเร็วจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในที่นี้มักหมายถึงการแต่งตั้งตำแหน่งต่างๆ ในทีมบัญชาการและทีมปฏิบัติการที่จำเป็นก่อน และอาจมีการจัดหน่วยย่อยต่างๆ ในภายหลัง

องค์กรในการตอบโต้เหตุเบื้องต้นสำหรับเหตุการณ์ที่กำลังขยายตัวควรมีผู้ที่รับผิดชอบในกิจกรรมดังต่อไปนี้

- การรายงานตัว (Check-in)
- การติดตามทรัพยากร (Resource Tracking)
- การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง (Logistics Support)

ประสบการณ์ของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเหตุฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จะต้องรู้ทันสถานการณ์ที่กำลังขยายตัวหรือมีความซับซ้อนขึ้นและต้องบริหารจัดการทรัพยากรที่มากขึ้น การปรากฏตัวของสื่อมวลชนและตัวแทนหน่วยงานต่างๆ อาจบ่งชี้ถึงความซับซ้อนทางเหตุการณ์ได้

3. พิจารณาความต้องการความชำนาญเฉพาะ (Consider Specialized Needs)

การดำเนินงานร่วมกับสื่อมวลชนและตัวแทนหน่วยงานต่างๆ โดยตรง อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ในภารกิจหลักอื่นๆ การมอบหมายงานแก่ทีมผู้บัญชาการสามารถช่วยประหยัดเวลาและปัญหาของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุได้

4. ติดตามและรักษาขนาดการควบคุม (Monitor and Maintain Good Span of Control)

หน่วยต่างๆ ควรรักษาองค์ประกอบหรือจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการให้อยู่ภายในขอบเขตหรือขนาดการควบคุมในระหว่าง 3 - 7 คน สำหรับหน่วยที่รายงานต่อหัวหน้าแผนก/กลุ่ม สัดส่วน 1 : 5 เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมที่สุดหากเป็นไปได้ ดังนั้น หน่วยต่างๆ ควรคาดการณ์การขยายตัวของเหตุการณ์ และวางแผนขยายขนาดการควบคุมตามความเหมาะสม

5. การถอนกำลังหน่วยงานที่ไม่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานต่อไป
(Demobilize Organization Elements When No Longer Necessary)

หากภารกิจใดที่ปฏิบัติเสร็จสิ้นและไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนปฏิบัติการ ควรถอนกำลังหน่วยงานนั้นออก และมอบหมายงานใหม่หรือส่งเจ้าหน้าที่กลับหน่วยงานต้นสังกัด

6. หลีกเลี่ยงการรวมตำแหน่งภายในองค์กรตามระบบบัญชาการ
เหตุการณ์ (Avoid Combining ICS Organization Positions)

เจ้าหน้าที่หนึ่งคนอาจได้รับมอบหมายมากกว่า 1 ภารกิจภายในผังองค์กร อย่างไรก็ตาม ไม่ควรรวมตำแหน่งของภารกิจหลักซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการจัดการได้ ตัวอย่างเช่น ไม่ควรรวบกิจกรรมการดำเนินงานภายใต้ส่วนส่งกำลังบำรุงและส่วนวางแผนเป็นเพียง 1 ส่วน

7. การถ่ายโอนอำนาจบัญชาการเหตุการณ์ (Transfer of Incident Command)

การถ่ายโอนอำนาจบัญชาการอาจเกิดขึ้นเมื่อมีผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่ามา ณ ที่เกิดเหตุและได้รับเลือกหรือมอบหมายโดยมีผู้มีอำนาจสูงกว่าให้เข้ารับตำแหน่งผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อเหตุการณ์ขยายขนาดขึ้น

การถ่ายโอนอำนาจบัญชาการอาจเป็นไปในทางกลับกันได้ เช่น ถ่ายโอนให้ผู้มีตำแหน่งต่ำกว่า หรือมีคุณสมบัติเหมาะสมน้อยกว่า ซึ่งอาจพบในกรณีเหตุการณ์นั้นควบคุมได้แล้ว หรืออยู่ในช่วงการถอนกำลัง

การถ่ายโอนอำนาจบัญชาการควรมีการรายงานสรุปประกอบไปด้วยรายละเอียดด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สถานการณ์
- วัตถุประสงค์/เป้าหมายและลำดับความสำคัญ
- การจัดองค์กรในปัจจุบัน
- การมอบหมายงานแก่ทรัพยากร
- ทรัพยากรที่อยู่ระหว่างการเดินทางและ/หรือการสั่งซื้อ
- การจัดตั้งสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติการ
- แผนการสื่อสาร
- การคาดการณ์ ข้อกังวล และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายและกลยุทธ์ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (Response Objectives and Strategies)

เป้าหมายของการตอบโต้เหตุ/กลยุทธ์/ยุทธวิธี (Incident Objectives/Strategies/Tactics)

ตัวอย่างของเป้าหมายต่างๆ ไป

- เพื่อความปลอดภัยของประชาชนและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน
- เพื่อควบคุมแหล่งกำเนิดของสารรั่วไหล
- เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มาจากหลายหน่วยงานในการตอบโต้เหตุ
- เพื่อปกป้องพื้นที่อ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม
- เพื่อเก็บกักและเก็บกู้สารเคมีที่รั่วไหล
- เพื่อฟื้นฟูและคืนสภาพให้กับระบบนิเวศน์ที่ได้รับผลกระทบ
- เพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ
- เพื่อให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบรับรู้ในทุกขั้นตอนของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- เพื่อให้ประชาชนทั่วไปรับรู้ในทุกขั้นตอนของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

เป้าหมายและกลยุทธ์ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

เป้าหมายและกลยุทธ์เป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องตระหนักก่อนที่จะมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan : IAP) และต้องมีการพิจารณากำหนดอย่างรวดเร็ว

คำจำกัดความเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)

เป้าหมายของการตอบโต้เหตุ (INCIDENT OBJECTIVES) : แนวทางและแนวปฏิบัติในการเลือกกลยุทธ์และทรัพยากรที่เหมาะสม เป้าหมายของสถานการณ์นั้นเกิดจากการคาดการณ์ตามสภาพความเป็นจริงว่าจะได้รับผลสำเร็จอย่างไรเมื่อมีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายจะต้องสามารถทำให้สำเร็จได้และสามารถประเมินผลได้ อีกทั้งต้องมีความยืดหยุ่นเพียงพอในการปรับเปลี่ยนไปใช้กลยุทธ์และกลวิธีอื่นได้

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (STRATEGIES) : แผนการดำเนินงานหรือแนวทางที่เลือกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการตอบโต้เหตุ

ยุทธวิธี/กลวิธี (TACTICS) : การวางกำลังบุคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือในการตอบโต้เหตุ เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

หรือคำจำกัดความที่เข้าใจได้ง่าย ได้แก่

เป้าหมาย (หน่วยบัญชาการร่วม : UC) = สิ่งที่หน่วยบัญชาการร่วม (UC) วางแผนดำเนินการตามลำดับความสำคัญ

กลยุทธ์ (ส่วนวางแผนและส่วนปฏิบัติการ) = วิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ยุทธวิธี (ส่วนปฏิบัติการ) = วิธีการใช้ทรัพยากรในระหว่างการปฏิบัติงานแต่ละช่วง เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่วางไว้

ลำดับความสำคัญในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินอุบัติภัยจากสารเคมีสามารถยกตัวอย่างได้ดังนี้

เป้าหมาย : เพื่อความปลอดภัยของประชาชนและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- บังชี้อันตรายของสารเคมีที่รั่วไหล กำหนดเขตควบคุม : เขตอันตราย (Hot Zone) เขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone) เขตสนับสนุน (Cold Zone) และเขตรักษาความปลอดภัย (Security Zone)
- พิจารณาการอพยพ หากมีความจำเป็น
- วางแผนจัดการควบคุมการจราจรทางบก และ/หรือทางอากาศ
- ตรวจสอบวัดคุณภาพอากาศในบริเวณที่ได้รับผลกระทบ
- จัดทำแผนความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงานและแผนความปลอดภัยต่อสุขภาพสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
- จัดให้มีการประชุมบรรยายสรุปเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

เป้าหมาย : เพื่อควบคุมแหล่งกำเนิดของการรั่วไหล

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- ระงับการปฏิบัติการทุกอย่าง ในสถานประกอบการ
- ดับเพลิง (ถ้ามี)
- ดำเนินการซ่อมแซมในเบื้องต้น
- ขนย้ายสารที่รั่วไหลออกจากบริเวณที่เกิดเหตุ
- ดำเนินการเก็บกู้บริเวณที่เกิดเหตุ เท่าที่จำเป็น

เป้าหมาย : เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรที่มาจากหลายหน่วยงาน ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- ดำเนินการแจ้งเหตุตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ
- จัดตั้งหน่วยบัญชาการร่วม (UC) และสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ (ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post: ICP) เป็นต้น)
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเข้าร่วมในการตอบโต้เหตุ
- เริ่มดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan : IAP)
- ติดตามการวางกำลังทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือในการตอบโต้เหตุ
- ตรวจสอบกำลังพลและเครื่องมือ
- จัดทำเอกสารที่จำเป็น
- ประเมินผลระหว่างเป้าหมายและผลการดำเนินงาน (บรรยายสรุป หลังการตอบโต้เหตุ)

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มระดับการปกป้องพื้นที่อ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- ดำเนินการตามกลยุทธ์การตอบโต้เหตุที่ได้กำหนดไว้
- บังชี้แหล่งทรัพยากรในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน
- ตรวจสอบการเคลื่อนตัวของสารเคมีที่รั่วไหลและคาดการณ์บริเวณที่อาจได้รับผลกระทบ
- จัดทำการประเมินผลทางทัศนวิสัย (เช่น การบินตรวจการ)
- จัดทำ/ดำเนินการตามกลวิธีการปกป้องที่เหมาะสม

เป้าหมาย : เพื่อเก็บกักและเก็บกู้สารเคมีที่รั่วไหล

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- จัดวางอุปกรณ์เก็บกัก ณ บริเวณที่เกิดการรั่วไหล
- จัดวางอุปกรณ์เก็บกัก ณ บริเวณที่จะทำการพักเก็บสารเคมีที่รั่วไหลชั่วคราว
- พิจารณาเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อระยะเวลาที่ใช้ระงับเหตุ (เช่น การเผาทิ้งที่แหล่งกำเนิด)
- จัดทำแผนการกำจัด/บำบัด

เป้าหมาย : เพื่อฟื้นฟูและคืนสภาพให้กับระบบนิเวศที่ได้รับผลกระทบ

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- จัดตั้งสายด่วนรับรายงานผลกระทบจากสารเคมีรั่วไหลหรือน้ำมันรั่วไหลต่อชีวิตสัตว์ในระบบนิเวศน์
- จัดการค้นหาสัตว์ที่ได้รับบาดเจ็บแล้วให้การช่วยเหลือ
- จัดตั้งหน่วยให้การรักษาเบื้องต้นสำหรับสัตว์ที่ได้รับอันตราย
- จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพให้กับสัตว์ในระบบนิเวศน์

เป้าหมาย : เพื่อขจัดคราบน้ำมันออกจากเขตที่ได้รับผลกระทบ

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- จัดการเรื่องการทำความสะอาดชายฝั่งให้เหมาะสม
- ทำความสะอาดสิ่งปลูกสร้างที่สกปรกจากคราบน้ำมัน (สะพานปลา ท่าเรือ และอื่นๆ)
- ทำความสะอาดเรือที่สกปรกจากคราบน้ำมัน

เป้าหมาย : เพื่อลดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- ดำเนินถึงการท่องเที่ยว การจราจร และผลกระทบต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่นในระหว่างการตอบโต้เหตุ
- ปกป้องสาธารณสมบัติและทรัพย์สินของภาคเอกชน
- จัดทำขั้นตอนในการเรียกค่าชดเชยจากการได้รับความเสียหาย

เป้าหมาย : เพื่อให้ผู้มีส่วนรับผิดชอบ (Responsible Party) รับผิดชอบในทุกขั้นตอนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- จัดให้มีเวทีออกเสียงสำหรับผู้มีส่วนรับผิดชอบ
- รับผิดชอบต่อประเด็นที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบ (Responsible Party) ให้ความสนใจและเป็นกังวล อีกทั้งนำเสนอในลักษณะที่เป็นรูปธรรมที่สามารถนำไปพิจารณาปรับกลยุทธ์ได้
- จัดทำรายละเอียดขั้นตอนการตอบโต้เหตุเพื่อนำเสนอแก่ผู้มีส่วนรับผิดชอบ

เป้าหมาย : เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ในทุกกระบวนการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

ตัวอย่างของกลยุทธ์ :

- จัดให้มีการประกาศเกี่ยวกับข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของสาธารณชนในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- จัดตั้งศูนย์ข่าวสารร่วม (Joint Information Center : JIC)
- จัดประชุมสรุปข่าวเป็นระยะ
- บริการให้ข่าวสารเกี่ยวกับการตอบโต้เหตุแก่สื่อมวลชน
- จัดการประชุมร่วมกับสาธารณชน ตามความเหมาะสม

การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และผู้มีส่วนรับพิดชอบ (Agency/Stakeholder Coordination)

การประสานงานระหว่างหน่วยงาน (Agency Coordination)

การประสานงานระหว่างหน่วยงาน เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้การตอบโต้เหตุฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล กรอบการประสานงานสามารถพบได้ในบทที่ 6 ในส่วนหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer : LO) ในการประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ (Assisting Agency) และหน่วยงานให้ความร่วมมือ (Cooperating Agency)

เจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer : LO) มีหน้าที่รับพิดชอบในการรวบรวมข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่ต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉิน และสื่อสารข้อมูลเหล่านั้นให้กับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (UC) อีกทั้งยังมีหน้าที่ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากการสนับสนุนของหน่วยงานและทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร โดยจัดให้มีการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ราบรื่น

กรณีที่เกิดอุกฉุกเงินนั้นชอบเขตผลกระทบขนาดใหญ่และรุนแรง อาจต้องมีการร่วมงานจากหลายหน่วยงาน/หลายองค์กร ทั้งจากในพื้นที่ และส่วนกลาง ยกตัวอย่างเหตุอุกฉุกเงินที่สามารถพบการร่วมมือจากหลาย หน่วยงานได้ดังต่อไปนี้

- ก. เกินความสามารถของหน่วยงานท้องถิ่นในการจัดการ
- ข. คาบเกี่ยวเส้นแบ่งเขตพื้นที่จังหวัด/อำเภอ
- ค. มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อทรัพย์สินเป็นวงกว้าง

กลไกการประสานงานขององค์กรในรูปแบบอื่นๆ ที่อาจพบ ได้แก่ คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินระดับท้องถิ่น ที่มิตอบได้เหตุอุกฉุกเงิน ต่างๆ ในท้องที่ ในบางพื้นที่มีการประสานงานและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการบัญชาการของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือ หน่วยบัญชาการร่วม (UC) โดยผ่านระบบการประสานงานแบบพหุภาคี (Multi-agency Coordination (MAC) System) ซึ่งเป็นระบบที่นำหลายหน่วยงาน มาตัดสินใจร่วมกันในการตอบโต้เหตุอุกฉุกเงินดังกล่าวตามลำดับความสำคัญ ซึ่งระบบนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC/UC)

ความสนใจของผู้มีส่วนรับผิดชอบและผู้ที่ได้รับผลกระทบ

การระบุประเด็นที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบมีความกังวลสนใจเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แม้ว่าประเด็นดังกล่าวอาจมีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าจากการ จัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน หน่วยงานในระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ควรดูแลให้มีการนำข้อคิดเห็นเหล่านี้มาพิจารณาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เป็น หน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) และเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ (IO) ที่ต้องดำเนินการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้มีส่วน รับผิดชอบซึ่งหน้าที่เหล่านี้ได้แก่

- ก. ระบุผู้มีส่วนรับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบ
- ข. ถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการตอบโต้เหตุฉุกเฉินแก่ผู้มีส่วนรับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบ
- ค. นำเสนอข้อคิดเห็นและประเด็นที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบแก่ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือ หน่วยบัญชาการร่วม (IC)

หน่วยบัญชาการระดับชาติ

และหน่วยบัญชาการระดับภาค :

National and Regional Incident Command

(กองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร
และกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค)

ในสถานการณ์ที่อาจมีความต้องการการประสานงาน การสั่งการ และการควบคุมเหตุฉุกเฉินในระดับสูง อาจจำเป็นต้องมีการจัดตั้งหน่วยบัญชาการระดับภาคหรือหน่วยบัญชาการระดับชาติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับการดูแลการบริหารจัดการโดยรวมของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และมุ่งประเด็นไปที่การให้ความช่วยเหลือในด้านกรกำหนดกลยุทธ์ การกำกับทิศทาง และการแก้ปัญหาในด้านการขาดแคลนทรัพยากร องค์การนี้ไม่ได้จัดขึ้นเพื่อปฏิบัติงานแทนผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (UC) หากเป็นการสนับสนุนและชี้นำกลยุทธ์แก่หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ อย่างไรก็ตาม การตอบโต้เหตุตามยุทธวิธีและการประสานการปฏิบัติการยังเป็นความรับผิดชอบของผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ดังเดิม

หน่วยบัญชาการระดับภาค (Regional Incident Commander : RIC) เป็นองค์กรที่อาจจัดตั้งขึ้นโดยผู้บัญชาการระดับภาคหรือผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค เพื่อเสริมการประสานงานในด้านการบัญชาการ การวางแผน และการดำเนินงานด้านการส่งกำลังบำรุง ความจำเป็นในการจัดตั้ง RIC อาจเกิดจากกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินที่ต้องมีผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หลายคน หรือกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินขนาดใหญ่ต้องแบ่งการจัดการออกเป็นพื้นที่ย่อย หรือในกรณีที่มีการร้องขอทรัพยากรจำนวนมากจากหน่วยงานนอกพื้นที่เกิดเหตุ RIC จะเป็นผู้ตัดสินใจในการส่งทรัพยากรที่เหมาะสมและจำเป็นไปที่พื้นที่ย่อยใด และกำหนดลำดับความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยบัญชาการระดับชาติ (National Incident Command : NIC) หรือกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรเป็นองค์กรที่มีหน้าที่คล้ายกับหน่วยบัญชาการระดับภาค (RIC) และจัดตั้งขึ้นเมื่อเหตุฉุกเฉินนั้นลุกลามและต้องการการควบคุมดูแลจากผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

เกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยบัญชาการระดับชาติหรือหน่วยบัญชาการระดับภาค

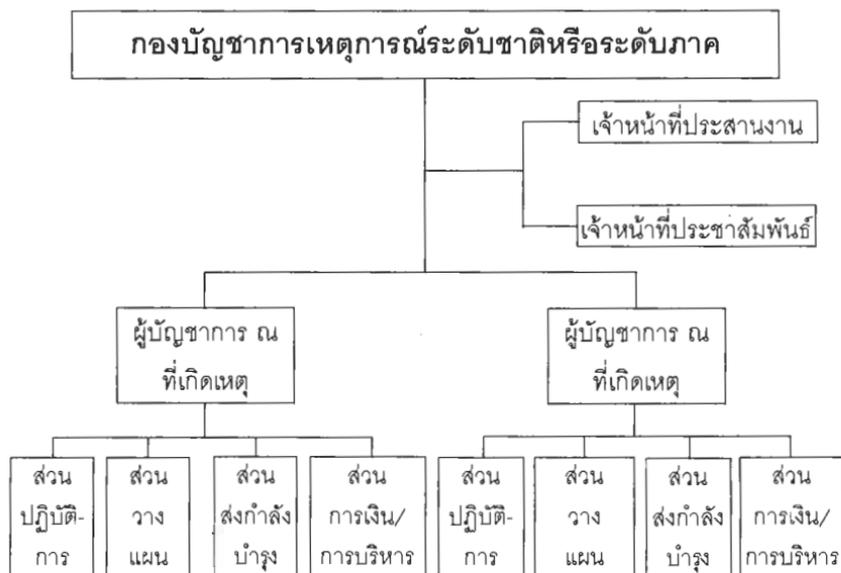
ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) สามารถพิจารณาจากความรุนแรงและความซับซ้อนจากการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดตั้ง RIC/NIC เฉพาะกิจขึ้น ปัจจัยที่ช่วยในการตัดสินใจได้แก่

- เหตุฉุกเฉินมีความซับซ้อนเกินกว่าที่ระดับท้องที่หรือจังหวัดสามารถจัดการได้
- มีความเกี่ยวข้องกับหลายท้องที่หรือหลายหน่วยงาน
- เหตุฉุกเฉินที่อาจคาบเกี่ยวกับพรมแดนของต่างประเทศ
- เป็นที่สนใจของนักการเมืองระดับสูงหรือสื่อมวลชน
- อาจก่อให้เกิดผลกระทบหรืออันตรายต่อสาธารณชน สิ่งแวดล้อมหรือทรัพย์สิน เป็นอาณาบริเวณขนาดกว้าง

หน้าที่รับผิดชอบของหน่วยบัญชาการระดับภาคและระดับชาติ ได้แก่

- ก. จัดทำเป้าหมายหลักในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ข. จัดลำดับความสำคัญในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ค. จัดสรรและวางกำลังทรัพยากรต่างๆ ตามลำดับความสำคัญของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ง. ดูแลให้มีการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินอย่างเหมาะสม
- จ. ดูแลให้สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายการตอบโต้เหตุ
บริเวณที่เกิดเหตุ และดูแลให้การดำเนินการดังกล่าวไม่มีความ
ขัดแย้งกับลำดับความสำคัญของการดำเนินงานของหน่วยงาน
สนับสนุน
- ฉ. ทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งสาธารณชน
ทั่วไป
- ช. ประสานงานกับหน่วยงาน/ทรัพยากรที่อยู่นอกเหตุการณ์ ซึ่งอาจ
รวมทั้งหน่วยงานส่วนกลางอื่นๆ และนักการเมืองของท้องถิ่นที่ได้รับ
ผลกระทบ

การจัดองค์กรของหน่วยบัญชาการระดับชาติหรือหน่วยบัญชาการระดับภาค

หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Common Responsibilities)

หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Common Responsibilities)

หน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้ เป็นของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน
ทุกคนภายใต้ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)

- ก. รับคำสั่งจากหน่วยงานต้นสังกัดเกี่ยวกับการมอบหมายงาน การ
รับแจ้งเหตุ สถานที่และเวลาที่ต้องไปรายงานตัว คำสั่งเรื่องการ
เดินทางและคำสั่งเกี่ยวกับข้อสั่งการพิเศษ (เช่น การเดินทาง
คลื่นความถี่ของวิทยุ เป็นต้น)
- ข. เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ รายงานตัวที่สถานที่รายงานตัว สถานที่
รายงานตัวอาจเป็น
 - ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP)
 - ฐานปฏิบัติการ (Base) หรือที่พัก (Camp)

- พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area)
 - ฐานเฮลิคอปเตอร์ (Helibase)
 - หัวหน้าแผนก/กลุ่ม (เพื่อรับการมอบหมายงานโดยตรง)
- ค. ตัวแทนจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือให้รายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) ณ ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP) หลังจากรายงานตัวในเบื้องต้นแล้ว
- ง. การติดต่อสื่อสารทางวิทยุทั้งหมดให้ผ่านศูนย์สื่อสารเหตุฉุกเฉิน (Incident Communications Center) และเริ่มการสื่อสารด้วย “ชื่อเหตุการณ์”
- จ. ใช้ภาษาที่ชัดเจนและใช้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ไม่ต้องใช้รหัส) ในการสื่อสารทางวิทยุทั้งหมด
- ฉ. รับฟังการบรรยายสรุปงานจากหัวหน้าแผนก/กลุ่ม
- ช. จัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน
- ซ. จัดระบบการมอบหมายงานและบรรยายสรุปงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชา
- ฅ. กรอกแบบฟอร์มและรายงานตามงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งไปยังหน่วยเอกสารผ่านทางหัวหน้างานที่สังกัด
- ญ. บรรยายสรุปการดำเนินงานเมื่อเข้า-ออกบริเวณเกิดเหตุ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงาน
- ฎ. ดำเนินการเมื่อได้รับคำสั่งให้ถอนกำลัง

ฎ. บรรยายสรุปแก่เจ้าหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการถอนกำลัง
หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (Unit Leader Responsibilities)

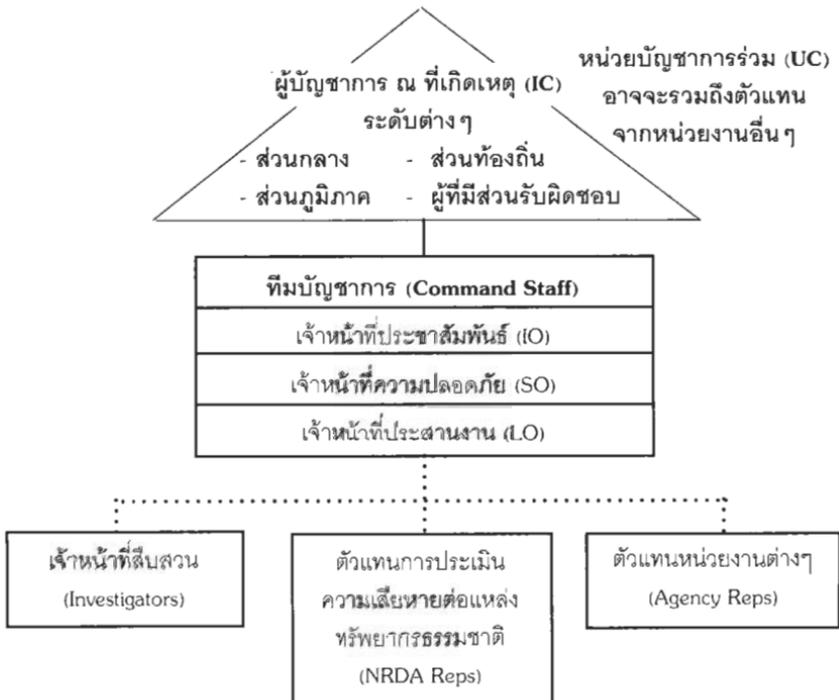
- ก. ร่วมประชุมในการวางแผนงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ข. ประเมินสถานภาพการทำงานของหน่วย
- ค. ยืนยันการเข้าร่วมงาน และประมาณระยะเวลาการมาถึงของ
เจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์
- ง. มอบหมายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ตามความเชี่ยวชาญ และกำกับ
ดูแลการปฏิบัติงาน
- จ. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ฉ. จัดทำมาตรการเพื่อตรวจสอบจำนวน มาตรการเพื่อความปลอดภัย
และมาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์
เครื่องมือ
- ช. กำกับดูแลการถอนกำลังของทีมงาน รวมทั้งคลังวัสดุอุปกรณ์
- ซ. จัดทำรายการวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการเพิ่มให้แก่หัวหน้าหน่วยพัสดุ
(Supply Unit Leader: SUL)
- ฅ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วย รวมทั้งกรอกบันทึกการ
ปฏิบัติงาน

หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command)

หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ
โครงสร้างหน่วยบัญชาการร่วม/ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ
(Unified Command Structure/Incident Command System)

..... แสดงสายการประสานงานเบื้องต้น

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Commander: IC)

ในเหตุการณ์ส่วนใหญ่จะมีผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) เพียงคนเดียว ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) อาจมีการกำหนดล่วงหน้า หรือมีคุณสมบัติ/ประสบการณ์เหมาะสม ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) อาจมีรองหัวหน้าที่มาจากหน่วยงานเดียวกันหรือมาจากหน่วยงานอื่นได้ รองผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้บัญชาการ เนื่องจากอาจจะต้องปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บัญชาการ ณ เวลาใดก็ได้

- ก. หน้าที่ได้รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ประเมินสถานการณ์และ/หรือรับฟังการบรรยายสรุปจากผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) คนก่อน
- ค. ประเมินเป้าหมายของเหตุการณ์และกลยุทธ์
- ง. จัดลำดับความสำคัญในการตอบโต้เหตุ
- จ. จัดตั้งศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP)
- ฉ. จัดตั้งหน่วยงานย่อยอื่นๆ ที่จำเป็น
- ช. เห็นชอบและสั่งดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan : IAP)
- ซ. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการเพื่อความปลอดภัย
- ฌ. ประสานการดำเนินงานของทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff)
- ฎ. ประสานงานกับผู้มีส่วนรับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ผ่านเจ้าหน้าที่ประสานงาน
- ฏ. ให้การเห็นชอบกับการร้องขอทรัพยากรเพิ่มเติมหรือการถอนทรัพยากรออก

- ฎ. แจ้างองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถานการณ์เป็นระยะๆ
- ฐ. ให้การเห็นชอบเกี่ยวกับการใช้บุคลากรฝึกหัด อาสาสมัคร หรือบุคลากรช่วยเหลืออื่นๆ ตามความเหมาะสม
- ฑ. อนุมัติการให้ข่าวผ่านเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO)
- ฒ. ดูแลให้มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการดำเนินงาน
- ณ. แจ้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Damage Assessment : NRDA)
- ด. ประสานงานในการสืบสวนหาสาเหตุในการเกิดเหตุฉุกเฉิน
- ต. จัดหาที่ปรึกษาทางกฎหมาย ตามความเหมาะสม
- ถ. สั่งถอนทรัพยากรบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ เมื่อเห็นว่ามี ความเหมาะสม

หน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command: UC)

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) เพียงคนเดียวอาจสามารถดูแลงานบัญชาการได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หน่วยบัญชาการตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) อาจกระจายเป็นหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ได้ เพื่อการเผชิญเหตุที่ซับซ้อน เช่น เมื่อเหตุฉุกเฉินดังกล่าวเกิดทับซ้อนกันหลายพื้นที่ หรือมีการเกี่ยวพันกับหลายหน่วยงาน หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะนำ “ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ” จากแต่ละหน่วยงานหลักมาทำงานอยู่ในทีมเดียวกัน โดยมีเป้าหมายและกลยุทธ์ในการตอบโต้เหตุร่วมกัน หน่วยบัญชาการร่วม (UC) โดยปกติจะประกอบด้วย

- ก. ผู้ประสานงาน ณ ที่เกิดเหตุ (On-scene Coordinator: OSC) จากส่วนกลาง
- ข. ผู้ประสานงาน ณ ที่เกิดเหตุ (On-scene Coordinator: OSC) จากส่วนภูมิภาค (จังหวัด)
- ค. ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จากหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบ (Responsible Party)
- ง. ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือผู้ประสานงาน ณ ที่เกิดเหตุ (OSC) จากหน่วยงานอื่นๆ (เมื่อเหมาะสม)

องค์ประกอบของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะไม่เหมือนกันในแต่ละเหตุการณ์และขึ้นอยู่กับ

- (1) ความจำเป็นของแต่ละเหตุการณ์
- (2) ข้อกำหนดในแผนปฏิบัติการฉุกเฉินระดับพื้นที่ (Area Contingency Plan) หรือ
- (3) ข้อตกลงในระหว่างการประชุมเบื้องต้นของหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

องค์ประกอบของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) อาจต้องปรับเปลี่ยนเมื่อเหตุการณ์มีความซับซ้อนเพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป

หน่วยบัญชาการร่วม (UC) มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินทั้งหมด โดยทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติการตอบโต้เหตุ ซึ่งรวมทั้งการจัดทำเป้าหมายและกลยุทธ์ รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รวมทั้งให้การเห็นชอบในการสั่งขอทรัพยากรเพิ่มและการถอนกำลังทรัพยากร สมาชิกของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) สามารถแต่งตั้งรองผู้บัญชาการเพื่อช่วยในการบัญชาการได้ รวมทั้งผู้ที่ให้การสนับสนุนทางกฎหมายและการบริหารอื่นๆ จากหน่วยงานทั้งของตนเองและหน่วยงานอื่น

ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะประสานการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน และทำหน้าที่เชื่อมโยงหน่วยงานที่เข้าร่วมในการตอบโต้เหตุ และจัดให้มีเวทีสำหรับการตัดสินใจร่วมกันภายใต้หน่วยบัญชาการร่วม (UC) หน่วยงานเจ้าของพื้นที่รับผิดชอบ หน่วยงานอื่น และหน่วยงานเอกชนสามารถทำงานร่วมกันระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) และร่วมกันเป็นทีมปฏิบัติการตอบโต้เหตุร่วม สำหรับหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือ (Assisting Agencies/Cooperating Agencies) หากไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ก็สามารถเข้าร่วมการดำเนินงานผ่านตัวแทนหน่วยงาน (Agency Representative) ได้โดยผ่านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO)

การเข้าร่วมงานในหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ไม่ถือว่าเป็นการสูญเสียอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบหรือเวลาปฏิบัติงานขององค์กรที่สังกัดอยู่

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (Information Officer : IO)

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) มีหน้าที่จัดทำและให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ไปยังสื่อมวลชน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการและหน่วยงานต่างๆ ที่เหมาะสม มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพียงหนึ่งคนที่ได้รับมอบหมายงานต่อหนึ่งเหตุการณ์ ซึ่งรวมทั้งเหตุฉุกเฉินภายใต้หน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สามารถมีผู้ช่วยได้ตามความจำเป็น และผู้ช่วยเหล่านั้นอาจมาจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ หรือจากพื้นที่ต่างๆ หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) ประกอบด้วย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. สอบถามผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสาร
- ค. จัดทำเอกสารเพื่อใช้ในการแถลงข่าว

- ง. รับการอนุมัติจากผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) เกี่ยวกับการให้ข่าว
- จ. แจ่งสื่อมวลชนและดำเนินการแถลงข่าว
- ฉ. จัดชมสถานที่ จัดการสัมภาษณ์ หรือการบรรยายสรุป หากได้
รับการร้องขอ
- ช. รับข่าวสารจากสื่อมวลชนที่อาจนำมาใช้ในการวางแผนดำเนินการ
การตอบโต้เหตุ
- ซ. จัดทำสรุปข่าว หรือจัดทำอर्डแสดงข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์
ให้เป็นระยะๆ
- ฌ. รวบรวมข้อมูลสถานการณ์ของเหตุฉุกเฉินให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับ
มอบหมาย
- ฎ. จัดตั้งศูนย์ข่าวสารร่วม (Joint Information Center: JIC) หากจำเป็น
- ฏ. บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Safety Officer: SO)

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ที่อาจเป็นอันตรายและไม่ปลอดภัย จัดทำมาตรการเพื่อความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) สามารถแก้ไขสภาพการทำงาน หรือการปฏิบัติที่ไม่ปลอดภัยผ่านสายการบังคับบัญชาปกติ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) สามารถใช้อำนาจฉุกเฉินเพื่อป้องกันหรือหยุดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยได้ทันที (หากจำเป็น) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) จะต้องติดตามสถานการณ์และแผนการดำเนินงานตลอดเวลา จัดทำและกำกับดูแลการปฏิบัติตามแผนความปลอดภัยในบริเวณการทำงานและสุขภาพ (Site Safety and Health Plan : SSHP) รวมทั้งกำหนดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยในแต่ละแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)

แต่ละเหตุฉุกเฉินจะมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) เพียงหนึ่งคน รวมทั้งเหตุฉุกเฉินที่อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) และ

เหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวกับหลายขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) อาจมีผู้ช่วยหลายคน (ตามความจำเป็น) และผู้ช่วยเหล่านั้นอาจจะเป็นตัวแทนหน่วยงานช่วยเหลือหรือหน่วยงานจากพื้นที่รับผิดชอบต่าง ๆ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ในช่วงระหว่างการระงับเหตุเบื้องต้น บันทึกกระบวนการวิเคราะห์อันตรายซึ่งประกอบด้วย การบ่งชี้อันตราย อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) เขตควบคุม (Control Zone) และบริเวณชำระล้างสิ่งปนเปื้อน (Decontamination Area)
- ค. ร่วมประชุมวางแผน เพื่อระบุข้อควรคำนึงในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในแผนการปฏิบัติงานของแต่ละวัน
- ง. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนที่เกี่ยวกับความปลอดภัย
- จ. ใช้อำนาจฉุกเฉินเพื่อป้องกันหรือระงับการปฏิบัติที่ไม่ปลอดภัย
- ฉ. สืบสวนในกรณีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในบริเวณเหตุฉุกเฉิน
- ช. จัดเตรียมและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนความปลอดภัยในบริเวณการทำงานและสุขภาพ (SSHP) ซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบด้านอาชีวอนามัย แผนความปลอดภัยในบริเวณการทำงานและสุขภาพ (SSHP) ควรจะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้
 - I. การประเมินอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงานหรือแต่ละการปฏิบัติการ
 - II. แผนการปฏิบัติงานอย่างครอบคลุมและสมบูรณ์
 - III. ข้อกำหนดในการฝึกอบรมบุคลากร
 - IV. เกณฑ์การเลือกอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE)
 - V. ข้อกำหนดในการตรวจสุขภาพด้านอาชีวอนามัยของบุคลากร

- VI. แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศในบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงาน/ส่วนบุคคล
- VII. มาตรการควบคุมพื้นที่ปฏิบัติงาน
- VIII. ขั้นตอนการเข้าไปในพื้นที่ที่มีบริเวณอับอากาศ (Confined Space) “ในกรณีที่เป็น”
- IX. การบรรยายสรุปก่อนเข้าไปในพื้นที่เบื้องต้น และตามความจำเป็น
- X. การจัดประชุมแก่ผู้เข้าร่วมตอบโต้เหตุทุกคนก่อนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย
- XI. การรับประกันคุณภาพเพื่อประสิทธิผลของแผนความปลอดภัยและสุขภาพในบริเวณการทำงาน (SSHP)
- ข. มอบหมายงานให้ผู้ช่วย และบริหารจัดการหน่วยงานที่ดูแลความปลอดภัยในระหว่างการตอบโต้เหตุ
- ฅ. ทบทวนและเห็นชอบกับแผนการบริการทางการแพทย์
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer: LO)

ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหลายพื้นที่รับผิดชอบหรือหลายหน่วยงาน อาจมีความจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) ในทีมบัญชาการ (Command Staff) ซึ่งทำหน้าที่เป็นจุดติดต่อประสานงานของตัวแทนจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ (Assisting Agency) และหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ (Cooperating Agency) ตลอดจนกลุ่มผู้มีส่วนรับผิดชอบต่างๆ

มีเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) เพียงหนึ่งคนต่อหนึ่งเหตุฉุกเฉินที่อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) อาจมีผู้ช่วยหลายคน (ตามความจำเป็น) และผู้ช่วยเหล่านั้นอาจจะเป็น

ตัวแทนจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือหน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบต่าง ๆ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) ประกอบด้วย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เป็นจุดติดต่อประสานงานสำหรับตัวแทนจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือต่าง ๆ
- ค. บังชี้ตัวแทนของหน่วยงานของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งเครือข่ายการสื่อสารและตำแหน่งที่อยู่
- ง. จัดทำรายชื่อผู้ที่สามารถติดต่อของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนกลุ่มผู้มีส่วนรับผิดชอบ
- จ. ช่วยจัดระบบประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
- ฉ. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์แก่หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนต่าง ๆ
- ช. ติดตามการปฏิบัติงานที่อาจมีประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และแจ้งหน่วยบัญชาการตามความเห็นสมควร
- ซ. ร่วมในการประชุมวางแผนให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของทรัพยากร รวมถึงข้อจำกัดและขีดความสามารถของทรัพยากรจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
- ฌ. ให้ข้อมูลและการสนับสนุนแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและกลุ่มผู้มีส่วนรับผิดชอบ
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ตัวแทนหน่วยงาน (Agency Representatives)

เหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับหลายพื้นที่รับผิดชอบ หน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบ อาจส่งตัวแทนเพื่อช่วยในการประสานงาน ตัวแทนหน่วยงาน (Agency Representatives) คือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่ให้ความ

ช่วยเหลือหรือหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือให้เป็นตัวแทนที่มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่อาจกระทบกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในการตอบโต้เหตุ ตัวแทนหน่วยงานจะรายงานต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) หรือต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) ไม่อยู่

- ก. หน้าทีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ดูแลให้ทรัพยากรของหน่วยงานทั้งหมดได้มีการรายงานตัวการเข้าปฏิบัติงาน ณ ที่เกิดเหตุ
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) หรือกับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)
- ง. แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการตอบโต้เหตุ ให้รับรู้ว่าตัวแทนหน่วยงานนั้นได้เข้าประจำการ ณ ที่เกิดเหตุ
- จ. เข้าร่วมรับฟังการบรรยายสรุปและประชุมวางแผน (ตามความเหมาะสม)
- ฉ. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ยกเว้นกรณีมีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคจากหน่วยงานนั้นๆ อยู่ด้วย
- ช. ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่กับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) และกับทีมปฏิบัติการ (General Staff)
- ซ. ดูแลความเป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงาน
- ฌ. แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน (LO) เกี่ยวกับข้อกำหนดพิเศษของหน่วยงาน
- ฎ. รายงานกลับไปที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยบัญชาการของตนเองเกี่ยวกับกำหนดการที่ได้วางไว้

- ฎ. ดูแลให้มีการตรวจนับบุคลากรและเครื่องมือของหน่วยงานก่อนการถอนกำลังกลับ
- ฏ. ดูแลให้มีการกรอกแบบฟอร์ม รายงานต่างๆ และเอกสารอย่างครบถ้วนก่อนการถอนกำลังกลับหน่วยงานต้นสังกัด
- ฐ. ประชุมกับเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน (LO) หรือผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) เพื่อการบรรยายสรุปประเมินผลก่อนการถอนกำลังกลับ

ตัวแทนการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Damage Assessment Representatives)

การประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ โดยปกติจะไม่เกิดขึ้นภายในโครงสร้าง กระบวนการ และการควบคุมของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) โดยเฉพาะในช่วงแรกของการระงับเหตุรั่วไหล อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ อาจมีการคาบเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างขั้นตอนการตอบโต้เหตุ ข้อจำกัดด้านบุคลากรอาจทำให้ต้องมีการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและปฏิบัติการระงับเหตุพร้อมกันไป ดังนั้น ตัวแทนการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติควรจะมีการประสานกับหน่วยงานระงับเหตุรั่วไหลผ่านเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) และอาจจะต้องทำงานร่วมกับหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ในหน่วยสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม การจัดหาทรัพยากรและค่าใช้จ่ายในการประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ อาจอยู่นอกความรับผิดชอบของส่วนส่งกำลังบำรุง (Logistics Section) และส่วนการเงิน/การบริหาร (Finance/Administration Section) การประเมินความเสียหายต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติมักพบมากในเหตุรั่วไหลของน้ำมัน ซึ่งสามารถอ้างอิงวิธีการประเมินได้จากคู่มือการประเมินความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติจากคราบน้ำมัน : (Oil Spill Natural Resources Damagement Assessment) (กรมควบคุมมลพิษ, 2544)

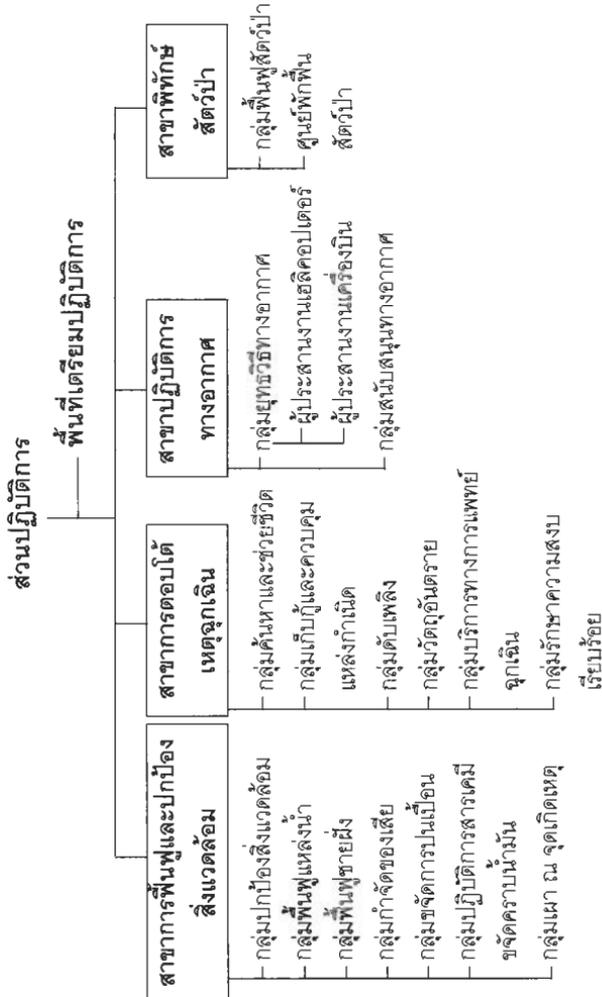
การสืบสวนหาสาเหตุ (Incident Investigation)

เจ้าหน้าที่สืบสวนจากส่วนกลาง จังหวัดและหน่วยงานท้องถิ่น โดยปกติจะไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของระบบบัญชาการ ฌ ที่เกิดเหตุ (ICS) เจ้าหน้าที่สืบสวนดังกล่าวอาจจะรายงานกับบุคลากรที่เป็นสมาชิกในหน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่สืบสวนควรจะทำงานแยกกันจากระบบบัญชาการ ฌ ที่เกิดเหตุ (ICS) เพื่อไม่ให้เกิดการขัดแย้งกันขึ้น ผู้ที่เจ้าหน้าที่สืบสวนควรติดต่อประสานงานในเบื้องต้นควรเป็นเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) แทนการติดต่อประสานงานกับสมาชิกของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) โดยตรง

ส่วนปฏิบัติการ (Operations Section)

หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (Operations Section Chief : OPS)

หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ เป็นสมาชิกของทีมปฏิบัติการ (General Staff) มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติการหลัก ๆ ทั้งหมด หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ เริ่มจัดตั้งหน่วยย่อยที่จำเป็น และกำกับดูแลการปฏิบัติงานในหน่วยต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan: IAP) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามแผนความปลอดภัยในบริเวณการทำงานและสุขภาพ (SSHP) อำนวยความสะดวกเตรียมแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วย ร้องขอหรือส่งคืนทรัพยากร ปรับแก้แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ตามความจำเป็น และรายงานต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หน้าที่ของหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) ประกอบด้วย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนของการปฏิบัติการ
- ค. บรรยายสรุปและมอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ง. กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนของการปฏิบัติการ
- จ. ร้องขอทรัพยากรที่ต้องการเพื่อดำเนินการตามยุทธวิธีที่เลือกไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฉ. ดูแลให้มีการดำเนินยุทธวิธีด้วยความปลอดภัย
- ช. ปรับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในระหว่างช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการที่กำหนด ตามความจำเป็น
- ซ. ให้ความเห็นชอบในรายการของทรัพยากรที่ต้องการถอนออกจากงานที่ได้รับมอบหมาย (ไม่ได้ถอนออกจากการตอบโต้เหตุ)
- ฅ. จัดตั้งและยกเลิกหน่วยเฉพาะกิจที่มอบหมายให้อยู่ส่วนปฏิบัติการ

- ณ. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินงานตาม IAP การดำเนินงานพิเศษ และเหตุการณ์ต่างๆ ไปยังผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO)
- ง. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานของส่วนปฏิบัติการ

ผู้จัดการพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area Manager)

ผู้จัดการพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ มีหน้าที่บริหารจัดการกิจกรรมทุกอย่างภายในบริเวณที่จัดให้เป็นพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ ภายใต้การควบคุมดูแลของหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ ดังนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ค. จัดตั้งและรักษาขอบเขตของบริเวณพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area)
- ง. ติดป้ายสัญญาณสำหรับแสดงบริเวณต่างๆ และควบคุมการจราจร
- จ. จัดระบบการรายงานตัว ตามความเหมาะสม
- ฉ. พิจารณากำหนดและร้องขอการสนับสนุนบุคลากร และ/หรือ เครื่องมือตามความจำเป็น
- ช. ให้ข้อเสนอแนะแก่หัวหน้าส่วนปฏิบัติการเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป ณ ที่เกิดเหตุ
- ซ. ตอบสนองคำร้องขอเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร
- ฅ. ตอบสนองคำร้องขอด้านข้อมูลข่าวสาร ตามที่สามารถจะกระทำได้
- ญ. รื้อถอนหรือเปลี่ยนพื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (IAP) ตามความจำเป็น
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการสาขา (Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขา (Branch Director) เมื่อเริ่มปฏิบัติการ จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) และมีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวกับสาขานั้นๆ ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดหายุทธวิธีทางเลือกในการปฏิบัติการของสาขาร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา
- ค. ร่วมประชุมวางแผน เมื่อได้รับการร้องขอจากหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)
- ง. ทบทวนงานที่ได้รับมอบหมายของแผนก/กลุ่มต่างๆ สำหรับกลุ่มที่อยู่ภายใต้สาขานั้นๆ โดยอาจมีการปรับรายงานของงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน
- จ. มอบหมายงานเฉพาะกิจแก่หัวหน้าแผนก/หัวหน้ากลุ่มต่างๆ
- ฉ. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสาขา
- ช. แก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการ ตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ใต้บังคับบัญชา
- ซ. รายงานหัวหน้าส่วนปฏิบัติการเมื่อต้องมีการเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) เมื่อต้องการทรัพยากรเพิ่ม/หรือมีทรัพยากรเหลือใช้ และเมื่อมีสถานการณ์ที่เป็นอันตรายหรือเกิดเหตุการณ์สำคัญ
- ฌ. เห็นชอบในรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุและรายงานทางการแพทย์ภายในสาขา
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าแผนก/กลุ่ม (Division/Group Supervisor)

หัวหน้าแผนก/กลุ่มรายงานต่อหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หรือ ผู้อำนวยการสาขา (Branch Director) (เมื่อมีการจัดตั้ง) หัวหน้าแผนก/กลุ่มรับผิดชอบในการปฏิบัติตามส่วนที่ได้รับมอบหมายในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) จัดสรรทรัพยากรภายในแผนก/กลุ่ม และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตลอดจนสถานะของทรัพยากรภายในแผนก/กลุ่ม และมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) สำหรับแผนก/กลุ่ม
- ค. จัดเตรียมแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ให้กับหัวหน้าหน่วยเฉพาะกิจ/หน่วยปฏิบัติการพิเศษ
- ง. ระบุพื้นที่หรืองานที่มอบหมายให้แก่แผนกและกลุ่มต่างๆ
- จ. ทบทวนงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับแผนก/กลุ่ม และกิจกรรมต่างๆ ของการตอบโต้เหตุร่วมกับผู้บังคับบัญชาและมอบหมายงานต่อไป
- ฉ. แจ้งศูนย์สื่อสารและ/หรือหน่วยทรัพยากรเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานะภาพของทรัพยากรที่มอบหมายให้กับแผนก/กลุ่ม
- ช. ประสานกิจกรรมแผนก/กลุ่มอื่นๆ
- ซ. ประเมินความต้องการในการขอความช่วยเหลือ สำหรับงานที่ได้รับมอบหมาย
- ฅ. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และสถานะของทรัพยากรไปยังผู้อำนวยการสาขา (Branch Director) หรือหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุจากสารเคมี

- ณ. รายงานเหตุการณ์สำคัญ เช่น อุบัติเหตุ หรือการเจ็บป่วยไปยังหัวหน้าระดับถัดขึ้นไป
- ญ. แก้ไขปัญหาการบริหารจัดการภายในแผนก/กลุ่ม
- ฉ. ร่วมในการจัดทำแผนของสาขาสำหรับการปฏิบัติการในช่วงระยะเวลาที่กำหนดต่อไป
- ฐ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ/หน่วยเฉพาะกิจ (Strike Team/ Task Force Leader)

หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษและหัวหน้าหน่วยเฉพาะกิจรายงานต่อหัวหน้าแผนก/กลุ่ม มีหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานตามยุทธวิธีที่ได้รับมอบหมาย รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงาน รายงานสถานะของทรัพยากรและข่าวสารที่สำคัญอื่นๆ ต่อหัวหน้าแผนก/กลุ่ม และจัดทำบันทึกการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ติดตามความคืบหน้าของงานและปรับเปลี่ยนตามสมควร
- ค. ประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยเฉพาะกิจอื่นๆ และทรัพยากรเดี่ยว
- ง. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และสถานะของทรัพยากรไปยังหัวหน้าแผนก/กลุ่ม
- จ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ทรัพยากรเดี่ยว (Single Resource)

ผู้ที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของทรัพยากรเดี่ยวเพื่อการดำเนินงานตามยุทธวิธี หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าทรัพยากรเดี่ยว ได้แก่

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ทบทวนงานที่ได้รับมอบหมาย
- ค. จัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุที่จำเป็น
- ง. ทบทวนสภาพอากาศ/สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
- จ. บรรยายสรุปแก่ผู้ได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัย
- ฉ. ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
- ช. ดูแลให้มีการสื่อสารระหว่างหัวหน้าและผู้ได้บังคับบัญชา
- ซ. แจ้งหัวหน้าหน่วยเกี่ยวกับความคืบหน้าของการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- ฌ. แจ้งหัวหน้าหน่วยเกี่ยวกับปัญหาของทรัพยากรที่ได้รับมอบ
- ญ. บรรยายสรุปให้เจ้าหน้าที่ที่ออกมาพักและแจ้งสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงให้ทราบ
- ฎ. คืนเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ให้แก่หน่วยที่เหมาะสม
- ฏ. กรอกและส่งแบบบันทึกการใช้บุคลากรและเครื่องมือตลอดจนเวลาการทำงาน

ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (Air Operations Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศอยู่ประจำภาคพื้นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนการปฏิบัติการทางอากาศตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ

(IAP) แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) จะแสดงถึงข้อจำกัดของหน่วยงาน เช่น การบินกลางคืน หรือชั่วโมงทำงานของนักบิน ซึ่งมีผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติการหรือการใช้ทรัพยากร หลังจากแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ได้รับการอนุมัติ สาขาปฏิบัติการทางอากาศมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (ภาพรวมของยุทธศาสตร์ทั้งหมด ซึ่งตรงข้ามกับการปฏิบัติการทางยุทธวิธีที่เป็นการเลือกเป้าหมายเฉพาะ) นอกจากนี้ ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศยังรับผิดชอบในการสนับสนุนด้านการจัดระบบงานแก่เฮลิคอปเตอร์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตอบโต้เหตุตามยุทธวิธีเฉพาะ ซึ่งรวมทั้งการเลือกเป้าหมายหรือการปรับยุทธวิธีในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ที่จะปฏิบัติการโดยหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (Air Tactical Group Supervisor) ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. บริหารจัดการการปฏิบัติการทางอากาศขั้นต้น
- ค. ร้องขอให้ประกาศหรือยกเลิกการจำกัดเขตการบิน (Restricted Air Space Area)
- ง. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับการร้องขอ
- จ. ร่วมในการจัดเตรียมแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฉ. ดำเนินการวางแผนสำหรับการปฏิบัติการทางอากาศ
- ช. จัดเตรียมเอกสารสรุปสำหรับกลุ่มสนับสนุนทางอากาศและฐานการบิน
- ซ. กำหนดขั้นตอนการประสานงานสำหรับหน่วยปฏิบัติการทางอากาศกับสาขาภาคพื้นดิน แผนก/กลุ่มต่างๆ
- ฅ. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในสวนปฏิบัติการที่เหมาะสม

- ญ. กำกับดูแลการปฏิบัติการทางอากาศที่เกี่ยวกับการตอบโต้เหตุ
- ฎ. จัดทำขั้นตอนการมอบหมายงานแก่เฮลิคอปเตอร์/เครื่องบิน สำหรับกรณีฉุกเฉิน
- ฏ. จัดทำตารางเวลาของเที่ยวบินที่ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ซึ่งได้รับ อนุมัติให้บินในเขตจำกัดการบิน (Restricted Air Space Area)
- ฐ. แจ้งหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศเกี่ยวกับสภาพการจราจรทาง อากาศที่อยู่นอกเหนือการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ฑ. แก้ไขความสับสนของอากาศยานที่ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
- ฒ. ประสานกับหน่วยงานควบคุมการบิน
- ณ. ปรับแผนปฏิบัติการทางอากาศให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
- ด. รายงานต่อหัวหน้าส่วนปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางอากาศ
- ต. เตรียมความพร้อมสำหรับทีมสืบสวนสาเหตุของอุบัติเหตุ หาก จำเป็นต้องมีการใช้ปฏิบัติงานทางอากาศ
- ถ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานของสาขา

หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (Air Tactical Group Supervisor)

หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศมีหน้าที่ประสานและจัดตารางการบิน ปฏิบัติการของอากาศยานเพื่อที่จะทำการหาตำแหน่ง ตรวจการ ติดตาม สำรวจ และสนับสนุนการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน หรือเทคนิคการตอบโต้เหตุอื่น ๆ หรือรายงานสถานการณ์เมื่อเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์กำลังบินอยู่เหนือ จุดเกิดเหตุ การประสานงานเหล่านี้จะดำเนินการโดยหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธี ทางอากาศขณะที่อยู่ในอากาศ หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศรายงานต่อ ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดชนิดชนิดของอากาศยาน (เครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์) สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) หรือหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)
- ง. จัดให้มีการปฏิบัติการทางยุทธวิธีทางอากาศ ตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติเฉพาะเหตุ (IAP)
- จ. จัดระบบและดูแลให้มีการสื่อสารกับผู้ประสานการปฏิบัติการทางอากาศ เครื่องบิน และเฮลิคอปเตอร์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่กลุ่มสนับสนุนทางอากาศ และฐานบิน
- ฉ. ประสานกับเที่ยวบินที่ไม่เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินหรือปฏิบัติการทางยุทธวิธี ที่ได้รับอนุมัติให้บินในเขตจำกัดการบิน
- ช. ประสานการปฏิบัติการแบบใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน (Dispersants) และการเผา ณ จุดเกิดเหตุ (In-Situ Burn)
- ซ. รับข่าวสารเกี่ยวกับการจราจรทางอากาศนอกเหนือบริเวณที่เกิดเหตุ
- ฌ. ับรายงานเกี่ยวกับการล่องลำเขตจำกัดการบิน
- ฎ. ให้คำแนะนำทางยุทธวิธีแก่บุคลากรภาคพื้นดิน (หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ ผู้อำนวยการสาขาหรือหัวหน้าแผนก/กลุ่ม)
- ฏ. แจ้งแก่ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศเกี่ยวกับข้อเสนอแนะด้านยุทธวิธี ในส่วนที่อาจกระทบต่อการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฎ. ประสานตารางการบิน ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้สังเกตการณ์ ร่วมกับหัวหน้าหน่วยสถานการณ์

- ฐ. พิจารณารูปเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) ที่อาจช่วยเสริมศักยภาพในการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบได้
- ท. ประสานการตรวจการทางอากาศและรายงานผลโดยเร็ว
- ฒ. รายงานผลการบินตรวจการและการปฏิบัติการทางอากาศไปยังผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD)
- ณ. ประสานความต้องการในการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติการกับผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์และเครื่องบินและหน่วยงานการณื
- ด. รายงานเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน/อุบัติเหตุ
- ต. จัดทำบันทึกการปฏิบัติการ

ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์ (Helicopter Coordinator)

ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์ มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการประสานการปฏิบัติทั้งยุทธวิธีและส่งกำลังบำรุง รวมทั้งรับผิดชอบในการประสานตารางบินสำหรับหาตำแหน่ง ตรวจการ ติดตาม สำรวจ หรือรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ของเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งประสานการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมันและการเผา ณ จุดเกิดเหตุ ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์รายงานต่อหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดประเภทและจำนวนของอากาศยานที่จะปฏิบัติการในบริเวณเหตุการณ์
- ค. ประเมินศักยภาพและข้อจำกัดของเฮลิคอปเตอร์
- ง. สำรวจและรายงานปัญหาที่อาจพบได้ภายในบริเวณปฏิบัติงาน เช่น อันตรายจากอากาศยานอื่นๆ อันตรายทางภาคพื้นดิน เป็นต้น

- จ. ประสานการควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบิน ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) ผู้ประสานงานเครื่องบิน (FWC) และกลุ่มสนับสนุนทางอากาศ (Air Support Group)
- ฉ. ประสานการใช้คลื่นความถี่วิทยุสำหรับการสื่อสารระหว่างภาคพื้นดินสู่อากาศ และระหว่างอากาศยาน ประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) และหน่วยสื่อสาร (Communications Unit)
- ช. กำหนดและควบคุมการใช้ความถี่ที่เหมาะสมของเฮลิคอปเตอร์ในการตอบโต้เหตุ
- ซ. ประสานและมอบหมายงานตามพื้นที่ร่วมกับหัวหน้ายุทธวิธีทางอากาศ
- ฅ. ดำเนินการและติดตามตรวจสอบข้อกำหนดและกระบวนการเพื่อความปลอดภัย
- ญ. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนอนุมัติการบินภาคกลางคืน
- ฎ. กำกับดูแลการดำเนินงานทั้งหมดของงานเฮลิคอปเตอร์
- ฏ. รายงานอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ไปยังหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) และผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) ทันที
- ฐ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้ประสานงานเครื่องบิน (Fixed Wings Coordinator)

ผู้ประสานงานเครื่องบินรับผิดชอบการประสานงานเกี่ยวกับเครื่องบินที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการในเหตุการณ์ ดูแลการจัดตารางการบินเพื่อที่

จะหาตำแหน่ง ตรวจการ ติดตาม สำรวจ และรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ของเหตุการณ์ ประสานการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน และสารเคมีสำหรับเผาณ จุดเกิดเหตุ ผู้ประสานงานเครื่องบินรายงานต่อหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. กำหนดประเภทและจำนวนของอากาศยานที่ปฏิบัติงานการตอบโต้เหตุ
- ค. ประเมินความสามารถและข้อจำกัดของเครื่องบิน
- ง. สำรวจและรายงานปัญหาที่อาจพบภายในบริเวณการปฏิบัติงาน
- จ. ประสานการควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบิน ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์และกลุ่มสนับสนุนทางอากาศ
- ฉ. ประสานการใช้คลื่นความถี่วิทยุสำหรับการสื่อสารระหว่างภาคพื้นดินสู่อากาศยาน และระหว่างอากาศยาน ประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) และหน่วยสื่อสาร (Communications Unit)
- ช. ดำเนินการและติดตามตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานและกระบวนการเพื่อความปลอดภัย
- ซ. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเครื่องบิน รับมอบหมายงาน บรรยายสรุปให้นักบิน มอบภารกิจและรายงานผลหลังเสร็จสิ้น รวมทั้งมอบภารกิจใหม่ตามที่ได้รับคำสั่งการ
- ณ. ประสานงานต่าง ๆ กับหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์ (Helicopter Coordinator) และบุคลากรภาคพื้นดินตามความเหมาะสม

- ญ. รายงานการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ต่างๆ ไปยังหัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) และผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) ทันที
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศ (Air Support Group Supervisor)

หัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศมีหน้าที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและการจัดการฐานเฮลิคอปเตอร์และลานจอดเฮลิคอปเตอร์ รวมทั้งประสานงานกับฐานเครื่องบิน การดำเนินงานต่างๆ ได้แก่ 1) จัดหา/สำรองเชื้อเพลิงและวัสดุต่างๆ 2) บำรุงรักษาและซ่อมแซมเฮลิคอปเตอร์ 3) จัดทำบันทึกการดำเนินงานของเฮลิคอปเตอร์ และ 4) ควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบเพื่อความปลอดภัย หน้าที่การดำเนินงานหลักๆ เหล่านี้จะอยู่ที่ฐานเฮลิคอปเตอร์และลานจอดเฮลิคอปเตอร์ การลงจอด/บินขึ้น และอยู่บนพื้นดินของเฮลิคอปเตอร์อยู่ในการควบคุมของกลุ่มสนับสนุนทางอากาศที่ประจำ ณ ฐานเฮลิคอปเตอร์ หรือผู้จัดการลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Helibase Manager) หัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศรายงานต่อผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทาง อากาศ (AOBD)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับสำเนาของแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) จากผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) ซึ่งจะรวมถึงสรุปตารางการปฏิบัติการทางอากาศ
- ค. ร่วมวางแผนปฏิบัติการกับผู้บัญชาการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD)

- ง. รายงานผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม
- จ. ระบุทรัพยากร/วัสดุเพื่อการดำเนินงานสำหรับกลุ่มสนับสนุนทางอากาศ
- ฉ. ร้องขออุปกรณ์พิเศษเพื่อการสนับสนุนทางอากาศจากแหล่งที่เหมาะสม ผ่านส่วนส่งกำลังบำรุง
- ช. ระบุตำแหน่งของฐานเฮลิคอปเตอร์และลานจอดเฮลิคอปเตอร์จากแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) หรือจากผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ
- ซ. พิจารณาความต้องการของบุคลากรและเครื่องมือที่ได้รับมอบหมายงานแต่ละฐานเฮลิคอปเตอร์หรือลานจอดเฮลิคอปเตอร์
- ฅ. ประสานเกี่ยวกับคำร้องขอพิเศษสำหรับการส่งกำลังบำรุงทางอากาศ
- ฉ. ดูแลการประสานงานกับฐานบินที่สนับสนุนการตอบโต้เหตุ
- ค. ประสานกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ กับผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD)
- ก. รับทราบคลื่นความถี่ภาคพื้นดินสู่อากาศสำหรับการปฏิบัติงานที่ฐานเฮลิคอปเตอร์จากหัวหน้าหน่วยสื่อสารหรือจากแผนสื่อสาร
- ข. แจ้งผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (AOBD) เกี่ยวกับศักยภาพในการบินกลางคืน
- ท. ดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละหน่วยงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการทั้งภาคกลางวันและกลางคืน
- ฑ. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมฝูงชนทั้งที่ฐานเฮลิคอปเตอร์และลานจอดเฮลิคอปเตอร์

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุจากสารเคมี

- ณ. เตรียมการช่วยเหลือในกรณีเครื่องตกสำหรับที่ฐานเฮลิคอปเตอร์ และลานจอดเฮลิคอปเตอร์
- ด. ดูแลให้มีการจัดกระบวนการควบคุมการจราจรทางอากาศระหว่างฐานเฮลิคอปเตอร์ ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ (ATGS) และผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์ (Helicopter Coordinator) หรือผู้ประสานงานเครื่องบิน (Fixed Wing Coordinator)
- ต. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการฐานเฮลิคอปเตอร์ (Helibase Manager)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) และตารางสรุปการปฏิบัติงานทางอากาศ
- ค. ร่วมในการวางแผนของกลุ่มสนับสนุนทางอากาศ
- ง. แจ้งหัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศ (ASGS) เกี่ยวกับกิจกรรมของฐานเฮลิคอปเตอร์
- จ. รายงานตัวต่อฐานเฮลิคอปเตอร์ที่ได้รับมอบหมาย บรรยายสรุปให้กับนักบิน และบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย
- ฉ. บริหารจัดการทรัพยากร/วัสดุที่ถูกส่งมาที่ฐานเฮลิคอปเตอร์
- ช. จัดให้ฐานเฮลิคอปเตอร์มีป้ายและมีขอบเขตโดยรอบ
- ซ. ประสานการควบคุมการจราจรทางอากาศของฐานกับนักบิน ผู้อำนวยการสาขาสนับสนุนทางอากาศ หัวหน้ากลุ่มยุทธวิธีทางอากาศ ผู้ประสานงานเฮลิคอปเตอร์ และผู้ควบคุมการขึ้นลงของเฮลิคอปเตอร์

- ฅ. ดูแลการเติมน้ำมันเชื้อเพลิง บำรุงรักษา และซ่อมแซมเฮลิคอปเตอร์
- ณ. กำกับดูแลการบรรทุกบุคลากร และสัมภาระขึ้นเครื่องเฮลิคอปเตอร์
- ฎ. ดูแลให้มีการใช้มาตรการลดฝุ่นที่ฐานและลานจอดเฮลิคอปเตอร์
- ฏ. ดูแลรักษาความปลอดภัยแต่ละฐานและลานจอดเฮลิคอปเตอร์
- ฐ. เตรียมการช่วยเหลือในกรณีเครื่องตก สำหรับฐานเฮลิคอปเตอร์
- ฑ. ร้องขอการสนับสนุนเครื่องมือทางอากาศในกรณีพิเศษจากหัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศ (Air Support Group Supervisor)
- ฒ. รับและตอบสนองต่อคำขอพิเศษสำหรับการส่งกำลังบำรุงทางอากาศ
- ณ. จัดทำบันทึกรายงานกิจกรรมต่างๆ ของการปฏิบัติการของเฮลิคอปเตอร์และรายชื่อการรายงานตัวเข้าปฏิบัติงาน
- ด. ประสานงานต่างๆ กับหัวหน้ากลุ่มสนับสนุนทางอากาศ
- ต. แสดงผังองค์กรและตารางการปฏิบัติงานที่แต่ละฐาน รวมไปถึงผังองค์กรของลานจอดเฮลิคอปเตอร์ และคลื่นความถี่วิทยุที่ได้รับมอบหมาย
- ถ. รับฟังข้อคิดเห็นจากนักบินในการเลือกลานจอดเฮลิคอปเตอร์ การสื่อสาร การควบคุมการจราจรทางอากาศ ปัญหาของการปฏิบัติการ และปัญหาด้านความปลอดภัย
- ท. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม (Recovery and Protection Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมและดำเนินงานในการป้องกัน เก็บกัก และฟื้นฟู ตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อมรายงานต่อหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ร่วมในการประชุมวางแผน หากได้รับการสั่งการ
- ค. จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนการปฏิบัติงาน
- ง. บรรยายสรุป มอบหมายงาน และกำกับดูแลการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- จ. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ฉ. ทบทวนข้อเสนอแนะและริเริ่มการถอนกำลังทรัพยากร
- ช. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษและเหตุการณ์ต่างๆ ไปที่หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

กรณีการปนเปื้อนจากการรั่วไหลของน้ำมันลงบนแหล่งน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำน่าน้ำทะเลไทย ให้ดำเนินการตามแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดภารกิจ แนวทางในการปฏิบัติงาน ยุทธวิธี และหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้สามารถประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรมาใช้ร่วมกันในการขจัดมลพิษทางน้ำ และลดผลกระทบที่อาจมีต่อสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการเตรียมการ

การป้องกัน การกำจัด และการร่วมมือเพื่อขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน ค.ศ. 1990 (International Convention on Oil Pollution Preprocess, Response and Contention, 1990 หรือ OPRC)

หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้ากลุ่มปกป้องสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มฟื้นฟูแหล่งน้ำ หัวหน้ากลุ่มการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน หัวหน้ากลุ่มเผา ณ จุดเกิดเหตุ และหัวหน้ากลุ่มฟื้นฟูชายฝั่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในแผนป้องกันการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำคู่มือปฏิบัติการ 4 เรื่อง ได้แก่

1. คู่มือแผนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากคราบน้ำมัน
2. คู่มือการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน
3. คู่มือการประเมินความเสียหายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจากคราบน้ำมัน
4. แผนปฏิบัติการสำหรับกรมควบคุมมลพิษ

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ และอาจเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการใช้แนวทางปฏิบัติงานตามภารกิจของตนให้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

หัวหน้ากลุ่มกำจัดของเสีย (Disposal Group Supervisor)

อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม (RPBD) หัวหน้ากลุ่มกำจัดของเสีย (DGS) มีหน้าที่รับผิดชอบการประสานงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ณ ที่เกิดเหตุเกี่ยวกับการรวบรวม การจัดเก็บ การขนส่ง หรือการจัดของเสียต่างๆ กลุ่มกำจัดของเสียอาจแบ่งย่อยเป็นหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Strike Team) หน่วยเฉพาะกิจ (Task Force) และทรัพยากรเดี่ยว (Single Resource) ขึ้นอยู่กับขนาดและบริเวณที่เกิดการรั่วไหล

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ปฏิบัติการกำจัดของเสียตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ค. ดูแลให้การทำงานเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของเสียอันตรายที่เกี่ยวข้อง
- ง. จัดทำบันทึกปริมาณของเสียที่เก็บกู้อย่างถูกต้อง
- จ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม (RPBD) เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
- ฉ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มจัดการปนเปื้อน

(Decontamination Group Supervisor)

อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม (RPBD) หัวหน้ากลุ่มจัดการปนเปื้อนมีหน้าที่รับผิดชอบการชำระการปนเปื้อนของเจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในการระงับเหตุ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ปฏิบัติการตามแผนชำระการปนเปื้อน
- ค. กำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระการปนเปื้อน
- จ. บรรยายสรุปแก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานการณ์
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม (RPBD) เกี่ยวกับการดำเนินงาน
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

(Emergency Response Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลและดำเนินการตามมาตรฐานการฉุกเฉินเพื่อปกป้องชีวิต ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพย์สิน รวมทั้งบรรเทาสถานการณ์ให้อยู่ในภาวะที่ไม่รุนแรง

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ค. จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนของการปฏิบัติการตอบโต้เหตุ
- ง. กำกับดูแลการปฏิบัติการ
- จ. กำหนดความต้องการทรัพยากรและร้องขอทรัพยากรเพิ่มเติม (หากจำเป็น)
- ฉ. ทบทวนบัญชีทรัพยากรและเสนอแนะทรัพยากรที่ควรถอนกำลังออก
- ช. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษและเหตุการณ์ต่างๆ ไปที่หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มค้นหาและช่วยชีวิต

(Search and Rescue (SAR) Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มค้นหาและช่วยชีวิต มีหน้าที่จัดลำดับความสำคัญและประสานงานภารกิจ ค้นหาและช่วยชีวิตที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินโดยตรง

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดลำดับความสำคัญของภารกิจการค้นหาและช่วยชีวิต
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานการค้นหาและช่วยชีวิต
- จ. บริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการค้นหาและช่วยชีวิต
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มเก็บกู้/ควบคุมแหล่งกำเนิด (Salvage/Source Control Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บัญชาการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มเก็บกู้/ควบคุมแหล่งกำเนิด (SCGS) มีหน้าที่ในการประสานและควบคุมการดำเนินงานเก็บกู้และควบคุมแหล่งกำเนิดที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉิน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ประสานการจัดทำแผนการเก็บกู้/ควบคุมแหล่งกำเนิดการรั่วไหล
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานงานการดำเนินงานตามแผนการเก็บกู้/ควบคุมแหล่งกำเนิดการรั่วไหล
- จ. บริหารจัดการทรัพยากรสำหรับการเก็บกู้/ควบคุมแหล่งกำเนิดการรั่วไหล
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงาน
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มดับเพลิง (Fire Suppression Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มดับเพลิง (FSGS) มีหน้าที่ในการประสานและกำกับดูแลเกี่ยวกับการดับเพลิงทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉิน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดลำดับความสำคัญของการตอบโต้เหตุที่เกี่ยวข้องกับเพลิงไหม้
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานภารกิจการดับเพลิง
- จ. บริหารจัดการทรัพยากรสำหรับการดับเพลิง
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงาน
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มวัตถุอันตราย

(Hazardous Materials Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มวัตถุอันตราย (HMGS) มีหน้าที่ประสานและกำกับดูแลดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตราย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดลำดับความสำคัญของการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากวัตถุอันตราย
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานงานการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากวัตถุอันตราย
- จ. บริหารจัดการทรัพยากรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากวัตถุอันตราย

- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงาน
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (Medical (EMS) Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินมีหน้าที่ประสานและกำกับการปฏิบัติงานระดับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานทางการแพทย์ฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉิน
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. ควบคุมและประสานการดำเนินงานการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน
- จ. บริหารจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มรักษาความสงบเรียบร้อย (Law Enforcement Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) หัวหน้ากลุ่มรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ประสานและกำกับการปฏิบัติงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยที่สืบเนื่องมาจาก

เหตุฉุกเฉิน ซึ่งรวมทั้ง การกั้นเขต การควบคุมมลพิษ การควบคุมการจราจร การอพยพ และ/หรือการกั้นเขตรักษาความปลอดภัย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ค. ควบคุมและประสานงานตอบโต้เหตุในส่วนของ การดูแลความสงบเรียบร้อย
- ง. บริหารจัดการทรัพยากรด้านการดูแลความสงบเรียบร้อย
- จ. กำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการปกป้องสาธารณชน เช่น การอพยพ เป็นต้น
- ฉ. บรรยายสรุปให้กับผู้อำนวยการสาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน (ERBD) เกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (Wildlife Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (WBD) มีหน้าที่รับผิดชอบในการลดการสูญเสียของสัตว์ป่าในระหว่างการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน โดยประสานการตรวจสอบเบื้องต้นทางภาคอากาศและภาคพื้นดิน ณ จุดเกิดเหตุและรายงานผลไปที่หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) ให้มาตรวจจับสัตว์ป่าตามที่ได้รับการเห็นชอบในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) และทำการฟื้นฟูบำบัดสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบ โดยอาจมีการตั้งศูนย์ดำเนินการขึ้นเพื่อดำเนินการในด้านการติดป้าย การขนส่ง การให้บริการทางสัตวแพทย์ การรักษาและฟื้นฟู การพักฟื้น และการสนับสนุนอื่นๆ ที่จำเป็น กำกับดูแลการดำเนินงานของกลุ่มพิทักษ์สัตว์ป่าของภาคเอกชน รวมทั้งกลุ่มที่มีชื่อว่าจ้างโดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติเหตุจากสารเคมี

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนของการดำเนินงานเกี่ยวกับสัตว์ป่า
- ค. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า
- ง. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- จ. ทบทวนรายการและเสนอแนะทรัพยากรที่ควรจะถอนกำลังออก
- ฉ. จัดตั้งและยกเลิกหน่วยเฉพาะกิจที่ทำงานให้กับสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า
- ช. รายงานข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมพิเศษและเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปยังหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มฟื้นฟูสัตว์ป่า (Wildlife Recovery Group Supervisor)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (WBD) หัวหน้ากลุ่มฟื้นฟูสัตว์ป่า (WRGS) มีหน้าที่ประสานการค้นหา รวบรวม และติดป้ายสัตว์ป่าทั้งที่เสียชีวิตและยังมีชีวิตอยู่ และขนย้ายไปยังศูนย์ดำเนินการต่างๆ กลุ่มนี้ควรจะทำงานประสานกับหน่วยสถานการณ์ (Situation Unit) ภายใต้ส่วนวางแผน (Planning Setion) เพื่อทำการสำรวจสภาพของสัตว์ป่าทั้งทางอากาศและภาคพื้นดินในบริเวณที่เกิดการรั่วไหล และสามารถใช้อุปกรณ์ด้านเสียงและภาพในการควบคุมจับสัตว์ป่า (หากจำเป็น)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ค. จัดตั้งและดำเนินการตามแนวทางการรวบรวมและบันทึกประวัติสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบ
- ง. ประสานการขนส่งสัตว์ป่าไปยังศูนย์ดำเนินการต่างๆ

- จ. บรรยายสรุปให้ผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (WBD) เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ
- ฉ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการศูนย์พักฟื้นสัตว์ป่า

(Wildlife Rehabilitation Center Manager)

ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (WBD) ผู้จัดการศูนย์ฟื้นฟูสัตว์ป่ามีหน้าที่รับผิดชอบในการรับสัตว์ป่าที่ปนเปื้อนน้ำมัน/สารอันตรายมายังศูนย์ดำเนินการ บันทึกข้อมูลที่สำคัญ รวบรวมตัวอย่างที่จำเป็นและทำการคัดกรอง รักษา ขนส่ง และฟื้นฟู ผู้จัดการมีหน้าที่ดูแลการส่งสัตว์ป่าไปยังศูนย์บำบัดสัตว์ป่าที่เหมาะสม

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการและจัดตั้งสถานีดำเนินการสำหรับสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบ
- ค. ดำเนินการตามขั้นตอนการดูแลสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบและจัดทำบันทึก
- ง. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน/ประเภท/สภาวะของสัตว์ป่าที่ได้รับผลกระทบ และทำการบรรยายสรุปต่อผู้อำนวยการสาขาสัตว์ป่า
- จ. ประสานการขนย้ายสัตว์ป่าไปที่สถานที่อื่น ๆ
- ฉ. ประสานการปล่อยสัตว์ป่าที่ได้รับการฟื้นฟู
- ช. บรรยายสรุป ให้แก่ผู้อำนวยการสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า (WBD) เกี่ยวกับการดำเนินงาน
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับสัตว์ป่าที่ปนเปื้อนน้ำมันหรือวัตถุอันตรายใด ๆ สามารถขอคำแนะนำทางเทคนิควิชาการได้จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนวางแผน (Planning Section)

ผังองค์กรภายในส่วนวางแผน

หัวหน้าส่วนวางแผน (Planning Section Chief: PSC)

หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) เป็นสมาชิกของทีมปฏิบัติการ (General Staff) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรวบรวม ประเมิน แจกจ่ายและใช้ข้อมูล สำหรับประเมินสถานการณ์เหตุฉุกเฉินและสถานะของทรัพยากร ข้อมูลมีความจำเป็นสำหรับ 1) เข้าใจสถานการณ์ปัจจุบัน 2) คาดการณ์สถานการณ์ที่น่าจะเป็น และ 3) เตรียมทางเลือกในการแก้ปัญหาสำหรับเหตุฉุกเฉิน หน้าที่รับผิดชอบของหัวหน้าส่วนวางแผนมีดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เริ่มการทำงานของหน่วยต่างๆ ในส่วนวางแผน
- ค. มอบหมายบุคลากรที่อยู่ ณ ที่เกิดเหตุให้ไปสังกัดตำแหน่งต่างๆ ตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ตามที่เห็นสมควร
- ง. รวบรวมและประมวลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน
- จ. กำกับดูแลการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฉ. เตรียมข้อมูลให้ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP) และหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) เพื่อใช้ในการเตรียมแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ช. ร่วมในการวางแผนและการประชุมอื่นๆ ตามความจำเป็น
- ซ. จัดทำรายการข้อมูลที่ต้องการและแผนการรายงานข้อมูลสำหรับส่วนต่างๆ ในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) สำหรับการจัดเตรียมแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฌ. ประเมินความจำเป็นในการเรียกใช้ทรัพยากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เพื่อใช้สนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ฎ. ให้ข้อมูลผังองค์กรของส่วนวางแผนแก่หน่วยทรัพยากร รวมทั้งชื่อและตำแหน่งที่บุคลากรได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน

- ฎ. พิจารณามอบหมายงานแก่ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค ตามความจำเป็น
- ฏ. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางเลือก
- ฐ. จัดตั้งและยกเลิกหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Strike Teams) หรือหน่วยเฉพาะกิจ (Task Forces) ตามความจำเป็น
- ฑ. จัดทำการคาดการณ์สถานการณ์เป็นระยะ
- ฒ. ประมวลผลและจัดแสดงรายงานสรุปสถานการณ์
- ณ. จัดทำรายงานสรุปของสถานการณ์แก่ผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ด. แจกแก่ทีมปฏิบัติ (General Staff) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญสถานการณ์
- ต. ประสานแผนจราจร ณ ที่เกิดเหตุ (จากทีมงานสนับสนุนภาคพื้นดิน) แผนการเดินทางเร็ว (จากทีมสนับสนุนทางเรือ) และแผนสนับสนุนอื่นๆ ให้อยู่ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ถ. ชี้แจงให้หน่วยงานในส่วนวางแผนทราบเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลเหตุฉุกเฉิน
- ท. เสนอแนะการลดและยุติการใช้ทรัพยากรแก่หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC/UC)
- ธ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (Situation Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ มีหน้าที่รวบรวมและประเมินข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตเกี่ยวกับการรั่วไหลและการตอบโต้เหตุ ซึ่งรวมถึงการประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับชนิดและปริมาณของสารเคมีที่รั่วไหล

ตำแหน่งปัจจุบันของสารเคมี ลักษณะการเคลื่อนตัว/การแพร่กระจาย และผลกระทบต่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งเตรียมข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อจัดทำแผนที่ของสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต และจัดเตรียมรายงานให้แก่หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปและข้อสั่งการพิเศษจากหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
- ง. เข้าร่วมการประชุมวางแผนตามที่ได้รับมอบหมาย
- จ. จัดเตรียมและจัดแสดงสถานะของเหตุการณ์เป็นระยะ
- ฉ. รวบรวมข้อมูลเหตุการณ์เป็นระยะ และให้ทันต่อเหตุการณ์
- ช. เตรียมการคาดการณ์เป็นระยะ ตามที่จะมีการร้องขอจากหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
- ซ. จัดทำ จัดแสดงและแจกจ่ายข้อมูลทรัพยากร รวมทั้งข้อมูลของสถานการณ์ ตามที่ต้องการในศูนย์ข่าวสารร่วม (Joint Information Center)
- ฅ. จัดทำรายงานสรุปสถานการณ์
- ญ. จัดทำรายงานสถานการณ์ให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ฎ. ให้บริการรูปภาพและแผนที่ที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดแสดงสถานการณ์ (Display Processor)

ผู้จัดแสดงสถานการณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบการแสดงข้อมูลสถานการณ์ที่ได้จากภาคสนาม รายงานสถานะของทรัพยากร ภาพถ่ายทางอากาศและภาพปกติ รวมทั้งภาพถ่ายอินฟราเรด

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณา
 - i. พื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้นำมาจัดแสดง
 - ii. จำนวน ชนิด และตำแหน่งของบอร์ดจัดแสดงสถานการณ์ที่ต้องการ
 - iii. ลำดับความสำคัญ
 - iv. ลักษณะของแผนสำหรับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
 - v. ข้อจำกัดด้านเวลาในการดำเนินการ
 - vi. การสำรวจภาคสนามและวิธีการสื่อสาร
- ค. จัดหาเครื่องมือและวัสดุที่จำเป็น
- ง. ศึกษาสำเนาของแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในแต่ละช่วงการตอบโต้เหตุ
- จ. สนับสนุนหัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) ในการวิเคราะห์และประเมินรายงานข้อมูลภาคสนาม
- ฉ. จัดแสดงสถานการณ์ภายในกำหนดเวลา

ผู้สำรวจภาคสนาม (Field Observer)

ผู้สำรวจภาคสนาม มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลสถานการณ์จากการสังเกตการณ์ ณ ที่เกิดเหตุ และส่งต่อข้อมูลให้กับหัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณา

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี

- i. สถานที่/บริเวณสำหรับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
 - ii. ชนิดของข้อมูลที่ต้องการ
 - iii. ลำดับความสำคัญ
 - iv. ข้อจำกัดด้านเวลาในการดำเนินงาน
 - v. วิธีการสื่อสาร
 - vi. วิธีการเดินทางไปยังบริเวณปฏิบัติงาน
- ค. ศึกษาสำเนาของแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) สำหรับแต่ละช่วงปฏิบัติการ
- ง. จัดหาเครื่องมือและวัสดุที่จำเป็น
- จ. ทำการสำรวจภาคสนาม ได้แก่
- i. ขอบเขตของเหตุฉุกเฉิน
 - ii. ตำแหน่งของการรั่วไหล
 - iii. อัตราการแพร่กระจาย
 - iv. สภาพภูมิอากาศ
 - v. อันตรายที่อาจพบ รวมทั้งเส้นทางหลบหนีและบริเวณที่ปลอดภัย
 - vi. ความคืบหน้าของการดำเนินงานของทรัพยากร
- ฉ. ระบุตำแหน่งของสถานที่ต่างๆ (เช่น ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ ตำแหน่งที่ตั้งของแผนกและสาขาต่างๆ)
- ช. รายงานข้อมูลไปยังหัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
- ซ. รายงานสถานการณ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน
- ณ. รวบรวมข้อมูลที่จะนำไปสู่การคาดการณ์ที่แม่นยำ

ผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System Specialist: GIS)

ผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มีหน้าที่รวบรวมและประมวลข้อมูลการรั่วไหลและนำเสนอนี้ในรูปแบบที่หลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยในการประเมินสถานการณ์ ที่ทีมงานระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จะทำงานร่วมกับหน่วยสถานการณ์และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) ในการแจกจ่ายข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วไปยังระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ค. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ง. รวบรวมและประมวลข้อมูลจากส่วนต่างๆ
- จ. จัดเตรียมแผนที่สำหรับส่วนต่างๆ ของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)
- ฉ. จัดเตรียมรายงานสถานการณ์ให้แก่ผู้ร้องขอที่เหมาะสม
- ช. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยทรัพยากร (Resource Unit Leader : RUL)

หัวหน้าหน่วยทรัพยากร (RUL) มีหน้าที่รับผิดชอบการรักษาสถานะของทรัพยากรต่าง ๆ (ทรัพยากรหลักและทรัพยากรสนับสนุน) ที่ใช้ในเหตุฉุกเฉิน โดยการจัดทำบัญชีของทรัพยากรแบบต่างๆ ซึ่งรวมทั้งการรายงานตัว สถานะ และตำแหน่งปัจจุบัน เป็นต้น และยังรับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุบางส่วน และนำไปรวมกับแผนปฏิบัติการจากหน่วยงานอื่นๆ ในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) เช่น หน่วยสถานการณ์ ส่วนปฏิบัติการ ส่วนส่งกำลังบำรุง เป็นต้น รวมทั้งมีหน้าที่พิจารณาความพร้อมของทรัพยากรในการปฏิบัติงาน

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี

- ก. หน้าที่มีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่มีความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปและข้อสั่งการพิเศษจากหัวหน้าส่วนวางแผน
- ง. เข้าร่วมการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- จ. จัดทำระบบการรายงานตัว ณ ที่เกิดเหตุ
- ฉ. จัดทำบรรยายสรุปโดยจัดเตรียมและจัดแสดงสถานการณ์เป็นระยะ (ผังองค์กรและการจัดสรรทรัพยากร/เครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากรในส่วนต่างๆ)
- ช. จัดระบบการติดต่อกับสถานที่ต่างๆในระบบบัญชาการเหตุการณ์ เพื่อติดตามสถานการณ์ภาพของทรัพยากร
- ซ. รวบรวม แสดง และรักษาคุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในเหตุฉุกเฉิน
- ฌ. เก็บรวบรวมบัญชีหลักของทรัพยากรต่างๆ ที่เข้ารายงานตัว ณ ที่เกิดเหตุ
- ฎ. จัดทำผังองค์กรและรายการการมอบหมายงานขององค์กรในระบบ ICS
- ฏ. จัดทำรายงานสถานการณ์ภาพของทรัพยากรให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม

ผู้บันทึกการรายงานตัว/สถานะ (Check-in/Status Recorder)

ผู้บันทึกการรายงานตัว/สถานะ จะทำงานในแต่ละจุดรายงานตัว เพื่อดูแลการตรวจนับทรัพยากรที่ได้รับมอบหมายในการตอบโต้เหตุได้รับ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้าหน่วยทรัพยากร
- ค. จัดทำเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายชื่อการเข้ารายงานตัว บัตรแสดงสถานะของทรัพยากรและกระดานแสดงสถานะของทรัพยากร
- ง. จัดระบบสื่อสารกับศูนย์สื่อสาร (Communication Center)
- จ. ติดป้ายแสดงตำแหน่งหรือสถานที่การรายงานตัวให้เห็นได้ง่าย
- ฉ. บันทึกข้อมูลการรายงานตัวตามรายชื่อการรายงานตัว (Check-in Lists)
- ช. ส่งข้อมูลการรายงานตัวไปยังหน่วยทรัพยากรตามตารางเวลาที่กำหนด หรือตามความจำเป็น
- ซ. บันทึกและรักษาข้อมูลบนบัตรเปลี่ยนสถานะของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ฅ. ส่งรายชื่อการรายงานตัวที่เสร็จสมบูรณ์และบัตรเปลี่ยนสถานะของทรัพยากรไปยังหน่วยทรัพยากร
- ญ. รักษาแฟ้มข้อมูลการรายงานตัว

ผู้ประสานงานอาสาสมัคร (Volunteer Coordinator)

ผู้ประสานงานอาสาสมัคร มีหน้าที่จัดการและกำกับดูแลการทำงานของอาสาสมัคร รวมไปถึงการรับสมัคร การฝึกหัด และการส่งเข้าทำงาน ผู้ประสานงานอาสาสมัครเป็นส่วนหนึ่งของส่วนวางแผนและรายงานต่อหัวหน้าหน่วยทรัพยากร

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ประสานกับหน่วยทรัพยากรเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการส่งอาสาสมัครเข้าปฏิบัติงาน
- ค. ระบุทักษะและการฝึกอบรมที่ต้องการ
- ง. ตรวจสอบข้อกำหนดในการอบรมเท่าที่จำเป็นกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) หรือหน่วยที่ร้องขออาสาสมัคร (ในกรณีที่ต้องการทักษะพิเศษ)
- จ. ประสานการฝึกอบรมทั้งนอกและในสถานที่ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการส่งอาสาสมัครเข้าทำงาน
- ฉ. ระบุและจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ตามที่ต้องการ
- ช. นำอาสาสมัครเข้าปฏิบัติงานในสถานที่ปฏิบัติงาน
- ซ. เรียกอาสาสมัครเพิ่มเติม หากจำเป็น (บุคคลที่สมัครก่อนเกิดเหตุ และอยู่ในบัญชีของผู้ประสานงานหรือหน่วยงานอาสาสมัครอื่นๆ)
- ฌ. รับสมัครอาสาสมัครเพิ่มจากสื่อต่างๆ (หากจำเป็น)
- ฎ. ประเมิน อบรม และจัดสรรอาสาสมัครให้กับหน่วยที่ต้องการ
- ฏ. ประสานกับส่วนส่งกำลังบำรุงเกี่ยวกับที่พักและอาหารของอาสาสมัคร
- ฎ. ให้ความช่วยเหลืออาสาสมัคร กรณีมีความต้องการพิเศษอื่นๆ
- ฐ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยเอกสาร (Documentation Unit Leader: DUL)

หัวหน้าหน่วยเอกสาร มีหน้าที่จัดทำเอกสารให้มีความถูกต้องแม่นยำ ทันสมัย เอกสารดังกล่าว ได้แก่ แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) รายงานเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน บันทึกการสื่อสาร การเรียกร้องค่าเสียหาย และรายงานสถานการณ์ เป็นต้น เอกสารที่ครบถ้วนเป็นสิ่งจำเป็นในการวิเคราะห์ภายหลัง หน่วยนี้ต้องดูแลให้ส่วนต่างๆ จัดเตรียมเอกสารตามความเหมาะสม เพิ่มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์จะถูกเก็บเพื่อการใช้ทางด้านกฎหมาย และเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่อไป หน่วยเอกสารยังให้บริการสำเนาเอกสารอีกด้วย

- ก. ปฏิบัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปและข้อสั่งการพิเศษจากหัวหน้าส่วนวางแผน
- ง. เข้าร่วมการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- จ. จัดระบบเก็บเอกสารของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ฉ. จัดตั้งบริการการสำเนาเอกสาร
- ช. จัดเก็บสำเนาของแบบฟอร์มเอกสารราชการและรายงานต่าง ๆ
- ซ. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของบันทึกที่ถูกส่งมา และแก้ไขข้อผิดพลาดหรือที่ขาดหายไป โดยติดต่อกับหน่วยงานในระบบบัญชาการที่เหมาะสม
- ณ. จัดเอกสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม

หัวหน้าหน่วยถอนกำลัง (Demobilization Unit Leader: DUL)

หัวหน้าหน่วยถอนกำลัง มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำแผนการถอนกำลัง และช่วยเหลือส่วนหรือทีมต่างๆ สามารถถอนกำลังบุคลากรและเครื่องมืออย่าง เป็นระบบ ปลอดภัยและประหยัด

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ทบทวนความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปและข้อสั่งการพิเศษจากหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
- ง. ทบทวนบันทึกทรัพยากรที่ใช้ในเหตุการณ์เพื่อพิจารณาขนาดของการถอนกำลัง
- จ. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ฉ. ประเมินศักยภาพในการส่งกำลังบำรุงและการขนส่งสำหรับการถอนกำลัง
- ช. จัดทำแผนการถอนกำลัง รวมไปถึงการจัดการขนเปื้อนที่จำเป็นเพื่อการเห็นชอบจากหน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC/UC)
- ซ. แจกจ่ายแผนการถอนกำลังให้แก่ละจุดปฏิบัติการ
- ฌ. ดูแลให้แต่ละส่วนหรือหน่วยต่างๆ เข้าใจความรับผิดชอบตามแผนการถอนกำลัง
- ญ. ติดตามการดำเนินการและช่วยเหลือในการประสานงานตามแผนการถอนกำลัง
- ฎ. บรรยายสรุปให้แก่หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) เกี่ยวกับความคืบหน้าของการถอนกำลัง
- ฏ. เตรียมรายงานสถานการณ์ให้แก่ผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม

หัวหน้าหน่วยสิ่งแวดล้อม (Environmental Unit Leader: EUL)

หัวหน้าหน่วยสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุ ซึ่งรวมทั้งการประเมินทางยุทธศาสตร์ การทำแบบจำลอง การเฝ้าระวัง และการติดตามตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม จัดเตรียมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยสถานการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค มักจะถูกจัดให้อยู่ในหน่วยนี้ ซึ่งรวมทั้ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตอบโต้เหตุ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์การเคลื่อนตัว/การแพร่กระจายของสารเคมี ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยากรณ์อากาศ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินทรัพยากรเสี่ยงภัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการฟื้นฟูบริเวณชายฝั่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม และผู้เชี่ยวชาญด้านการกำจัดของเสีย (การจัดการของเสีย)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปและขอสั่งการพิเศษจากหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
- ง. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- จ. ระบุพื้นที่อ่อนไหวและเสนอแนะลำดับความสำคัญในการตอบโต้เหตุ
- ฉ. ประเมินขนาด ลักษณะ และผลกระทบของการปนเปื้อน
- ช. จัดหา แจกจ่ายและวิเคราะห์ผลการพยากรณ์อากาศ
- ซ. ติดตามเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำความสะอาดบริเวณที่มีการปนเปื้อน (Cleanup)
- ฌ. จัดทำแผนการฟื้นฟูชายฝั่งและแผนการประเมินผลการดำเนินงาน
- ฎ. ระบุความจำเป็นในการสั่งการเป็นพิเศษ

- ฎ. ระบุความจำเป็นที่จะต้องได้รับใบอนุญาต การปรึกษา หรืออำนาจสั่งการใดๆ
- ฏ. ระบุและจัดทำแผนการป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม
- ฐ. ประเมินทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการตอบโต้เหตุแบบต่างๆ
- ฑ. จัดทำแผนการกำจัดของเสีย
- ฒ. จัดทำแผนการรวบรวม ขนส่ง และวิเคราะห์ตัวอย่าง
- ณ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค (Technical Specialists)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค คือ ผู้ให้คำแนะนำที่มีทักษะเฉพาะที่จำเป็นในการสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ผู้เชี่ยวชาญเทคนิคอาจถูกจัดสรรให้ไปที่ใดก็ได้ในหน่วยงานของระบบบัญชาการเหตุการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสามารถรวมตัวเป็นกลุ่มต่างหาก (หากจำเป็น) ส่วนวางแผนจะเก็บรายชื่อของผู้เชี่ยวชาญที่สามารถขอรับการสนับสนุนและจะมอบหมายให้ดำเนินงานในตำแหน่งที่เหมาะสม ตัวอย่างของตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ที่อาจใช้ได้ในการตอบโต้เหตุมีดังนี้

ผู้ประสานงานด้านการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Support Coordinator)

ผู้ประสานงานด้านการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ (SSC) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับอันตรายของสารเคมี การสำรวจภาคสนาม การวิเคราะห์เส้นทางการแพร่กระจาย การวิเคราะห์ทรัพยากรที่อาจเสี่ยงภัย ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ยอมรับได้เมื่อเทียบกับผลที่ได้จากมาตรการตอบโต้เหตุและการฟื้นฟู รวมทั้งการบริหารจัดการข้อมูล

ผู้ประสานงานการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ยังรับผิดชอบในการหาข้อสรุปจากเสียงส่วนใหญ่ในประเด็นทางวิทยาศาสตร์ที่อาจมีผลกระทบต่อกระบวนการตอบโต้เหตุ อย่างไรก็ตาม SSC สามารถนำเสนอความเห็นที่หลากหลายแก่หน่วยบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุได้ หัวหน้าหน่วยสิ่งแวดล้อมอาจเป็นผู้ประสานงานด้านการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ (SSC) ได้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เข้าร่วมการประชุมวางแผน
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. เตรียมแผนที่จากการบินตรวจการณ์และการคาดการณ์เส้นทางการแพร่กระจายให้กับหน่วยงานการณ์
- จ. เตรียมข้อมูลด้านสภาพอากาศ คลื่นลม และกระแสน้ำ
- ฉ. หาข้อสรุปจากเสียงส่วนใหญ่ในประเด็นด้านวิทยาศาสตร์ที่อาจมีผลกระทบต่อกระบวนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ช. จัดทำรายการตามลำดับความสำคัญของทรัพยากรเสี่ยงภัย
- ซ. เตรียมข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายของสารเคมี
- ฅ. ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการตอบโต้เหตุและการฟื้นฟู โดยพิจารณาจากระดับความเข้มข้นของสารเคมีที่สามารถยอมรับได้หลังจากเสร็จสิ้นการตอบโต้เหตุ
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บตัวอย่าง (Sampling Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเก็บตัวอย่าง มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการวางแผน การเก็บตัวอย่าง เพื่อประสานงานตั้งแต่การเก็บตัวอย่าง การจัดทำเอกสาร การเก็บรักษาตัวอย่าง การขนส่ง และการจัดส่งตัวอย่างไปยังห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมเพื่อทำการวิเคราะห์หรือเก็บรักษาต่อไป

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ค. เข้าร่วมการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับกรมอบหมาย
- ง. ระบุห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม เพื่อแจ้งให้มีการเตรียมพร้อม สำหรับการวิเคราะห์ตัวอย่างต่อไป
- จ. จัดทำแผนและกลยุทธ์การเก็บตัวอย่างเบื้องต้นร่วมกับทีมงาน รวมทั้งทบทวนขั้นตอนการเก็บตัวอย่างและการติดฉลาก
- ฉ. จัดทำแผนที่เพื่อตรวจติดตามตำแหน่งของการเก็บตัวอย่าง โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
- ช. ประสานงานด้านการเก็บตัวอย่างกับตัวแทนการประเมินความเสี่ยงของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เจ้าหน้าที่สืบสวนหาสาเหตุ และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
- ซ. จัดทำรายงานให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ฅ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตอบโต้เหตุ (Response Technologies Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตอบโต้เหตุ มีหน้าที่ประเมินการใช้เทคนิคหลากหลายแบบในการตอบโต้เหตุ รวมทั้งการกักกัน การเก็บกู้ และการฟื้นฟู การใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน การเผา ฌ จุดเกิดเหตุ และการบำบัดทางชีวภาพ ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและวางแผนการใช้เทคนิคการตอบโต้เหตุและคาดการณ์ผลกระทบของการใช้หรือไม่ใช้เทคนิคนั้นๆ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ร่วมประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรั่วไหล รวมถึงตำแหน่งการรั่วไหล ชนิดและปริมาณสารเคมีรั่วไหล
- จ. คุณสมบัติทางกายภาพและเคมี สภาพอากาศและทรัพยากรที่มีความเสี่ยง
- ฉ. ระบุเทคนิคการตอบโต้เหตุที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับสารเคมีชนิดที่กำลังรั่วไหล
- ช. จัดทำการแจ้งเหตุเบื้องต้นให้กับหน่วยงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและ/หรือมีอำนาจในการใช้เทคนิคการตอบโต้เหตุนั้น
- ซ. แจ้งหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) เกี่ยวกับเทคนิคการตอบโต้เหตุ
- ฌ. จัดเตรียมรายงานสถานการณ์ให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์การเคลื่อนตัว/การแพร่กระจายสารเคมี (Trajectory Analysis Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์การเคลื่อนตัว/การแพร่กระจายสารเคมี มีหน้าที่เตรียมการคาดการณ์เกี่ยวกับการเคลื่อนตัวและพฤติกรรมการรั่วไหล โดยประมวลข้อมูลจากการสังเกตด้วยตา การสำรวจระยะไกล (Remote Sensing) การใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ กระแสน้ำ และสภาพอากาศจากการสังเกตและพยากรณ์เพื่อช่วยในการ วิเคราะห์ นอกจากนี้ยังต้องประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ (ด้านการ พยากรณ์อากาศ สถาบันศึกษา นักวิจัย เป็นต้น)

ผู้เชี่ยวชาญจะนำเสนอข้อมูลแผนที่แสดงเส้นทางการเคลื่อนตัว/การ แพร่กระจายสารเคมี และข้อมูลสภาพอากาศและกระแสน้ำให้กับหน่วย สถานการณ์ เพื่อแจกจ่ายภายในศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดตารางเวลาสังเกตการณ์การรั่วไหล รวมทั้งอาจจัดให้มีการบิน สังเกตการณ์ (หากจำเป็น)
- ค. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระแสน้ำและคลื่นลมที่เกี่ยวข้องจากทุก แหล่งข้อมูล
- ง. จัดทำแผนที่เส้นทางการเคลื่อนตัว/การแพร่กระจาย ตลอดจน นำเสนอข้อมูลเรื่องกระแสน้ำและสภาพอากาศ
- จ. บรรยายสรุปเรื่องการสังเกตการณ์และการวิเคราะห์ต่อเจ้าหน้าที่ ที่เหมาะสม
- ฉ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยากรณ์อากาศ (Weather Forecast Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยากรณ์อากาศ มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการจัดหาและรายงานผลการพยากรณ์อากาศที่เกี่ยวข้อง แพลตฟอร์มและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากกรมอุตุนิยมวิทยาและแหล่งอื่นๆ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศที่อาจมีผลกระทบต่อการตอบโต้เหตุ รวมทั้งประสานกับผู้ประสานงานการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ (SSC) และผู้เชี่ยวชาญการวิเคราะห์การเคลื่อนตัว/การแพร่กระจาย ผู้เชี่ยวชาญจะส่งข้อมูลการพยากรณ์อากาศไปยังหน่วยสถานการณ์ เพื่อการแจกจ่ายภายในศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP)

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะอากาศจากแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม
- ค. จัดทำการพยากรณ์อากาศ และนำเสนอตามตารางเวลาที่กำหนด
- ง. บรรยายสรุปเรื่องสภาวะอากาศและการพยากรณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- จ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินทรัพยากรเสี่ยงภัย (Resources at Risk (RAR) Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินทรัพยากรเสี่ยงภัย มีหน้าที่ระบุแหล่งทรัพยากรที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการรั่วไหลของสารเคมี โดยการวิเคราะห์เส้นทางเคลื่อนตัว/การแพร่กระจายของสารเคมี และตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ พิจารณาความสำคัญของแหล่งทรัพยากร และเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงเพื่อการจัดทำลำดับความสำคัญในการปกป้องทรัพยากรเสี่ยงภัย

- ก. หน้าที่มีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ค. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ง. รับข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นจากหน่วยสถานการณ์
- จ. ระบุแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบ
- ฉ. ระบุแหล่งทรัพยากรด้านโบราณคดีและวัฒนธรรมที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบ
- ช. ระบุแหล่งทรัพยากรด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบ
- ซ. จัดทำลำดับความสำคัญของแหล่งทรัพยากรเสี่ยงภัยเพื่อให้ส่วนวางแผนนำไปใช้
- ฌ. จัดทำรายงานสถานการณ์ให้กับผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการฟื้นฟูชายฝั่ง (Shoreline Cleanup Assessment Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินการฟื้นฟูชายฝั่ง มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการบริหารจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง (Cleanup) โดยคำนึงถึงประเภทของชายฝั่งและระดับของการปนเปื้อน เสนอแนะจุดยุติของการจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง (Cleanup) เพื่อการตอบคำถาม “สะอาดเท่าใดจึงจะพอ ?”

ทั้งนี้ สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคู่มือการประเมินความเสียหายจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจากคราบน้ำมัน คู่มือแผนฟื้นฟู

สิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากคราบน้ำมัน แผนปฏิบัติการฉุกเฉินสำหรับ
กรมควบคุมมลพิษ เพื่อการอ้างอิงกรณีการปนเปื้อนคราบน้ำมันบริเวณ
ชายฝั่ง

- ก. หน้าที่รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับฟังการบรรยายสรุปและข้อสั่งการพิเศษจากหัวหน้าหน่วย
สิ่งแวดล้อม
- ค. เข้าร่วมในการประชุมวางแผน
- ง. อธิบายประเภทของชายฝั่งและลักษณะการปนเปื้อน
- จ. ระบุแหล่งทรัพยากรที่อ่อนไหว (ทางนิเวศวิทยา ทางการท่องเที่ยว
ทางวัฒนธรรม)
- ฉ. เสนอแนะถึงความจำเป็นในการจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง
(Cleanup)
- ช. เสนอแนะลำดับความสำคัญในการจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง
(Cleanup)
- ซ. ติดตามตรวจสอบประสิทธิผลของการจัดการปนเปื้อนบริเวณ
ชายฝั่ง (Cleanup)
- ณ. เสนอแนะกลวิธีการจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง (Cleanup) และ
ระดับของความสะอาดที่สามารถยอมรับได้
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม (Historic/Cultural Resources Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม (H/C) มีหน้าที่รับผิดชอบ
ในการระบุปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ที่มี
ความสำคัญด้านประวัติศาสตร์/วัฒนธรรมที่อาจได้รับผลกระทบจากเหตุฉุกเฉิน
โดยประสานกับเจ้าหน้าที่รักษาโบราณสถาน หน่วยงานจัดสรรที่ดิน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจต่างๆ จัดทำกลยุทธ์สำหรับการป้องกัน และทำความสะอาดสถานที่เหล่านั้นเพื่อลดความเสียหายต่อการใช้ประโยชน์ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ปรึกษาและตกลงร่วมกับกลุ่มผู้สนใจต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรมที่อาจได้รับผลกระทบ และจัดทำกลยุทธ์ที่ใช้ในการแก้ปัญหา
- ค. ระบุและจัดทำลำดับความสำคัญของสถานที่ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรมที่อาจได้รับผลกระทบ
- ง. จัดทำกลยุทธ์การตอบโต้เหตุเพื่อปกป้องสถานที่ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม.
- จ. ประเมินเทคนิคการขจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง (Cleanup) ที่ใช้ ณ สถานที่ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม
- ฉ. ติดตามตรวจสอบและเสนอแนวทางในการขจัดการปนเปื้อนบริเวณชายฝั่ง (Cleanup) สถานที่ทางประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม เพื่อลดผลกระทบจากการตอบโต้เหตุ
- ช. ดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการกำจัดของเสีย (การจัดการของเสีย) (Disposal (Waste Management) Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการกำจัดของเสีย (การจัดการของเสีย) มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการกำจัดของเสียให้แก่หัวหน้าส่วนวางแผน ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การเก็บตัวอย่าง การ

ติดตามตรวจสอบ การจัดเก็บข้อมูล การขนส่ง การนำกลับมาใช้ใหม่ และการกำจัดของเสียจากการตอบโต้เหตุทั้งหมด

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ค. ร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ง. จัดทำแผนการจัดการปนเปื้อน (Cleanup) และการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติการจัดการปนเปื้อน ตามความเหมาะสม
- จ. จัดทำแผนการบริหารจัดการของเสียโดยละเอียด
- ฉ. จัดทำรายงานสถานะการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ร้องขอ ตามความเหมาะสม
- ช. จัดทำบันทึกของการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย (Legal Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในช่วงของการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากการรั่วไหลของสารเคมี

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เข้าร่วมในการประชุมวางแผน ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ค. ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการเผา ฌ จุดเกิดเหตุ การใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน และการใช้เทคนิคการตอบโต้เหตุอื่นๆ
- ง. ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการประเมินความเสียหายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ
- จ. ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนหาสาเหตุ
- ฉ. ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินและการเรียกร้องค่าเสียหาย

- ข. ให้คำปรึกษาในข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการตอบโต้เหตุ
- ข. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรบุคคล (Human Resources Specialist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรบุคคล มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการแก่ทรัพยากรบุคคลที่ร่วมในการตอบโต้เหตุ ซึ่งรวมทั้งการดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบด้านแรงงานทั้งหมด ถ้าจำเป็นต้องมีหน่วยทรัพยากรบุคคลมักจะจัดอยู่ในส่วนการเงิน/บริหาร

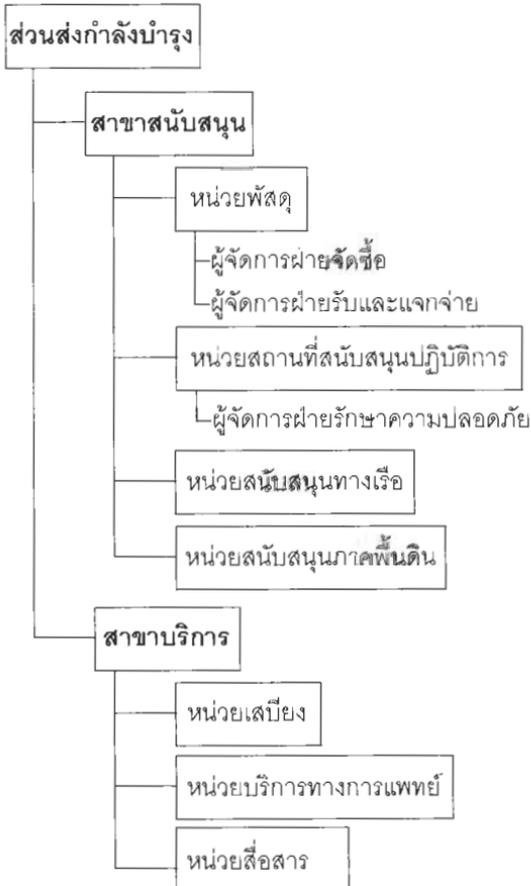
- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เป็นจุดประสานงานสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในด้านทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ค. ร่วมในการบรรยายสรุปประจำวันและการประชุมวางแผนเพื่อให้ข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสม
- ง. จัดแสดงข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคล ตามที่เห็นสมควร
- จ. รับข้อมูลและส่งต่อรายงานของพฤติกรรมหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมของบุคลากรตามสายการบังคับบัญชา
- ฉ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ส่วนส่งกำลังบำรุง (Logistics Section)

ผังองค์กรภายในส่วนส่งกำลังบำรุง

หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (Logistics Section Chief: LSC)

หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง เป็นสมาชิกของทีมปฏิบัติการ (General Staff) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเตรียมสถานที่ การบริการและวัสดุ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการตอบโต้เหตุ หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุงมีส่วนร่วมในการจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ตลอดจนการจัดองค์กรและกำกับดูแลสาขา/หน่วยต่างๆ ภายในส่วนส่งกำลังบำรุง

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับผิดชอบหน่วยงานในส่วนส่งกำลังบำรุง
- ค. มอบหมายงานและหน้าที่ในเบื้องต้นให้แก่เจ้าหน้าที่ในส่วน
- ง. แจงข้อมูลชื่อและตำแหน่งของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานในเบื้องต้นของส่วนส่งกำลังบำรุงแก่หน่วยทรัพยากร
- จ. บรรยายสรุปแก่ผู้อำนวยการสาขาและหัวหน้าหน่วย
- ฉ. ร่วมประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ช. ระบุความต้องการเกี่ยวกับการบริการและการสนับสนุน สำหรับการปฏิบัติการที่ได้วางแผนหรือที่คาดไว้
- ซ. ให้ความเห็นและทบทวนแผนการสื่อสาร แผนการแพทย์ฉุกเฉิน แผนการจราจร และแผนการเดินเรือ
- ฌ. ประสานงานและดำเนินการในการร้องขอทรัพยากรเพิ่มเติม
- ญ. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) และประเมินความต้องการของส่วนต่างๆ สำหรับการปฏิบัติการในช่วงต่อไป
- ฎ. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการให้บริการและการสนับสนุน
- ฏ. เตรียมการให้บริการและการสนับสนุนตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ฐ. ประเมินความต้องการของการให้บริการและการสนับสนุนในอนาคต

- ท. รับแผนการถอนกำลังจากส่วนวางแผน
- ฒ. เสนอแนะการถอนกำลังทรัพยากรให้เป็นไปตามแผนการถอนกำลัง
- ณ. ดูแลด้านสวัสดิการและความปลอดภัยในการส่งกำลังบำรุงของเจ้าหน้าที่
- ด. จัดทำบันทึกของการปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการสาขาบริการ (Service Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาบริการ ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง และรับผิดชอบด้านการให้บริการระหว่างการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ผู้อำนวยการสาขาจะกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยสื่อสาร หน่วยบริการทางการแพทย์ และหน่วยเสบียง

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงานมาจากชุดเครื่องมือที่ได้มีการจัดเตรียมไว้สำหรับกรณีฉุกเฉิน
- ค. ประเมินระดับการให้บริการที่เหมาะสมต่อการสนับสนุนการปฏิบัติการ
- ง. ยืนยันการส่งตัวบุคลากรในสาขา
- จ. ร่วมในการประชุมวางแผนของส่วนส่งกำลังบำรุง
- ฉ. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- ช. ประสานการทำงานของหน่วยต่างๆ ในสาขาบริการ
- ซ. รายงานผลการดำเนินงานให้แก่หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ฌ. แก้ปัญหาการทำงานของสาขาบริการ
- ญ. จัดทำบันทึกของการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยสื่อสาร (Communication Unit Leader: CUL)

หัวหน้าหน่วยสื่อสารปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของผู้บัญชาการสาขาบริการหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่สำหรับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตั้งและทดสอบเครื่องมือสื่อสาร กำกับดูแลการทำงานของศูนย์สื่อสารเหตุฉุกเฉิน (Incident Communication Center) แจกจ่ายเครื่องมือสื่อสารไปยังเจ้าหน้าที่ที่เข้าตอบโต้เหตุ และดูแลรักษาซ่อมแซมเครื่องมือสื่อสาร

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้บัญชาการสาขาหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ง. พิจารณาความต้องการของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในหน่วย
- จ. ให้ความเห็นเกี่ยวกับศักยภาพและข้อจำกัดในการสื่อสาร
- ฉ. จัดทำและปฏิบัติตามแผนการสื่อสารในการตอบโต้เหตุ
- ช. ดูแลให้มีการจัดตั้งของศูนย์สื่อสารเหตุฉุกเฉิน (Incident Communication Center)
- ซ. ติดตั้งระบบเชื่อมข้อมูลเบอร์โทรศัพท์และที่อยู่ของประชาชน
- ฅ. พิจารณากำหนดสถานที่ที่เหมาะสมในการส่งข่าวสารและเดินระบบสื่อสาร
- ญ. ดูแลให้มีการติดตั้งและทดสอบระบบสื่อสาร
- ฎ. ดูแลให้มีระบบตรวจสอบจำนวนและการนำเครื่องมือสื่อสารไปใช้
- ฏ. ดูแลให้มีการแจกจ่ายวิทยุมือถือส่วนบุคคลตามแผนการสื่อสารทางวิทยุ
- ฐ. เตรียมข้อมูลทางเทคนิค เกี่ยวกับ

- i. ความพอเพียงของระบบสื่อสารที่ใช้ในการปฏิบัติการ ณ ปัจจุบัน
 - ii. ข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ต่อระบบสื่อสาร
 - iii. ศักยภาพของเครื่องมือ
 - iv. จำนวนและประเภทของเครื่องมือที่มีการนำมาใช้
 - v. ปัญหาที่อาจพบจากการใช้เครื่องมือสื่อสาร
- ข. กำกับดูแลการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยสื่อสาร
- ค. จัดทำบันทึกการใช้งานของเครื่องมือสื่อสารทั้งหมด ตามความเหมาะสม
- ง. ดูแลให้มีการทดสอบและซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์
- ด. รับเครื่องมือสื่อสารกลับจากหน่วยที่ถอนกำลังกลับจากการปฏิบัติงาน
- ต. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์ (Medical Unit Leader: MUL)

หัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บัญชาการสาขาบริการหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนฉุกเฉินทางการแพทย์ ให้ความช่วยเหลือในการปฐมพยาบาลและเคลื่อนย้ายบุคลากรที่ได้รับบาดเจ็บหรือป่วย จัดทำรายงานและบันทึกการปฏิบัติงาน นอกจากนี้หน่วยบริการทางการแพทย์อาจช่วยเหลือส่วนปฏิบัติการในการสนับสนุนทางการแพทย์แก่ประชาชนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุฉุกเฉิน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)

- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ง. ร่วมประชุมวางแผนของส่วนส่งกำลังบำรุง/สาขาบริการ
- จ. ประเมินระดับการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน ก่อนการจัดตั้งหน่วยบริการทางการแพทย์ขึ้น
- ฉ. เริ่มการปฏิบัติการของหน่วยบริการทางการแพทย์
- ช. จัดทำแผนการบริการทางการแพทย์
- ซ. จัดทำขั้นตอนการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน กรณีเหตุฉุกเฉินมีขนาดใหญ่และมีความรุนแรงสูง
- ฅ. ประกาศเหตุฉุกเฉินทางการแพทย์ ตามความเหมาะสม
- ญ. รับการร้องขอความช่วยเหลือทางการแพทย์
- ฎ. รับการร้องขอเพื่อการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย/ผู้บาดเจ็บ
- ฏ. รับการร้องขอสำหรับวัสดุทางการแพทย์
- ฐ. จัดทำรายงานทางการแพทย์ ตามที่ได้รับการร้องขอ
- ฑ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยเสบียง (Food Unit Leader: FUL)

หัวหน้าหน่วยเสบียงปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บัญชาการสาขาบริการหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่ประเมินความต้องการ เกี่ยวกับการบริการอาหารตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งรวมถึง การจัดเมนู การกำหนดสถานที่ประกอบอาหาร การเตรียมอาหาร การเสิร์ฟ การจัดหาน้ำดื่ม/น้ำใช้ และการดูแลทั่วไปในบริเวณการบริการอาหาร

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ง. กำหนดสถานที่การทำงาน จุดบริการ และจำนวนกำลังพลที่ต้องให้บริการ
- จ. พิจารณาเลือกวิธีบริการอาหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ฉ. จัดหาเครื่องมือและวัสดุที่ต้องการใช้ในการบริการอาหาร
- ช. ติดตั้งเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการจัดทำอาหาร
- ซ. จัดเตรียมเมนูเพื่อให้บุคลากรได้รับอาหารครบหมู่และมีความเสมอภาคกัน
- ฌ. ดูแลให้มีน้ำดื่มที่สะอาดเพียงพอต่อความต้องการของบุคลากร
- ญ. ดูแลให้มีการดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยต่อสุขภาพ
- ฎ. กำกับดูแลผู้ประกอบการอาหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยเสบียง
- ฏ. จัดทำรายการอาหาร
- ฐ. จัดรายการอาหารสดที่ต้องการแก่หัวหน้าหน่วยพัสดุ (SUL) เพื่อการสั่งซื้อ
- ฑ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติการ

ผู้อำนวยการสาขาสันับสนุน (Support Branch Director)

ผู้อำนวยการสาขาสันสนับสนุนปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง และรับผิดชอบเรื่องการจัดทำแผนส่งกำลังบำรุงและดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ซึ่งรวมถึงการจัดหาบุคลากร เครื่องมือ สถานที่ และวัสดุ การกำกับดูแลการทำงานของหน่วยพัสดุ หน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน และหน่วยสนับสนุนทางเรือ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน จากชุดเครื่องมือของการส่งกำลังบำรุงที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับเหตุฉุกเฉิน
- ค. ระบุบุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เข้าปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินในสาขาสันสนับสนุน
- ง. พิจารณากำหนดการสนับสนุนเบื้องต้นร่วมกับหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุงและผู้อำนวยการสาขาบริการ
- จ. จัดทำผังองค์กรเบื้องต้นและมอบหมายงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
- ฉ. พิจารณากำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- ช. ติดตามความคืบหน้าของงานที่ได้มอบหมายให้กับหน่วยย่อย และรายงานต่อหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ซ. แก้ปัญหาในส่วนที่มาจากคำร้องขอของส่วนปฏิบัติการ
- ณ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยพัสดุ (Supply Unit Leader: SUL)

หัวหน้าหน่วยพัสดุมีหน้าที่ในการจัดหาบุคลากร จัดซื้อเครื่องมือและวัสดุ รับและจัดเก็บวัสดุสำหรับใช้ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน จัดทำบัญชีวัสดุต่างๆ และให้บริการเครื่องมือและครุภัณฑ์

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาสับสนุนหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ง. เข้าร่วมในการวางแผนของส่วนส่งกำลังบำรุง/สาขาสับสนุน
- จ. เตรียมชุดเครื่องมือ/วัสดุให้กับส่วนวางแผน ส่วนส่งกำลังบำรุง และส่วนการเงิน/การบริหาร
- ฉ. พิจารณากำหนดชนิดและจำนวนของวัสดุที่กำลังเดินทางมา
- ช. เตรียมการรับวัสดุอุปกรณ์ที่ได้สั่งซื้อ
- ซ. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการของหน่วยพัสดุ
- ฌ. จัดทำและปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย
- ฎ. สั่งซื้อ รับ แจกจ่ายและจัดเก็บวัสดุและเครื่องมือ ประสานงานด้านการสั่งซื้อทรัพยากรและสัญญาจัดจ้างกับส่วนการเงิน/การบริหาร
- ฏ. รับการร้องขอและตอบรับการร้องขอด้านกำลังพลวัสดุและเครื่องมือ
- ฐ. จัดทำบัญชีวัสดุและเครื่องมือให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ฑ. ประสานการให้บริการเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้
- ท. จัดทำรายงานต่อผู้อำนวยการสาขาสับสนุน
- ฒ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Ordering Manager)

ผู้จัดการฝ่ายการจัดซื้อ มีหน้าที่รับผิดชอบในการสั่งซื้อวัสดุและเครื่องมือทุกอย่างสำหรับใช้ในการตอบโต้เหตุ และรายงานโดยตรงต่อหัวหน้าหน่วยพัสดุ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดหาแบบฟอร์มสั่งซื้อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ค. จัดทำขั้นตอนการจัดซื้อ
- ง. จัดทำบัญชีรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ของบุคลากรของแต่ละหน่วยที่ได้รับแบบฟอร์มการจัดซื้อ
- จ. จัดระบบเก็บเอกสาร
- ฉ. จัดหาชื่อของผู้ที่มีอำนาจในการสั่งซื้อ
- ช. ตรวจสอบรายการที่ได้สั่งซื้อไปแล้ว
- ซ. ดูแลให้การกรอกแบบฟอร์มสั่งซื้อเป็นไปอย่างถูกต้อง
- ฌ. ทำการสั่งซื้ออย่างรวดเร็วและรวบรวมเป็นกลุ่ม หากเป็นไปได้
- ฎ. ระบุเวลาและสถานที่สำหรับการขนส่งวัสดุและเครื่องมือ
- ฏ. แจ้งผู้จัดการฝ่ายรับและแจกจ่ายพัสดุเกี่ยวกับรายการสั่งซื้อ
- ฎ. ส่งเอกสารการสั่งซื้อไปยังหน่วยเอกสารผ่านหัวหน้าหน่วยพัสดุก่อนการถอนกำลัง
- ฐ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการฝ่ายรับและแจกจ่ายพัสดุ

(Receiving and Distribution Manager)

ผู้จัดการฝ่ายรับและแจกจ่ายพัสดุ มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการรับและแจกจ่ายวัสดุและเครื่องมือทั้งหมด (นอกเหนือไปจากทรัพยากรหลัก) และเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในงานบริการและซ่อมบำรุง ผู้จัดการฝ่ายรับและแจกจ่ายพัสดุรายงานต่อหัวหน้าหน่วยพัสดุ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. กำกับดูแลการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในบริเวณที่จัดเก็บพัสดุ
- ค. จัดทำผังบริเวณพื้นที่จัดเก็บพัสดุ
- ง. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติในพื้นที่จัดเก็บพัสดุ
- จ. จัดระบบเอกสารสำหรับรับและแจกจ่ายวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์
- ฉ. จัดทำบัญชีของวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์
- ช. จัดระบบรักษาความปลอดภัยของพื้นที่จัดเก็บพัสดุ
- ซ. จัดทำรายงานส่งไปยังหัวหน้าหน่วยพัสดุ
- ณ. แจ่งผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อเมื่อได้รับวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์
- ญ. จัดทำบันทึกรายการวัสดุต่อหัวหน้าหน่วยพัสดุ
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ

(Facilities Unit Leader: FUL)

หัวหน้าหน่วยสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนและเริ่มการใช้งานของสถานที่ต่างๆ เช่น ฐานปฏิบัติการ (Base) ที่พัก (Camp) และศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP) ดูแลเรื่องสถานที่

พักผ่อนและการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการตอบโต้เหตุ บริหารจัดการฐานปฏิบัติการ (Base) และดูแลเรื่องที่พัก (Camp) โดยฐานปฏิบัติการหรือที่พักจะมีผู้จัดการ 1 คน ที่รับผิดชอบการบริหารงานในสถานที่และรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานที่สนับสนุนปฏิบัติการ หน้าที่หลักของผู้จัดการฐานปฏิบัติการและที่พัก คือการรักษาความปลอดภัยและดูแลบำรุงรักษาทั่วไป และรายงานต่อผู้อำนวยการสาขาสนับสนุน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาสนับสนุนหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
- ง. ทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)
- จ. ร่วมในการวางแผนของส่วนส่งกำลังบำรุง/สาขาบริการ
- ฉ. พิจารณาความต้องการในการจัดตั้งสถานที่แต่ละแห่ง
- ช. ประเมินความต้องการของศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP)
- ช. จัดเตรียมผังของสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ
- ณ. แจงหัวหน้าหน่วยต่างๆ เกี่ยวกับผังสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ
- ญ. เริ่มการใช้สถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ
- ฎ. จัดหาผู้จัดการฐานปฏิบัติการและผู้จัดการที่พัก
- ฏ. จัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานที่ต่างๆ
- ฐ. จัดเตรียมสถานที่พักผ่อนสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตอบโต้เหตุ
- ฑ. เตรียมการด้านการรักษาความปลอดภัย
- ฒ. ดูแลสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการดูแลสุขภาพ แสงสว่าง และการทำความสะอาด
- ณ. รื้อถอนฐานปฏิบัติการ (Base) และที่พัก (Camp) เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

- ด. จัดทำบันทึกการดำเนินงานของสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการต่างๆ
- ด. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการฝ่ายรักษาความปลอดภัย (Security Manager)

ผู้จัดการฝ่ายรักษาความปลอดภัย มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกัน บุคลากรและทรัพย์สินจากการสูญหายหรือเกิดการเสียหาย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ประสานกับหน่วยรักษากฎหมาย (ตำรวจ) หากจำเป็น
- ค. ประสานกับตัวแทนของหน่วยงานต่างๆ เพื่อหารือในด้านการรักษาความปลอดภัยที่อาจมีผลกระทบต่อการทำงาน
- ง. ร้องขอการสนับสนุนบุคลากรเพื่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- จ. ดูแลให้บุคลากรสนับสนุนมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการจัดการปัญหาด้านการรักษาความปลอดภัย
- ฉ. จัดทำแผนงานรักษาความปลอดภัยสำหรับสถานที่ต่างๆ
- ช. ปรับแผนรักษาความปลอดภัยของบุคลากรและเครื่องมือให้เหมาะสมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง และแจกจ่ายแผนการดำเนินงานออกไป
- ซ. ประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ฌ. รักษาความสงบ ป้องกันการบุกรุก และระงับข้อพิพาท โดยการประสานกับตัวแทนหน่วยงานต่างๆ
- ญ. ป้องกันการขโมยทรัพย์สินทั้งของทางราชการและทรัพย์สินส่วนตัว
- ฎ. บันทึกคำร้องเรียนและพฤติกรรมที่น่าสงสัย
- ฏ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน (Ground Support Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน มีหน้าที่ดังนี้คือ

1) ประสานการขนส่งลำเลียงของบุคลากร วัสดุ อาหารและเครื่องมือทางภาคพื้นดิน

2) เต็มเชื้อเพลิง บริการ บำรุงรักษา และซ่อมบำรุงยานพาหนะและเครื่องมือสนับสนุนภาคพื้นดินอื่นๆ

3) เริ่มปฏิบัติตามแผนการจราจร

4) ดูแลทรัพยากรที่ไม่สามารถใช้งานได้ รวมทั้ง

ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)

ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)

ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาสนับสนุนหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง

ง. ร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของส่วนส่งกำลังบำรุง/สาขาบริการ

จ. ประสานการจัดทำแผนจราจรกับส่วนวางแผน

ฉ. ดูแลทรัพยากรที่ไม่สามารถใช้งานได้

ช. แจกหน่วยทรัพยากรเกี่ยวกับสถานะที่เปลี่ยนแปลงของยานพาหนะสำหรับการสนับสนุนหรือการขนส่งต่างๆ

ซ. จัดเตรียม เต็มเชื้อเพลิง บำรุงรักษาและซ่อมแซมยานพาหนะสำหรับการขนส่งภาคพื้นดิน

ฅ. จัดทำบัญชียานพาหนะสำหรับสนับสนุนการปฏิบัติการ และการขนส่งภาคพื้นดิน

ญ. ประสานการให้บริการด้านการขนส่งลำเลียง

- ฎ. จัดทำบันทึกข้อมูลการใช้เครื่องมือที่เข้ามา
- ฏ. จัดหาอุปกรณ์การบำรุงรักษาและซ่อมแซม เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง อะไหล่ เป็นต้น
- ฐ. ประสานการบำรุงรักษาถนน/เส้นทางที่ใช้
- ฑ. จัดทำรายงานไปยังผู้อำนวยการสาขาสนับสนุน ตามที่ได้รับภารกิจขอ
- ฒ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยสนับสนุนทางเรือ (Vessel Support Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยสนับสนุนทางเรือ มีหน้าที่ดังนี้คือ

- 1) ประสานการขนส่งทางเรือของบุคลากร วัสดุ อาหาร และ เครื่องมือ
 - 2) เติมน้ำมัน ให้บริการบำรุงรักษา ซ่อมแซมเรือและเครื่องมือสนับสนุนทางเรืออื่น ๆ
 - 3) ปฏิบัติการตามแผนการเดินทางเรือ และ
 - 4) ดูแลทรัพยากรทางน้ำที่ไม่สามารถใช้งานได้ รวมทั้ง
- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
 - ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
 - ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้อำนวยการสาขาสนับสนุนหรือหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
 - ง. ร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของส่วนส่งกำลังบำรุง/สาขาบริการ
 - จ. ประสานการจัดทำแผนการเดินทางเรือ

- ด. ประสานงานด้านการขนส่งทางเรือกับสาขาพื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม หรือแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือ
- ข. ประสานการขนส่งจากทางเรือไปยังภาคพื้นดินร่วมกับหน่วยสนับสนุนทางภาคพื้นดิน ตามความจำเป็น
- ค. จัดทำลำดับความสำคัญในการขนส่ง ตามความเหมาะสม
- ฅ. ดูแลเรือหรือยานพาหนะทางน้ำอื่นๆ ที่ไม่สามารถใช้งานได้ ตามที่ได้รับการร้องขอ
- ฉ. จัดเตรียมสำหรับการเติมน้ำมัน บำรุงรักษา และซ่อมแซมเรือ ตามที่ได้รับการร้องขอ
- ง. จัดทำบัญชีเรือและยานพาหนะทางน้ำสำหรับภารกิจสนับสนุนและการขนส่ง
- จ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ส่วนการเงิน/การบริหาร (Finance/Administration Section)

ผังองค์กรภายในส่วนการเงิน/การบริหาร

ส่วนการเงิน/การบริหาร (Finance/Administration Section)

หัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหารเป็นสมาชิกของหน่วยปฏิบัติการ (General Staff) มีหน้าที่รับผิดชอบงานทุกด้านที่เกี่ยวกับการเงินและการประเมินค่าใช้จ่ายของการตอบโต้เหตุ ตลอดจนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของส่วนการเงิน/การบริหาร

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. เข้าร่วมการบรรยายสรุปกับหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบต่างๆ เพื่อการรวบรวมข้อมูล
- ค. เข้าร่วมการประชุมวางแผนเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์
- ง. กำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- จ. จัดทำแผนการดำเนินงานของส่วนการเงิน/การบริหารที่เกี่ยวกับการตอบโต้เหตุ
- ฉ. ชี้แจงเป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินงานให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา บรรยายสรุป มอบหมายงาน และประเมินผลการดำเนินงาน
- ช. แจ้งสมาชิกของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) และทีมปฏิบัติการเมื่อส่วนการเงิน/การบริหารพร้อมที่จะปฏิบัติงาน
- ซ. ประชุมกับตัวแทนของหน่วยงานร่วมที่ให้ความช่วยเหลือ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ฅ. ให้ความเห็นในระหว่างการประชุมวางแผนที่เกี่ยวกับการเงินและการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
- ฉ. ติดต่อสื่อสารกับองค์กรบริหารในด้านการเงินเป็นประจำทุกวัน
- ฎ. ดูแลการส่งบันทึกเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่กลับไปยังหน่วยงานหรือบริษัทที่บุคคลนั้นๆ สังกัดอยู่
- ฏ. ร่วมในการวางแผนถอนกำลังทุกครั้ง

- ฐ. ดูแลการจัดทำเอกสารราชการต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- ท. บรรยายสรุปแก่เจ้าหน้าที่บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ต้องมีการติดตามดูแลก่อนที่เหตุการณ์ จะจบ

หัวหน้าหน่วยค่าใช้จ่าย (Cost Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยค่าใช้จ่าย มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการรวบรวมข้อมูล ราคาค่าใช้จ่าย วิเคราะห์จุดคุ้มทุน (ค่าใช้จ่าย - ประสิทธิภาพ) และทำการ ประเมินราคา ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลดค่าใช้จ่ายสำหรับการ ตอบได้เหตุ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ง. ประสานกับสำนักงานใหญ่ขององค์กรในเรื่องขั้นตอนการรายงาน ค่าใช้จ่าย
- จ. รวบรวมบันทึกข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งหมด
- ฉ. จัดทำสรุปค่าใช้จ่ายในการตอบได้เหตุฉุกเฉิน
- ช. ประเมินค่าใช้จ่ายในการใช้ทรัพยากรบุคคล/เครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อนำเสนอในการประชุม
- ซ. เสนอแนะมาตรการลดค่าใช้จ่ายให้กับหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ฌ. ตรวจสอบการจัดทำเอกสารค่าใช้จ่ายให้ถูกต้อง
- ญ. บันทึกเอกสารให้ครบก่อนการถอนกำลัง

- ข. นำเสนอรายงานไปยังหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ข. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยบันทึกเวลา (Time Unit Leader: TUL)

หัวหน้าหน่วยบันทึกเวลา มีหน้าที่รับผิดชอบในการบันทึกเวลาการปฏิบัติงานของเครื่องมือและเจ้าหน้าที่

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ง. กำหนดทรัพยากรที่ต้องการ
- จ. ติดต่อกับตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ตามความเหมาะสม
- ฉ. จัดตั้งและบริหารงานหน่วยบันทึกเวลา
- ช. จัดทำเป้าหมาย/วัตถุประสงค์การดำเนินงานของหน่วยบันทึกเวลา
- ซ. ดูแลให้มีการจัดเตรียมเอกสารบันทึกเวลาการทำงานประจำวันของเจ้าหน้าที่เครื่องมือ
- ฌ. ส่งแบบฟอร์มข้อมูลการประเมินราคาไปยังหน่วยค่าใช้จ่าย ตามที่ได้รับการร้องขอ
- ฎ. ดูแลรักษาความปลอดภัยของการจัดเก็บเอกสารบันทึก
- ฏ. ดูแลให้บันทึกข้อมูลทันสมัยและเสร็จสมบูรณ์ก่อนการถอนกำลัง
- ฎ. ส่งรายงานบันทึกเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานช่วยเหลือ ไปยังตัวแทนหน่วยงานนั้นๆ ก่อนการถอนกำลัง

- ฐ. บรรยายสรุปหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหารเกี่ยวกับปัญหาที่พบ/ข้อเสนอแนะ และการติดตามผลที่จำเป็น
- ฑ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้บันทึกเวลาการใช้เครื่องมือ (Equipment Time Recorder)

ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าหน่วยบันทึกเวลา มีหน้าที่รับผิดชอบการดูแลการบันทึกเวลาสำหรับเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการตอบโต้เหตุ

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. ติดตั้งเครื่องบันทึกเวลาในจุดที่กำหนดโดยหัวหน้าหน่วยบันทึกเวลา
- ค. แจงข้อกำหนดในเรื่องการจัดเก็บและรักษาข้อมูลการใช้งานรายวันของเครื่องมือให้แก่หน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน หน่วยสนับสนุนทางเรือ หน่วยสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน และหน่วยสนับสนุนทางอากาศ
- ง. ช่วยเหลือหน่วยต่างๆ ในการจัดระบบการรวบรวมรายงานบันทึกเวลาการใช้เครื่องมือ
- จ. แสดงรายงานการใช้เวลาของเครื่องมือภายใน 4 ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในแต่ละช่วง
- ฉ. เตรียมเอกสารสรุปการใช้เครื่องมือและค่าใช้จ่าย (หากได้รับการร้องขอ) ภายใน 12 ชั่วโมง หลังจากเครื่องมือมาถึงยังที่เกิดเหตุ
- ช. ส่งข้อมูลไปยังหัวหน้าหน่วยบันทึกเวลาเพื่อการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (ค่าใช้จ่าย - ประสิทธิภาพ)
- ซ. แสดงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิง อะไหล่ การบริการ และค่าคอมมิชชั่นเป็นระยะ

- ณ. ตรวจสอบข้อมูลเวลาการทำงานผู้ควบคุมอุปกรณ์
- ญ. กรอกแบบฟอร์มทั้งหมดตามข้อกำหนดของหน่วยงาน
- ฎ. ปิดการบันทึกแบบฟอร์มก่อนการถอนกำลัง
- ฏ. ส่งสำเนาแบบฟอร์มการใช้งานของเครื่องมือแก่บริษัทหรือหน่วยงาน

ผู้บันทึกเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (Personnel Time Recorder)

ผู้บันทึกเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ขึ้นตรงกับหัวหน้าหน่วยบันทึกเวลาและทำหน้าที่บันทึกเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดระบบและรวบรวมรายงานเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในช่วงการปฏิบัติงานช่วงแรก
- ค. ดูแลให้มีการเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และดูแลให้ข้อมูลมีความทันสมัยและครบถ้วนในแต่ละช่วงการปฏิบัติการ
- ง. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลส่วนบุคคลในรายงานบันทึกเวลาปฏิบัติงาน
- จ. แนบบันทึกการเดินทางของเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาการทำงาน การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง ข้อกำหนดในการจ่ายค่าแรง/ค่าเบี้ยเลี้ยง และการยุติการปฏิบัติงาน เข้ากับเอกสารเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- ฉ. ดูแลให้มีการเซ็นชื่อกำกับเอกสารรายงานเวลา
- ช. ปิดการบันทึกเวลาปฏิบัติงานก่อนการถอนกำลัง

- ข. ส่งเอกสารบันทึกเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามนโยบายของหน่วยงาน
- ฅ. จัดทำบันทึกการทำงานล่วงเวลาและส่งให้หัวหน้าหน่วยบันทึกเวลาทุกวัน
- ณ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยจัดจ้าง (Procurement Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยจัดจ้าง มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการบริหารการเงินในส่วนของการทำสัญญาจัดซื้อ/จัดจ้าง

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ง. ประสานงานกับหัวหน้าหน่วยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการจัดซื้อ/จัดจ้างหรือขั้นตอนพิเศษต่างๆ
- จ. ประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นในด้านแหล่งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
- ฉ. จัดทำสัญญาข้อตกลงต่างๆ ตามความจำเป็น
- ช. ทำความเข้าใจกับสัญญา/ข้อตกลง และเจรจาแก้ไขข้อพิพาทภายในอำนาจที่มีอยู่
- ซ. ประสานกับหน่วยชดเชยเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียกร้องค่าเสียหาย/ค่าชดเชย
- ฅ. ประสานแหล่งเงินทุน (ตามความจำเป็น)
- ณ. จัดทำเอกสารให้เสร็จสมบูรณ์และจัดส่งเอกสารเพื่อการจ่ายเงิน
- ญ. ประสานข้อมูลค่าใช้จ่ายในสัญญากับหัวหน้าหน่วยค่าใช้จ่าย
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยชดเชย/เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (Compensation/Claims Unit Leader)

หัวหน้าหน่วยชดเชย/เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการในเรื่องที่เกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายจากการบาดเจ็บหรือความเสียหายต่อทรัพย์สินที่เกิดจากการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ค. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้าส่วนการเงิน/การบริหาร
- ง. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) และตัวแทนของหน่วยงานต่างๆ
- จ. พิจารณาความจำเป็นสำหรับการมีผู้เชี่ยวชาญด้านการชดเชยค่าเสียหาย ตามความจำเป็น
- ฉ. จัดพื้นที่การทำงานในบริเวณเดียวกับหน่วยบริการทางการแพทย์หากเป็นไปได้
- ช. รับสำเนาของแผนบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน
- ซ. ประสานกับหน่วยจัดจ้ำงในส่วนของขั้นตอนการเรียกร้องค่าเสียหาย
- ฌ. ทบทวนเอกสารที่จัดทำโดยผู้ได้บังคับบัญชาเป็นระยะ
- ญ. รับสำเนาแผนการถอนกำลัง และบรรยายสรุปให้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการชดเชยค่าเสียหายเกี่ยวกับแผนการถอนกำลัง
- ฎ. ตรวจสอบเอกสารการชดเชยและเรียกร้องค่าเสียหายให้มีความทันสมัย และส่งไปยังบริษัทหรือหน่วยงาน ตามความเหมาะสม
- ฏ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (Incident Action Plan Process and Meetings)

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุและการประชุมที่เกี่ยวข้อง (INCIDENT ACTION PLAN PROCESS AND MEETINGS)

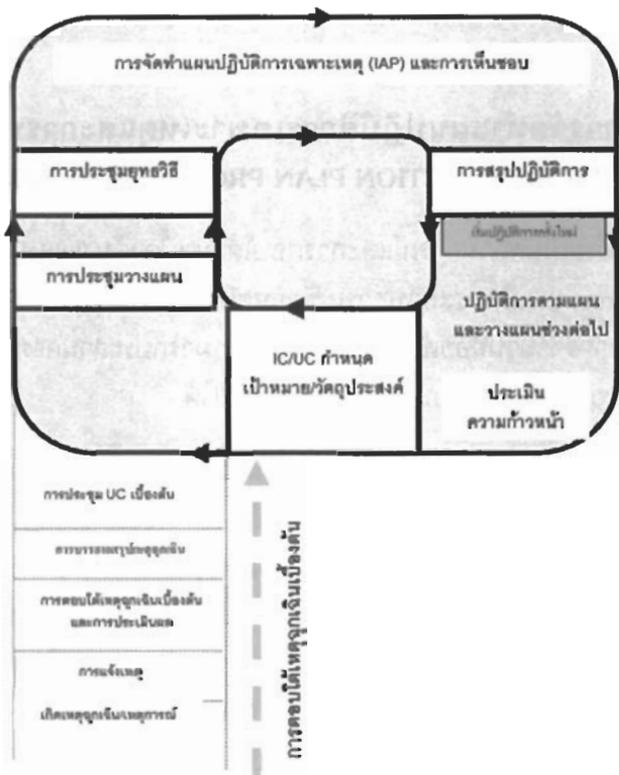
การประเมินสถานการณ์และการตอบโต้เหตุเบื้องต้น (Initial Response and Assessment) เป็นกระบวนการเผชิญเหตุที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้นๆ และใช้ทรัพยากรจำนวนน้อยเข้าปฏิบัติการ โดยสามารถประสานการดำเนินงานผ่านการบรรยายสรุปตามแบบฟอร์มบรรยายสรุปได้

การตอบโต้เหตุฉุกเฉินที่ซับซ้อนและมีระยะเวลานาน หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) จะพิจารณากำหนดยุทธวิธีในการตอบโต้เหตุผ่านวงจรการจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Operational Period Planning Cycle) วงจรการจัดทำแผนปฏิบัติการประกอบด้วย การประชุมต่างๆ การบรรยายสรุป และการรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan: IAP) อันจะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาต่อไป โดยผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ

(IC) หรือ หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะเป็นผู้กำหนดช่วงระยะเวลาการปฏิบัติการ (เช่น 12 ชั่วโมงต่อ 1 กะ หรือ จากพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือ 24 ชั่วโมงต่อ 1 กะ) เป็นต้น

การประชุมเฉพาะกิจ (Special Purposes Meetings) เหมาะสำหรับการปฏิบัติการตอบโต้เหตุในเหตุฉุกเฉินขนาดใหญ่ ซึ่งต้องผ่านวงจรหรือกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการตอบโต้เหตุ อย่างไรก็ตาม IC หรือ UC สามารถใช้ประโยชน์จากการประชุมเฉพาะกิจระหว่างการประเมินสถานการณ์และการตอบโต้เหตุเบื้องต้นได้

วงจรถวายการจัดทำแผนปฏิบัติการตอบโต้เหตุ (Operational Period Planning Cycle)

เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี/การแจ้งเหตุ (Incident Occurs/Notifications)

เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีจะต้องมีการแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งท้องถิ่น จังหวัด และส่วนกลาง และเริ่มดำเนินการประเมินสถานการณ์และการตอบโต้เหตุเบื้องต้น

การประเมินสถานการณ์และการตอบโต้เหตุเบื้องต้น (Initial Response and Assessment)

การบรรยายสรุปเหตุฉุกเฉิน (Incident Briefing)

ในระหว่างกระบวนการส่งผ่านการบัญชาการ แบบฟอร์มสรุปเหตุฉุกเฉิน จะช่วยให้ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) /หน่วยบัญชาการร่วม (UC) รับทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ของเหตุการณ์และทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรให้เข้าปฏิบัติการ ณ ที่เกิดเหตุ และที่สำคัญที่สุดคือจะเป็นการวางแผนการตอบโต้เหตุเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการและจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกระทั่งเสร็จสิ้นการตอบโต้เหตุ หรือจนกระทั่งส่วนวางแผนจะจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ขึ้น แบบฟอร์มสรุปเหตุฉุกเฉินจึงมีความเหมาะสมที่จะบรรยายสรุปให้แก่บุคลากรใหม่ที่เพิ่งได้รับมอบหมายให้เข้ามาปฏิบัติงานในทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) รวมทั้งการบรรยายสรุปแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการทั่วไปเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน

ช่วงเวลา : เมื่อมีผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) คนใหม่ หรือเมื่อมีการบรรยายสรุปแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ตามความเหมาะสม

ผู้ดำเนินรายการ : ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) /หน่วยบัญชาการร่วม (UC) ณ ช่วงเวลาปัจจุบัน

ผู้เข้าร่วม : ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) /หน่วยบัญชาการร่วม (UC)ที่จะรับช่วงต่อ ทีมบัญชาการ (Command Staff) และ ทีมปฏิบัติการ (General Staff) ตามความเหมาะสม

หัวข้อ : ประกอบด้วย

1. สถานการณ์ ได้แก่ ขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ โอกาสการได้รับสารเคมีที่รั่วไหล ข้อกังวลในด้านความปลอดภัย เป็นต้น โดยใช้แผนที่/ผังแสดงข้อมูล
2. เป้าหมาย/วัตถุประสงค์และลำดับความสำคัญ
3. ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี
4. การจัดองค์กรในการตอบโต้เหตุ ณ ปัจจุบัน
5. การมอบหมายงานให้แก่ทรัพยากรต่างๆ
6. ทรัพยากรที่อยู่ระหว่างการเดินทาง และ/หรือได้รับการมอบหมายงาน/ส่งชื่อ
7. การจัดสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

วงจรการจัดทำแผนปฏิบัติการตอบโต้เหตุ (Operational Period Planning Cycle)

การประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของหน่วยบัญชาการ ร่วม (UNIFIED COMMAND (UC) OBJECTIVES MEETING)

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะทบทวน
ระบุ และจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์/เป้าหมายสำหรับแต่ละช่วง
ปฏิบัติการ รวมทั้งระบุวัตถุประสงค์/เป้าหมายใหม่

ช่วงเวลา : ก่อนการประชุมกำหนดยุทธวิธี

ผู้ดำเนินรายการ : สมาชิกหน่วยบัญชาการร่วม

ผู้เข้าร่วม : สมาชิกหน่วยบัญชาการร่วม ทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) ตามความเหมาะสม

หัวข้อ : ประกอบด้วย

1. ทบทวนและระบุวัตถุประสงค์/เป้าหมายสำหรับช่วงปฏิบัติการครั้งต่อไป (ต้องชัดเจนและสามารถบรรลุผลสำเร็จได้จากทรัพยากรที่มีอยู่ และมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะให้หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีได้
2. ทบทวนหัวข้อต่างๆจากการประชุมเบื้องต้น

การประชุมกำหนดยุทธวิธี

TACTICS MEETING

เป็นการประชุมที่ใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที เพื่อร่างแนวทางการวางกำลังทางยุทธวิธีสำหรับการปฏิบัติการในช่วงต่อไป โดยหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) และหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) จะพิจารณาทบทวนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) สำหรับช่วงเวลาปัจจุบันและข้อมูลสถานการณ์ตามที่ได้รับจากหน่วยสถานการณ์ (SU) เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ซึ่งหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) และหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) จะร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์รองเพื่อพิจารณาในการประชุมวางแผน (Planning Meeting) คราวต่อไป

ช่วงเวลา : ก่อนการประชุมวางแผน

ผู้ดำเนินรายการ : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)

ผู้เข้าร่วม : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) หัวหน้าหน่วยทรัพยากร (RUL) หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) และหัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (EUL)

หัวข้อ : ประกอบด้วย

1. ทบทวนวัตถุประสงค์และเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานช่วงต่อไป
2. กำหนดยุทธศาสตร์ (หลักและรอง)
3. ร่างตารางแผนการปฏิบัติงาน (Operational Planing Worksheet) เพื่อระบุทรัพยากรที่ควรร้องขอผ่านส่วนส่งกำลังบำรุง

การประชุมวางแผน

PLANNING MEETING

การประชุมวางแผนเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาในรายละเอียดของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตอบโต้เหตุ ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี รวมทั้งความต้องการของทรัพยากรในช่วงการปฏิบัติการครั้งต่อไป การประชุมวางแผนไม่ควรนานเกิน 45 นาทีขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของเหตุการณ์ การประชุมครั้งนี้เป็นการปรับวัตถุประสงค์และลำดับความสำคัญให้เหมาะสม ระบุปัญหาและพิจารณาวิธีการแก้ไขปัญหา กำหนดงานที่จะมอบหมายและหน้าที่รับผิดชอบลงในตารางแผนการปฏิบัติงาน การเตรียมการประชุมวางแผนจะรวมถึงการประชุมกำหนดยุทธวิธี การนำเสนอในห้องประชุมควรประกอบด้วยวัตถุประสงค์และเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติการช่วงต่อไป แผนที่มีขนาดใหญ่หรือแผนผังบอกวันที่และเวลา ตารางแผนการปฏิบัติงาน (Operational Planning Worksheet) ขนาดใหญ่ รายการทรัพยากรในปัจจุบันซึ่งจัดเตรียมโดยหน่วยทรัพยากร และการจัดแสดงสถานการณ์ ณ ปัจจุบันซึ่งจัดเตรียมโดยหน่วยสถานการณ์

หลังการประชุมวางแผน หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) สามารถนำตารางแผนการปฏิบัติงานมาใช้ในการจัดเตรียมทรัพยากรสำหรับยุทธวิธีและการส่งกำลังบำรุง และหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) สามารถนำตารางแผนการปฏิบัติงานดังกล่าวไปใช้ในการจัดทำรายการงานที่ต้องมอบหมายให้มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)

ช่วงเวลา : หลังการประชุมกำหนดยุทธวิธี

ผู้ดำเนินรายการ : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)

ผู้เข้าร่วม : กำหนดโดยผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) โดยปกติคือ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) ที่มัญชาการ

(Command Staff) ทีมปฏิบัติการ (General Staff) หัวหน้าส่วนปฏิบัติการทางอากาศ (Air Ops) หัวหน้าหน่วยทรัพยากร (RUL) หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) หัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (EUL) และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค ตามความเหมาะสม

หัวข้อ

: ประกอบด้วยหัวข้อและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก ดังนี้

1. ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตอบโต้เหตุและแผนนโยบาย : ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC)
2. บรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ พื้นที่วิกฤตและพื้นที่เสี่ยง สภาพภูมิอากาศและทะเล สถานะของทรัพยากรและความพร้อมในการปฏิบัติงาน : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) ร่วมกับหัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) และหัวหน้าหน่วยทรัพยากร (RUL)
3. กำหนดยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์รองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ : หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) และหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC)
4. จัดองค์กร รวมทั้งกำหนดขอบเขตและภารกิจของแต่ละหน่วยย่อย/สาขา/แผนกและกลุ่ม ตามความเหมาะสม โดยใช้แผนที่และตารางแผนการปฏิบัติงานช่วยในการนำเสนอ : หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS)
5. กำหนดยุทธวิธีของแต่ละแผนก/กลุ่ม รวมทั้งพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินการตามยุทธวิธี : หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) และสนับสนุนโดยหัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL)

6. ระบุทรัพยากรที่ต้องการของแต่ละแผนก/กลุ่ม : หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) ร่วมกับหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) และหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC)
7. ระบุสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ และจุดรายงานตัวลงบนแผนที่ : หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) และสนับสนุนโดยหัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC)
8. จัดทำแผนการระดมทรัพยากร และการสั่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุน : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC)
9. พิจารณาการสนับสนุนด้านแผนการสื่อสาร แผนการจราจร แผนความปลอดภัย แผนการบริการทางการแพทย์ เป็นต้น : หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) และสนับสนุนโดยหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
10. ข้อพิจารณาจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นเนื่องมาจากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) : เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO)
11. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) : เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO)
12. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับข่าวสารที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ออกสู่สาธารณชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) : เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO)
13. จัดทำและรับรองแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) สำหรับการปฏิบัติงานช่วงต่อไป : ผู้บัญชาการที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC)

การจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)

INCIDENT ACTION PLAN (IAP) PREPARATION AND APPROVAL

ภายหลังจากการประชุมวางแผน ผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องจัดทำรายการงานที่จะมอบหมายแก่ทรัพยากรตามแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ทันที เพื่อให้ทันตามเวลาที่กำหนดโดยหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) ในการรวบรวมส่วนประกอบต่างๆ ของแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ กำหนดเวลาต้องมีความรวดเร็วพอที่จะให้เวลาแก่ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) พิจารณาเห็นชอบ และมีเวลาเพียงพอสำหรับการสำเนาเพื่อแจกจ่ายในการบรรยายสรุปการปฏิบัติการ (Operation Briefing)

ช่วงเวลา : ทันทีหลังจากการประชุมวางแผน หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) จะกำหนดเวลารวบรวมองค์ประกอบต่างๆ

ผู้ดำเนินรายการ : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)

องค์ประกอบ

ผู้รับผิดชอบ

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตอบโต้เหตุ	[หัวหน้าทรัพยากร]
2. รายชื่อหน่วยงาน/องค์กรในการตอบโต้เหตุ	[หัวหน้าหน่วยทรัพยากร]
3. รายการการมอบหมายงาน	[หัวหน้าหน่วยทรัพยากร/
หัวหน้าส่วนวางแผน]
4. แผนการสื่อสาร	[หัวหน้าหน่วยสื่อสาร]
5. แผนการบริการทางการแพทย์	[หัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์]
6. แผนที่แสดงบริเวณเกิดเหตุฉุกเฉิน	[หัวหน้าหน่วยสถานการณ์]
7. แผนความปลอดภัย	[เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย]
8. แผนการจัดการปนเปื้อน	[ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค]
9. แผนการบำบัดกำจัดกากของเสีย	[ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค]

องค์ประกอบอื่น ๆ (หากเกี่ยวข้อง) :	ผู้รับผิดชอบ
1. สรุปรูปการปฏิบัติการทางอากาศ	[ผู้อำนวยการสาขา ปฏิบัติการทางอากาศ]
2. แผนการจราจร	[หัวหน้าหน่วยสนับสนุน ภาคพื้นดิน]
3. แผนการถอนกำลัง	[หัวหน้าหน่วยถอนกำลัง]

การบรรยายสรุปการปฏิบัติการ

OPERATIONS BRIEFING

เป็นการประชุมที่ควรสั้นกว่า 30 นาที เพื่อถ่ายทอดแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) แก่หน่วยปฏิบัติการตอบโต้เหตุที่มารับช่วงต่อ หลังเสร็จสิ้นการประชุม หัวหน้างานภาคสนามในช่วงปัจจุบัน ควรได้รับการสัมภาษณ์โดยหัวหน้างานคนใหม่และหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) เพื่อยืนยันทิศทางการดำเนินงานหรือพิจารณาปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงานสำหรับการตอบโต้เหตุในช่วงต่อไป การปรับเปลี่ยนยุทธวิธีอาจทำโดยหัวหน้าหน่วยใน ส่วนปฏิบัติการ และหัวหน้าหน่วยอาจปรับเปลี่ยนการจัดสรรทรัพยากรภายในแผนก/กลุ่มเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

ช่วงเวลา : ประมาณหนึ่งชั่วโมงก่อนเปลี่ยนผลัด

ผู้ดำเนินรายการ : หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)

ผู้เข้าร่วม : ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) ทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) ผู้อำนวยการสาขาต่างๆ หัวหน้าแผนก/กลุ่ม หัวหน้าหน่วยเฉพาะกิจ/หัวหน้าหน่วยปฏิบัติการพิเศษ หัวหน้าหน่วยต่างๆ และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

หัวข้อ

ผู้รับผิดชอบ

1. ทบทวนวัตถุประสงค์ของ IC/UC และการเปลี่ยนแปลงในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)	[หัวหน้าส่วนวางแผน]
2. ผลการดำเนินการตอบโต้เหตุในปัจจุบัน และในผลัดที่ผ่านมา	[หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ]
3. สภาพภูมิอากาศและสภาพภูมิประเทศ	[หัวหน้าหน่วยงานการณ]
4. การมอบหมายงานแก่แผนก/กลุ่มและสาขาการปฏิบัติการทางอากาศ	[หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ]
5. การวิเคราะห์เส้นทางการเคลื่อนตัวของสารเคมี	[หัวหน้าหน่วยงานการณ]
6. ข้อมูลล่าสุดเรื่องการขนส่งลำเลียง การสื่อสาร และวัสดุอุปกรณ์	[หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง]
7. ข้อมูลด้านความปลอดภัย	[เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย]
8. รายงานด้านการเงิน/ค่าใช้จ่าย	[หัวหน้าส่วนการเงิน/บริหาร]
9. รายงานเกี่ยวกับข่าวสารผ่านสื่อมวลชน	[เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์]
10. รายงานจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ/หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือและหน่วยงานอื่นๆ	[เจ้าหน้าที่ประสานงาน]
11. การรับรองแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) และการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	[ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ/หน่วยบัญชาการร่วม]

การประเมินความก้าวหน้า

ASSESS PROGRESS

ส่วนปฏิบัติการ (Operation Section) และส่วนวางแผน (Planning Section) จะพิจารณาความก้าวหน้าของการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) /หน่วยบัญชาการร่วม (UC) ในระหว่างการทบทวนและระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติการช่วงต่อไป ข้อคิดเห็นและข้อมูลสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานจะได้

จากหลายที่มา ได้แก่ ผู้สังเกตการณ์ภาคสนาม การบรรยายสรุปของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ และผู้มีส่วนรับผิดชอบ เป็นต้น

การประชุมเฉพาะกิจ

(SPECIAL PURPOSE MEETINGS)

การประชุมหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ในเบื้องต้น INITIAL UNIFIED COMMAND MEETING

เพื่อให้สมาชิกของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) มีโอกาสอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญๆ ก่อนที่จะมีการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการตอบโต้เหตุ การประชุมควรจะมีขึ้น กระชับ และมีการบันทึกประเด็นสำคัญๆ ผู้เข้าร่วมประชุมควรทบทวนและเตรียมหัวข้อ/ประเด็นต่างๆ ที่ต้องการนำเสนอก่อนการประชุม ผู้เข้าร่วมในการประชุมวางแผนจะใช้ผลลัพธ์จากการประชุมนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการตอบโต้เหตุ

ช่วงเวลา : เมื่อเริ่มจัดตั้งหน่วยบัญชาการร่วม (UC) ก่อนการประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการครั้งแรก

ผู้ดำเนินรายการ : สมาชิกหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

ผู้เข้าร่วม : ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ที่จะเป็นสมาชิกหน่วยบัญชาการร่วม (UC) เท่านั้น

หัวข้อ : ประกอบด้วย

1. ระบุลำดับความสำคัญและวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัด
2. ข้อจำกัดและข้อคำนึงของหน่วยงานต้นสังกัด (ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบ หรือขอบเขตภารกิจหน้าที่)

3. จัดทำวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน
4. จัดทำและเห็นชอบกับลำดับความสำคัญ
5. ยอมรับยุทธศาสตร์ร่วมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยรวม
6. เห็นชอบกับการจัดโครงสร้างและขนาดขององค์กรเบื้องต้นตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)
7. แต่งตั้งหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ
8. เห็นชอบกับการแต่งตั้งทีมปฏิบัติการ (General Staff) รวมทั้งข้อตกลงและวิธีปฏิบัติในการวางแผน การส่งกำลังบำรุง และการเงิน
9. เห็นชอบในขั้นตอนและกระบวนการระดมทรัพยากร และการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์
10. เห็นชอบในกระบวนการแบ่งความรับผิดชอบด้านค่าใช้จ่าย
11. เห็นชอบในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
12. แต่งตั้งผู้แถลงข่าวของหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

การประชุมทีมบัญชาการ

COMMAND STAFF MEETING

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) เป็นผู้กำหนดการประชุมตามความจำเป็น เพื่อประสานภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบและวัตถุประสงค์/เป้าหมายของทีมบัญชาการ (Command Staff) ผู้ที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ทีมบัญชาการ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO)

การประชุมอย่างไม่เป็นทางการของทีมบัญชาการและทีมปฏิบัติการ

COMMAND AND GENERAL STAFF INFORMAL MEETING

เป็นโอกาสที่บุคลากรในทีมบัญชาการ (Command Staff) ได้แก่ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)/หน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) เจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) ได้แก่ หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) หัวหน้าส่วนการเงิน/บริหาร (FSC) สามารถพบปะกันภายใต้บรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ และผ่อนคลายในช่วงรับประทานอาหารเช้า-เย็น เพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การประชุมด้านบริหารธุรกิจ

BUSSINESS MANAGEMENT MEETING

เป็นการประชุมที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถจัดทำและปรับแผนปฏิบัติการในส่วนการสนับสนุนด้านการเงินและการส่งกำลังบำรุง หัวข้อในการประชุมอาจประกอบด้วย ข้อกำหนดและเกณฑ์ด้านการเงินที่

กำหนดโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านเงินทุน แผนการดำเนินการด้านธุรกิจ เพื่อการจัดซื้อ/จัดจ้างทรัพยากรและการจัดหาเงินทุนในการตอบโต้เหตุ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและสรุปข้อมูลด้านการเงิน ผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ หัวหน้าส่วนการเงิน/บริหาร (FSC) หัวหน้าหน่วยประเมินราคา (Cost UL) หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) หัวหน้าหน่วยพัสดุ (Supply UL) หัวหน้าหน่วยเอกสาร (DUL) โดยปกติจะมีการประชุมก่อนการประชุมวางแผนและใช้เวลาสั้นๆ ประมาณ 30 นาที

การประชุมตัวแทนหน่วยงาน

AGENCY REPRESENTATIVE MEETING

เพื่อให้ตัวแทนหน่วยงานต่างๆ รับทราบข้อมูลใหม่ๆ และรับรองการมีส่วนสนับสนุนแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) การประชุมจะดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ เข้าร่วม มักจัดประชุมหลังการประชุมวางแผนเพื่อแถลงแผนปฏิบัติการสำหรับช่วงเวลาต่อไป ซึ่งแผนปฏิบัติการนั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้หากหน่วยงานไม่สามารถปฏิบัติตามที่แผนปฏิบัติการคาดไว้ได้

การบรรยายสรุปแก่สื่อมวลชน

NEWS BRIEFING

เพื่อบรรยายสรุปให้แก่สื่อมวลชนและสาธารณชนทราบเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินโดยให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการบรรยายสรุป และดำเนินรายการโดยผู้แถลงข่าวของหน่วยบัญชาการร่วม (UC) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) ต้องซักซ้อมเตรียมความพร้อมให้กับผู้แถลงข่าวเพื่อให้รายงานในประเด็นที่สำคัญ การบรรยายสรุปแก่สื่อมวลชนควรมีการวางแผน จัดระบบ และจัดตารางเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสื่อมวลชน

การจัดแสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน (Incident Situation Display)

การจัดแสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน (Incident Situation Display)

การรวบรวมและจัดแสดงสถานการณ์ของเหตุฉุกเฉินรวมทั้งสถานะและลักษณะของการตอบโต้เหตุ เป็นส่วนสำคัญในการจัดบรรยายภาคการบัญชาการและการควบคุมสถานการณ์ อีกทั้งยังเสริมสร้างการสื่อสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น กระดานแสดงสถานการณ์ที่มีการออกแบบไว้ล่วงหน้าสามารถแสดงข้อมูลที่สำคัญได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

กระดานแสดงสถานการณ์ที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภายใต้ที่มปฏิบัติกร (General Staff) มากกว่าหนึ่งส่วน (Section) ควรนำมาจัดแสดงในบริเวณที่เรียกว่า บริเวณจัดแสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน (Incident Situation Display) ซึ่งอยู่ในจุดที่ใครๆ สามารถเข้ามาดูข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์เหตุฉุกเฉินและความคืบหน้าในการดำเนินงานตอบโต้เหตุได้ ข้อมูลที่นำเสนอควรจะครบถ้วนและทันต่อเหตุการณ์ที่สุด

กระดานแสดงสถานการณ์ในบริเวณจัดแสดงสถานการณ์ไม่ควรมีจำนวนมาก และควรนำเสนอตามลำดับเหตุการณ์เพื่อสื่อข้อมูลโดยรวมในประเด็นดังต่อไปนี้

(1) เหตุฉุกเฉิน - ลักษณะ ตำแหน่งของแหล่งกำเนิด ชนิดและปริมาณของสารเคมีที่รั่วไหล รวมทั้งสภาพอากาศและภูมิประเทศที่อาจมีผลกระทบต่อการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

(2) ลักษณะและสถานะของการดำเนินการตอบโต้เหตุ แผนผังหน้า 145 แสดงตัวอย่างการนำเสนอสถานการณ์โดยจัดกระดานแสดงสถานการณ์ตามลำดับเรื่องจากซ้ายไปขวาซึ่งเป็นระบบที่พบได้ทั่วไป

หัวหน้าหน่วยสถานการณ์ (SUL) และหัวหน้าหน่วยทรัพยากร (RUL) ควรกำกับดูแลการจัดกระดานแสดงสถานการณ์ อีกทั้งดูแลให้อยู่ในจุดที่สามารถเข้าออกได้ง่าย มองเห็นได้ชัดเจนและควรตั้งอยู่ใกล้กับส่วนวางแผน (Planning Section) ขณะเดียวกันควรจัดให้เจ้าหน้าที่จากส่วนปฏิบัติการ (Operations Section) สามารถเข้าถึงเพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็วด้วย

แม้ว่าบริเวณจัดแสดงสถานการณ์ได้รับการจัดทำและดูแลโดยบุคลากรจากส่วนวางแผน (Planning Section) หากมันเป็นของทุกๆ คนในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) ดังนั้น กรณีที่มีข้อมูลจากส่วนอื่นๆ ส่วนนั้นๆ จะต้องจัดเจ้าหน้าที่มาทำงานใกล้ชิดกับส่วนวางแผนเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่นำเสนอมีความถูกต้องและทันสมัย ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่ที่ดูแลบริเวณจัดแสดงสถานการณ์มีหน้าที่ระบุแหล่งข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งกำหนดตารางเวลาและวิธีการประสานงานเพื่อรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ

ข้อมูลที่แสดงบนกระดานแสดงสถานการณ์ควรทำสำเนาและระบุเวลาที่จัดทำกำกับเพื่อแจกจ่ายภายในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) และ/หรือแก่หน่วยงานอื่น รวมทั้งควรมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้แจกที่บริเวณจัดแสดงสถานการณ์

ข้อมูลที่ควรปรากฏบนแผนที่แสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน

ข้อมูลที่ปรากฏบนแผนที่ขึ้นอยู่กับแต่ละเหตุการณ์ รายการเหล่านี้เป็นประเภทของข้อมูลและลักษณะของบริเวณที่เกิดเหตุที่อาจต้องนำเสนอ บนแผนที่แสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน

ทรัพยากรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน :

- อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE)
- อุปกรณ์ตรวจวัดภาคสนาม (Monitoring Equipment)
- ท่อกับบริเวณการปนเปื้อน (Boom)
- เครื่องดูดคราบน้ำมัน (Skimmer)
- เครื่องมืออุดปะ
- หน่วยเฉพาะกิจ (Task Force)/หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Strike Team)
- งานที่มอบหมายให้แก่แต่ละแผนก/กลุ่ม (Division/Group Assignments)

สถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ :

- ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP)
- ฐานปฏิบัติการ (Base)
- พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area)
- ที่พัก (Camp)
- ศูนย์ขนส่ง (Transport Center)
- สถานพยาบาล (Medical Facilities)
- สถานีชำระการปนเปื้อน (Decon Stations)
- ฐานเฮลิคอปเตอร์/ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Helibase/Helispot)

บริเวณที่มีการปฏิบัติการตอบโต้เหตุ :

- พื้นที่เสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม
- พื้นที่เสี่ยงด้านสังคมและเศรษฐกิจ
- พื้นที่เสี่ยงด้านประวัติศาสตร์ / วัฒนธรรม
- พื้นที่ปนเปื้อน / พื้นที่อันตรายอื่นๆ
- ทางน้ำเข้า / ทางน้ำออก

สถานที่สาธารณะ :

- ที่จอดรถ
- โรงพยาบาล/บ้านพักคนชรา
- สวนสาธารณะ
- โรงเรียน
- ท่าเรือ

ตัวอย่างการจัดแสดงสถานการณ์ (Situation Display)

เรื่องราวเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน	เป้าหมายของการตอบโต้เหตุ	ฟังก์ชัน/งานที่มอบหมาย	ทรัพยากรเสี่ยง	แผนที่แสดงสถานการณ์ & การวางแผน	ดัชนีชี้วัดพื้นที่เสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม	สรุปสถานการณ์	สถานะของทรัพยากร	กำหนดการประชุม
- การแจ้งเหตุเบื้องต้น								
- สภาพภูมิอากาศ								
- ผู้แทนท้องถิ่น								
- ผู้แทนจากแหล่งที่เกิดเหตุ								
IC ในเบื้องต้น	PSC	RUL	EUL		SUL	SUL	RUL	SUL

เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี (Hazardous Substances/Hazardous Materials Incidents)

ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี เราอาจพบคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีได้หลากหลาย รวมทั้งคำว่า “สารอันตราย” (Hazardous Substances) ซึ่งอาจหมายถึง วัตถุอันตราย (Hazardous Materials) สารเคมี (Chemicals) สารพิษอันตราย (Noxious Substances) และอื่นๆ

สารเคมี เป็นคำที่ใช้ทั่วไป หมายถึง เคมีธาตุ สารประกอบ หรือของผสมของเคมีธาตุ ที่อาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสังเคราะห์ขึ้น ทั้งที่ไม่เป็นอันตรายและที่เป็นอันตรายต่อชีวิต หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมได้ สำหรับ “สารเคมี” ในคู่มือปฏิบัติการเล่มนี้จะหมายถึงเฉพาะสารอันตรายหรือวัตถุอันตราย (Hazardous Substances/Materials) ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพย์สิน และครอบคลุมลักษณะอันตรายหรือความเสี่ยงในการเกิดอันตราย 9 ประเภทตามการจำแนกขององค์การสหประชาชาติ (United Nations)

การรั่วไหลของสารเคมีส่วนมากเป็นเหตุการณ์ขนาดเล็ก ยกตัวอย่างเช่น การหกหล่นของถังสารเคมีขนาด 200 ลิตรระหว่างการขนส่ง เป็นต้น ดังนั้น การตอบโต้เหตุมักจะอยู่ในระดับที่หน่วยตอบโต้เหตุในพื้นที่สามารถระงับได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของหน่วยตอบโต้เหตุในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม กรณีที่หน่วยงานตอบโต้เหตุในท้องถิ่นมีทรัพยากรไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี หรือในกรณีที่มีการหกรั่วไหลของสารเคมีเป็นสถานการณ์ที่รุนแรงและซับซ้อน อาจมีความจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานส่วนกลาง ดังนั้น ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญในการบริหารทรัพยากรที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน

ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command System: ICS) โดยการสั่งการของหน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command: UC) เป็นระบบที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีที่มีความรุนแรงหรือมีความซับซ้อนมาก เนื่องจากสามารถนำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรั่วไหลของสารเคมี (Responsible Parties) มาทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วนควรมีการประชุมวางแผนหรือจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี เพื่อบ่งชี้ศักยภาพในการตอบโต้เหตุกำหนดขั้นตอนการระงับเหตุ รวมทั้งทำความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งนำไปสู่การเตรียมความพร้อมในพื้นที่

การจัดองค์กรสำหรับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีตามระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) ได้มีการออกแบบโครงสร้างให้สามารถกำกับดูแลภารกิจต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี โดยตั้งอยู่บนหลักการ “การเลือกยุทธวิธีที่เหมาะสม และการบริหารทรัพยากรบุคลากร/อุปกรณ์เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มความปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการและสาธารณชน ตลอดจนลดโอกาสในการแพร่กระจาย

ของสารปนเปื้อนได้” ทั้งนี้ นอกเหนือจากตำแหน่งต่างๆ ที่พบในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) แล้ว ตำแหน่งอื่นๆ ที่พบในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคเพื่อช่วยในการตัดสินใจด้านการจัดการสารเคมีรั่วไหล ทั้งนี้ หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (Hazardous Substances/Materials Group Supervisor) จะเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติการภารกิจหลัก และกำกับดูแล ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีโดยตรง

อย่างไรก็ตาม ส่วนส่งกำลังบำรุง (Logistics Section) และส่วนการเงิน/การบริหาร (Finance/ Administration Section) ภายใต้ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) มีหน้าที่รับผิดชอบตามภารกิจที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 10 และบทที่ 11 รายละเอียดของส่วนดังกล่าวจะไม่ได้กล่าวถึงในบทนี้

หน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command: UC)

เหตุรั่วไหลจากสารเคมีมักนำมาซึ่งการร่วมงานจากหลากหลายหน่วยงาน ซึ่งต่างก็มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบในการตอบโต้เหตุและควบคุมสถานการณ์ตามบทบาทของหน่วยงาน หน่วยงานที่เข้ามาตอบโต้เหตุในเบื้องต้น ได้แก่ หน่วยดับเพลิง/หน่วยบรรเทาสาธารณภัย ตำรวจ หน่วยงานด้านสาธารณสุข และหน่วยงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น ดังนั้น วิธีที่ดีที่สุดในการสื่อสารและประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพในระหว่างการปฏิบัติงาน ณ ที่เกิดเหตุ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Command Post :ICP) และหน่วยบัญชาการร่วม (Unified Command : UC) ขึ้น โดยแต่ละหน่วยงานหลักในการตอบโต้เหตุ จะส่งตัวแทนที่มีอำนาจและสามารถตัดสินใจส่งทรัพยากรเข้าร่วมในการตอบโต้เหตุได้เข้ามาเป็นสมาชิกของหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

สถานการณ์จำลองเหตุรั่วไหลของสารเคมี และการจัดองค์กรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี (Hazardous Substances/Hazmat Release Scenario and Modular Organization Development)

หน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้น (Initial Response Organization)

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จะเป็นผู้กำกับดูแลภารกิจหลักของทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) รวมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้น ไดอะแกรมหน้า 152 แสดงตัวอย่างหน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้น (Initial Response Hazardous Substances/Materials)

หน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินแบบเสริมกำลัง (Reinforced Response Organization)

หน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินแบบเสริมกำลังอาจประกอบด้วยหน่วยดับเพลิง/หน่วยบรรเทาสาธารณภัย และ/หรือตำรวจตั้งแต่ 3 หน่วยขึ้นไป ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จากหน่วยเหล่านี้ รวมกันจัดตั้งเป็นหน่วยบัญชาการร่วม (UC) และจัดตั้งกลุ่มสารอันตราย (Haz Mat Group) เพื่อการบริหารจัดการการปฏิบัติการในบริเวณเขตควบคุม (Control Zones) รวมทั้งอาจมีการจัดตั้งส่วนวางแผน (Planning Section) พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Safety Officer: SO) และหน่วยรักษาความปลอดภัย (ตำรวจ) ให้ดูแลการกั้นเขตเพื่อควบคุมบริเวณปฏิบัติการ

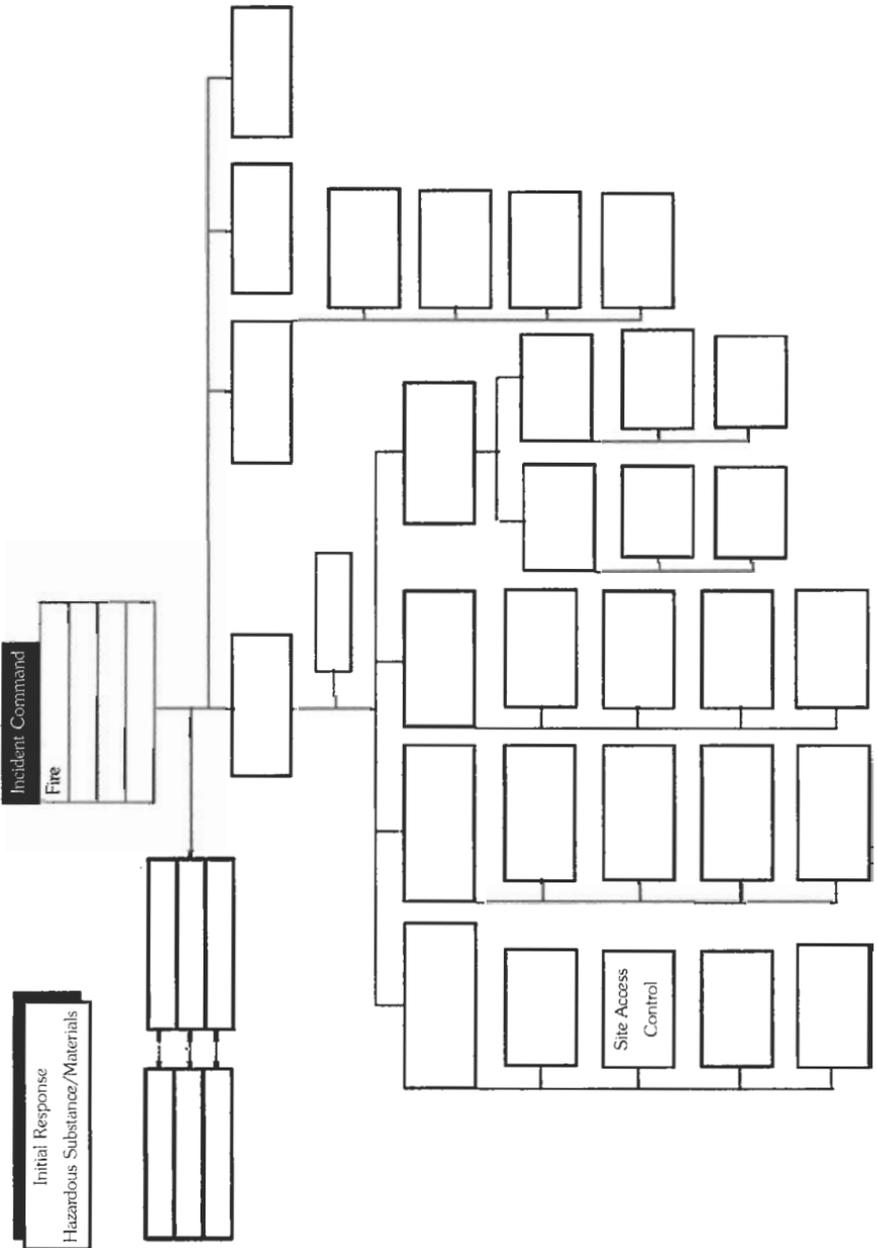
ไดอะแกรมหน้า 153 แสดงตัวอย่างหน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินแบบ เสริมกำลัง (Reinforced Response Organization)

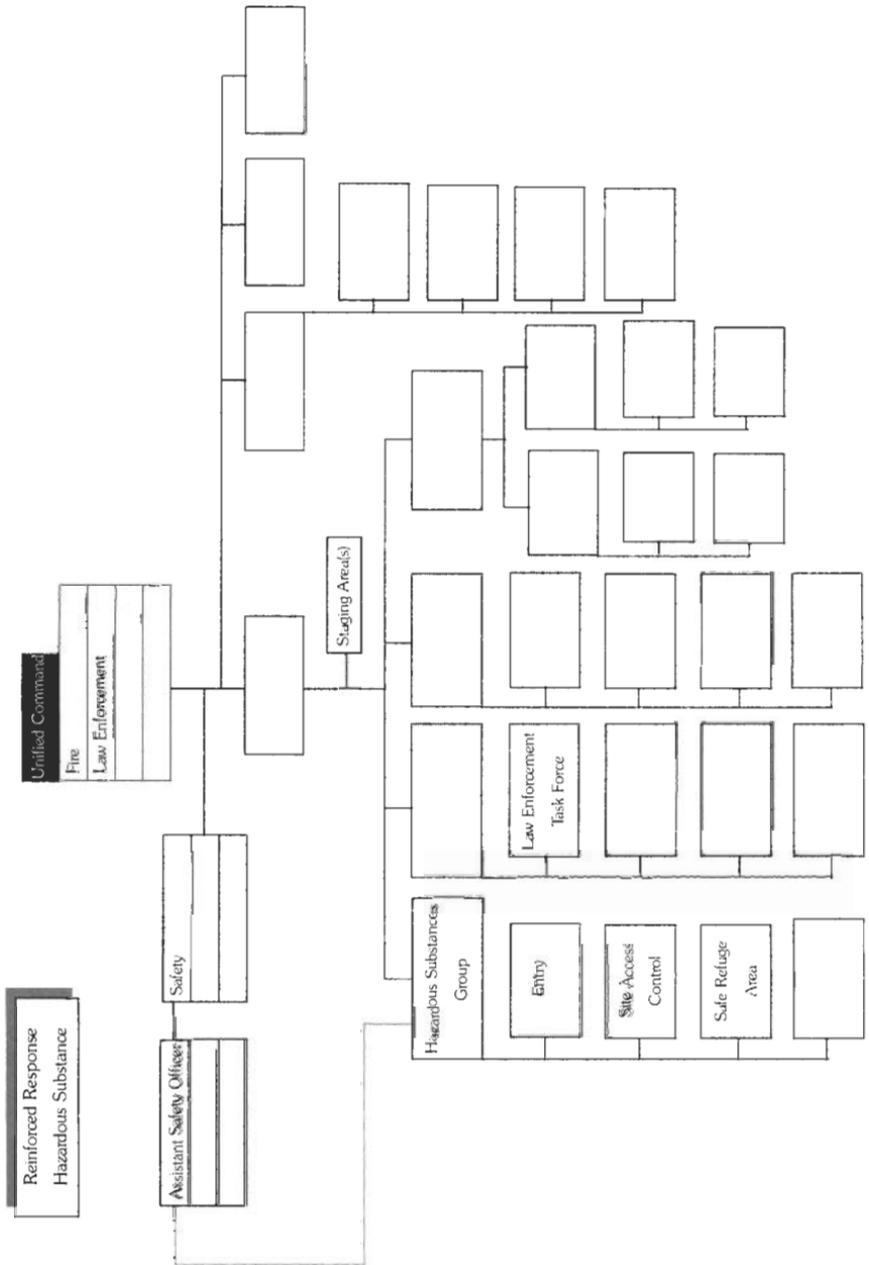
หน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินที่ประกอบด้วยหลายแผนก/กลุ่ม (Multi-Division/Group Organization)

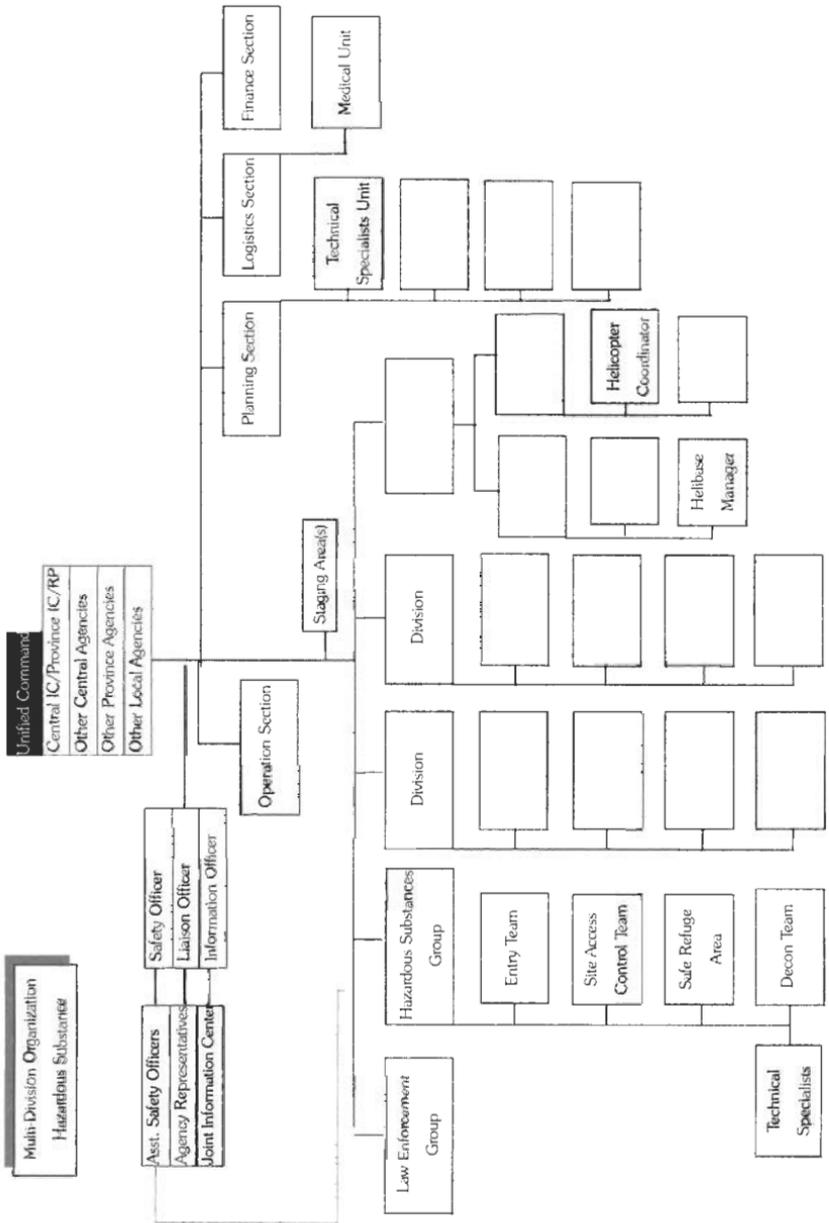
หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในทีมบัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) แทบทุกตำแหน่ง รวมทั้งจัดตั้งกลุ่ม (Group) และแผนก (Division) สำหรับการปฏิบัติการภายใต้ ส่วนต่างๆ ตามความจำเป็น ไดอะแกรมหน้า 154 แสดงตัวอย่างหน่วยตอบโต้ เหตุฉุกเฉินที่ประกอบด้วยหลายแผนก/กลุ่ม (Multi-Division/Group Organization)

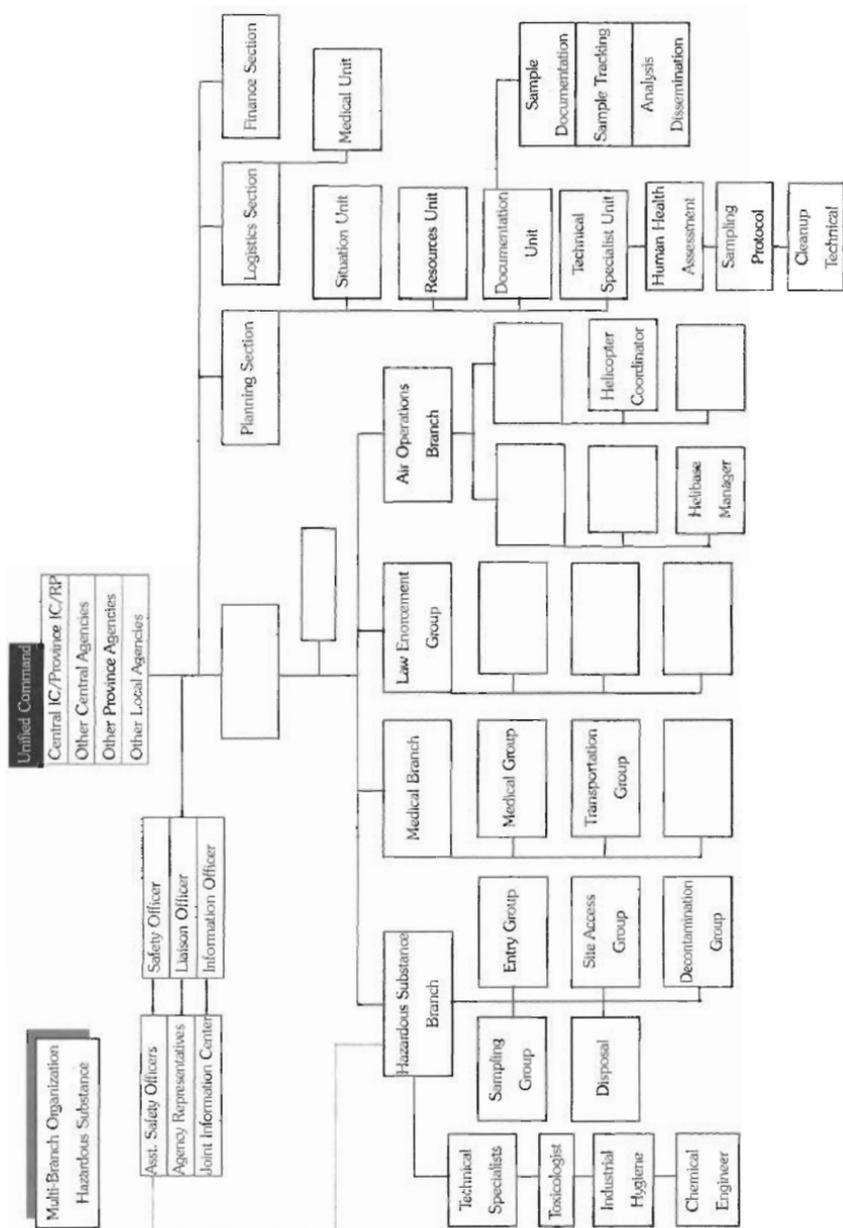
หน่วยตอบโต้เหตุฉุกเฉินที่ประกอบด้วยหลายสาขา (Multi Branch Organization)

หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในทีม บัญชาการ (Command Staff) และทีมปฏิบัติการ (General Staff) รวมทั้ง จัดตั้งสาขา 4 สาขาภายใต้ส่วนปฏิบัติการ (Operations Section) ได้แก่ สาขาสารอันตราย (Hazardous Substance Branch) สาขาการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (Medical Branch) สาขารักษาความสงบเรียบร้อย (Law Enforcement Group) และสาขาปฏิบัติการทางอากาศ (Air Operations Branch) ดังแสดงในไดอะแกรมหน้า 155

ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) สำหรับเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี (Hazardous Substance/Hazmat Release Specific ICS Positions)

ตำแหน่งและภารกิจที่พบได้เฉพาะในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี จะได้รับการอธิบายในบทนี้ ตำแหน่งอื่นๆ สามารถดูรายละเอียดได้ในบทที่ 7 บทที่ 8 บทที่ 9 บทที่ 10 และบทที่ 11

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Incident Commander: IC and Safety Officer: SO)

ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) สำหรับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี มีหน้าที่เพิ่มเติมจากหน้าที่ของ IC และ SO ที่ทั่วไปในระหว่างการจัดทำแผนความปลอดภัยในบริเวณที่เกิดเหตุ (Site Safety Plan) ดังนี้

- 1) มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบแก่เจ้าหน้าที่เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยในบริเวณที่เกิดเหตุ
- 2) กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานและจำกัดการเข้าออกบริเวณ
- 3) พิจารณารายชื่ออันตรายที่อาจพบในบริเวณที่เกิดเหตุ โดยการ
 - บ่งชี้สารอันตราย/สารเคมี
 - จัดหาเอกสารข้อมูลความปลอดภัย (Material Safety Data Sheet: MSDS)
 - ตรวจสอบคุณภาพอากาศ
 - บ่งชี้อันตรายทางกายภาพและชีวภาพ ได้แก่ การลื่น

การระดม การล้อม บริเวณอับอากาศ เสี่ยง สภาพภูมิอากาศ
แมลงเป็นพิษ และของเสียอันตราย เป็นต้น

- 4) จัดตั้งเขตควบคุม (Control Zones)
 - เขตอันตราย (Exclusion Zone/Hot Zone)
 - เขตลดการปนเปื้อน (Contamination Reduction Zone/Decontamination Zone/Warm Zone)
 - เขตสนับสนุน (Support Zone/Cold Zone)
- 5) ประเมินความต้องการในการฝึกอบรมพิเศษของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน
 - ตรวจสอบการผ่านการฝึกอบรมด้าน “เทคนิคการระงับอุบัติเหตุจากสารเคมี”
 - กำหนดให้มีการบรรยายสรุปเรื่องการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินทุกคนก่อนการปฏิบัติงาน
- 6) เลือกอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลที่เหมาะสม (Personal Protective Equipment : PPE)
- 7) จัดตั้งสถานีชำระล้างสิ่งปนเปื้อน
- 8) จัดทำแผนการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (Emergency Medical Plan)
 - กำหนดโรงพยาบาล หน่วยแพทย์ฉุกเฉิน และสถานีปฐมพยาบาล
 - หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน : หน่วยดับเพลิง/หน่วยบรรเทาสาธารณภัย ตำรวจ และรพพยาบาลฉุกเฉิน

ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย-ด้านสารอันตราย (Assistant Safety Officer - Hazardous Materials)

ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (Assistant Safety Officer) มีหน้าที่ประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (Hazardous Substances/Materials

Group Supervisor: HMGS) หรือผู้อำนวยการสาขาสารอันตราย (Hazardous Materials Branch Director: HMBD) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในบริเวณที่มีสารอันตราย โดยผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO Assistant) สามารถให้คำแนะนำแก่หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (HMGS) หรือผู้อำนวยการสาขาสารอันตราย (HMBD) ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและความปลอดภัย และมีอำนาจฉุกเฉินในการหยุดการปฏิบัติการใดๆ เพื่อป้องกันหรือระงับการปฏิบัติการที่อาจไม่ปลอดภัย หน้าที่ของผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO Assistant) ประกอบด้วย

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO)
- ข. รับฟังการบรรยายสรุปจากหัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (Hazardous Substances/Materials Group Supervisor: HMGS)
- ค. ร่วมในการจัดทำและดำเนินการตามแผนความปลอดภัยและควบคุมบริเวณที่เกิดเหตุ (Site Safety and Control Plan)
- ง. ให้คำปรึกษาแก่หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (HMGS) (หรือผู้อำนวยการสาขาสารอันตราย (Hazardous Materials Branch Director: HMBD) ในการปฏิบัติงานที่ปรับไปจากแผนความปลอดภัยและควบคุมบริเวณที่เกิดเหตุ (Site Safety and Control Plan: SSCP) หรือในสถานการณ์ที่อาจเป็นอันตรายได้
- จ. เปลี่ยนแปลง ระวัง หรือหยุด การปฏิบัติการใดๆ ที่พิจารณาแล้ว อาจไม่ปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ
- ฉ. ดูแลให้มีการปกป้องเจ้าหน้าที่กลุ่มสารอันตรายจากอันตรายต่างๆ รวมทั้งอันตรายจากการได้รับสารเคมี
- ช. ดูแลให้มีการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน (Emergency Medical Services : EMS) สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติงาน รวมทั้งประสานงานกับหัวหน้าหน่วยแพทย์ฉุกเฉิน (MUL) เพื่อการเตรียมการดังกล่าว

- ข. ดูแลให้มีการบันทึกข้อมูลด้านการแพทย์สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในกลุ่มสารอันตราย
- ฅ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (Hazardous Substances/Materials Group Supervisor: HMGS)

หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (HMGS) รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนงานตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (Incident Action Plan: IAP) และรับผิดชอบในการมอบหมายงานแก่ทรัพยากรภายในกลุ่มสารอันตราย รายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานและสถานะภาพของทรัพยากร รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติการโดยรวมของกลุ่มหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมของหัวหน้ากลุ่มสารอันตราย มีดังนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของหัวหน้าแผนก/กลุ่ม (หน้า 53)
- ข. ดูแลให้มีการจัดเขตควบคุม (Control Zones) กำหนดจุดควบคุมการเข้าออกบริเวณที่เกิดเหตุและมีการจัดเส้นกั้นบอกขอบเขตของการควบคุม
- ค. ประเมินและเสนอแนะมาตรการปกป้องสาธารณชนแก่หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หรือผู้อำนวยการสาขา (Branch Director)
- ง. กำหนดให้มีการจัดหาข้อมูลสภาพอากาศทั้งในปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคต
- จ. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อมในบริเวณอันตรายเพื่อหาระดับของสารปนเปื้อน
- ฅ. ดูแลให้มีการจัดทำและปฏิบัติตามแผนความปลอดภัยและควบคุมบริเวณที่เกิดเหตุ (Site Safety and Control Plan)
- ช. จัดประชุมภายในกลุ่มสารอันตรายเกี่ยวกับความปลอดภัยระหว่างการปฏิบัติงาน

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี

- ซ. เข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) เมื่อได้รับการร้องขอ
- ฅ. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนเพื่อความปลอดภัยตามที่ได้รับคำแนะนำ
- ญ. ดูแลให้มีการเลือกและใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) ที่เหมาะสม
- ฎ. ดูแลให้มีการแจ้งเหตุไปยังหน่วยงานที่เหมาะสมผ่านผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC)
- ฏ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ (Entry Leader)

หัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ (Entry Leader) รายงานต่อหัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (HMGS) และมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติการโดยรวมในเขตอันตราย (Hot Zone) ของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน และมีหน้าที่เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ข. กำกับดูแลการปฏิบัติการของหน่วยเผชิญเหตุ
- ค. เสนอแนวทางการดำเนินการเพื่อบรรเทาสถานการณ์ในเขตอันตราย (Hot Zone/Exclusion Zone)
- ง. ปฏิบัติการตามที่หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย (HMGS) สั่งการ
- จ. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติงานกับหัวหน้ากลุ่มดีคอน (Decontamination Leader)
- ฉ. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติงานกับหัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตราย (Site Access Control Leader) และผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area Manager) หากมีการจัดตั้งขึ้น

- ข. ติดต่อสื่อสารและประสานในด้านการปฏิบัติงานกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสารอันตราย (HazMat Technical Specialists)
- ข. ควบคุมการเข้าออกของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ การเคลื่อนย้ายเครื่องมืออุปกรณ์ภายในเขตอันตราย (Hot Zone) รวมทั้งผู้ที่ได้รับสัมผัสสารอันตราย
- ฉ. กำกับดูแลการปฏิบัติการช่วยชีวิตในเขตอันตราย (Hot Zone) หากจำเป็น
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มดีคอน (Decontamination Group Supervisor)

หัวหน้ากลุ่มดีคอน (Decontamination Group Supervisor) รับผิดชอบในการปฏิบัติการชำระล้างสิ่งปนเปื้อน และจัดให้มีการชำระล้างสิ่งปนเปื้อนตามที่ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP) ร้องขอ หัวหน้ากลุ่มดีคอนมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของหัวหน้าแผนก/กลุ่ม (หน้า 53)
- ข. จัดเตรียมแนวเส้นทางลดการปนเปื้อน (Contamination Reduction Corridors) สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่ออกนอกเขตอันตราย (Hot Zone) เพื่อควบคุมการปนเปื้อนให้อยู่ในแนวเส้นทางเดินนั้น
- ค. บังชี้/ระบุเจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์ที่ได้รับการปนเปื้อน
- ง. กำกับดูแลการชำระล้างสิ่งปนเปื้อนของเจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์
- จ. ควบคุมการเข้าออกของเจ้าหน้าที่และการเคลื่อนย้ายเครื่องมือภายในเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone or Contamination Reduction Zone)
- ฉ. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติงานกับหัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ (Entry Leader)

- ข. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติกับหัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตราย (Site Access Control Leader) และผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area Manager)
- ข. ประสานการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ได้รับการปนเปื้อน (หลังจากผ่านการชำระล้างสารปนเปื้อน) ไปยังกลุ่มบริการทางการแพทย์ (Medical Group)
- ณ. ประสานการจัดการ การจัดเก็บ และการขนย้ายสารปนเปื้อนที่เกิดขึ้นในเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone)
- ณ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตราย (Site Access Control Leader)

หัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตราย (Site Access Control Leader) มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการเข้าออกของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการและเครื่องมืออุปกรณ์ผ่านเส้นทางที่มีการควบคุมในบริเวณอันตรายหรือเขตควบคุมต่างๆ รวมทั้งดูแลให้มีการควบคุมสารปนเปื้อน หัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตรายมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของหัวหน้าหน่วย (หน้า 35)
- ข. จัดระบบและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในพื้นที่อันตราย เพื่อควบคุมการเข้าออก
- ค. กำกับดูแลการจัดวางเส้นกั้นขอบเขตอันตราย (Hot Zone) และเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone)
- ง. ดูแลให้มีการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อลดการขยายขอบเขตการปนเปื้อน
- จ. จัดพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area) ภายในเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone) และแต่งตั้งผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge

Area Manager)

- จ. ดูแลให้ผู้บาดเจ็บและผู้ได้รับสัมผัสสารเคมีผ่านการชำระล้างสิ่งปนเปื้อนก่อนออกจากพื้นที่อันตราย
- ข. ติดตามการเคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ที่ผ่านเข้าออกเส้นกั้นเขตลดการปนเปื้อนเพื่อการสังเกตอาการในระยะยาว
- ช. ประสานกับกลุ่มบริการทางการแพทย์เพื่อการตัดแยกผู้บาดเจ็บอย่างเหมาะสม และติดตามตรวจสอบผู้ที่อาจได้รับสารปนเปื้อนที่อาจได้รับอันตรายได้
- ฅ. สังเกตการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศหรือเหตุการณ์ใดๆ ภายนอกพื้นที่อันตราย
- ญ. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติงานกับหัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ
- ฎ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area Manager)

ผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area Manager) รายงานต่อหัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตราย (Site Access Control Leader) และประสานงานกับหัวหน้าหน่วยดีคอน (Decontamination Group Supervisor) และหัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ (Entry Leader) และมีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินและจัดลำดับความรุนแรงผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ รวบรวมข้อมูลจากผู้บาดเจ็บและป้องกันการขยายขอบเขตการปนเปื้อนผ่านทางผู้บาดเจ็บ หากมีความจำเป็นต้องเข้าไปในเขตลดการปนเปื้อน ผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัยควรสวมใส่ PPE ที่เหมาะสม ผู้จัดการพื้นที่ปลอดภัยมีหน้าที่เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

- ก. หน้าที่รับผิดชอบทั่วไปของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. จัดตั้งพื้นที่ปลอดภัยภายในเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone) ติดกับแนวทางเดินของการลดการปนเปื้อน (Contamination Reduction Corridor) และเส้นกั้นเขตอันตราย (Hot Zone)

- ค. ติดตามตรวจสอบการรั่วไหลของสารเคมีเพื่อระวังไม่ให้พื้นที่ปลอดภัยอยู่ในบริเวณที่อาจได้รับสารเคมี
- ง. ช่วยเหลือหัวหน้าหน่วยควบคุมการเข้าออกพื้นที่อันตรายให้มีการตรวจสอบการปนเปื้อนสารเคมีของผู้ได้รับบาดเจ็บ
- จ. บริหารจัดการพื้นที่ปลอดภัยในการกักและประเมินผู้ได้รับผลกระทบที่อาจมีข้อมูลเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินหรืออาจได้รับการปนเปื้อนสารเคมี
- ฉ. ประสานงานกับหัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุในการเคลื่อนย้ายผู้ได้รับผลกระทบจากพื้นที่หลบภัย (Refuge Area) ในเขตอันตราย (Hot Zone) มายังพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area)
- ช. ประสานงานกับหัวหน้าหน่วยตีคอนในการประสานการเคลื่อนย้ายผู้ได้รับผลกระทบจากพื้นที่ปลอดภัย (Safe Refuge Area) ไปยังแนวเส้นทางลดการปนเปื้อน (Contamination Reduction Corridor) หากจำเป็น
- ซ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

หัวหน้ากลุ่มเก็บตัวอย่าง (Sampling Group Supervisor)

กลุ่มเก็บตัวอย่างจัดอยู่ภายใต้ส่วนปฏิบัติการ (Operation Section) เนื่องจากอาจต้องมีการติดต่อสื่อสารและประสานงานกับกลุ่มที่ปฏิบัติงานภาคสนามอื่นๆ โดยปกติจะประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบคุณภาพอากาศ หน่วยเก็บตัวอย่างน้ำ หน่วยเก็บตัวอย่างดิน กลุ่มนี้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและเก็บตัวอย่างบริเวณรอบที่เกิดเหตุ และอาจประสานงานกับกลุ่มเผชิญเหตุเพื่อการเก็บตัวอย่างในเขตอันตราย (Hot Zone) และเขตลดการปนเปื้อน (Warm Zone) หรือหากกลุ่มเก็บตัวอย่างได้รับการฝึกอบรมและมีอุปกรณ์ PPE ที่เหมาะสม ก็สามารถทำการเก็บตัวอย่างในเขตอันตราย/เขตลดการปนเปื้อนได้เอง กลุ่มเก็บตัวอย่างมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมดังนี้

- ก. เก็บตัวอย่างตามที่ต้องการสำหรับการดำเนินการตอบโต้เหตุโดยตรง และรายงานผลการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในพื้นที่อันตรายและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ตัวอย่างเช่น ผลการตรวจคุณภาพอากาศ เป็นต้น
- ข. เก็บตัวอย่างอากาศ น้ำ และดิน ตามข้อกำหนดของกฎหมาย
- ค. ดูแลให้การเก็บตัวอย่างเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมและข้อกำหนดพิเศษอื่นๆ
- ง. ดูแลให้มีการบันทึกข้อมูลของตัวอย่างอย่างเหมาะสมและมีระบบกำกับกับการส่งตัวอย่าง
- จ. ดูแลให้มีการส่งตัวอย่างไปยังหน่วยจัดทำและติดตามเอกสารเพื่อการจัดทำเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูล และแจกจ่ายผลการวิเคราะห์ตามความเหมาะสม

หัวหน้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค (Technical Specialist Group Supervisor)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและมีความจำเป็นต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดกับกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการภาคสนามจะได้รับการมอบหมายให้เข้ามาอยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค โดยหัวหน้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคมีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญพิเศษที่หลากหลาย และกำกับดูแลให้ข้อมูลและการบริการส่งผ่านไปยังกลุ่มปฏิบัติการภาคสนามและศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุตามความเหมาะสม รวมทั้งกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค - ข้อมูลอ้างอิงด้านสารอันตราย/วัตถุอันตราย (Technical Specialist-Hazardous Substances/Materials Reference)

ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค-ข้อมูลอ้างอิงด้านสารอันตราย/วัตถุอันตราย มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านเทคนิคและความช่วยเหลือต่อกลุ่มสารอันตราย โดยใช้แหล่งข้อมูลอ้างอิงจากหลายแห่ง ได้แก่ ฐานข้อมูลเอกสารทางวิชาการและการประสานกับสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค-ข้อมูลอ้างอิงสารอันตราย/วัตถุอันตรายอาจบ่งชี้สารอันตราย/วัตถุอันตรายจากการทดสอบจัดประเภทอันตรายหรือวิธีอื่นใดในการบ่งชี้วัตถุที่ไม่ทราบชนิด

- ก. หน้าที่ความรับผิดชอบทั่วไปของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน (หน้า 33)
- ข. รับฟังบรรยายสรุปจากหัวหน้าส่วนวางแผน (PSC)
- ค. ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคแก่หัวหน้ากลุ่มสารอันตราย
- ง. ติดต่อสื่อสารและประสานการปฏิบัติงานกับหัวหน้าหน่วยเผชิญเหตุ (Entry Leader)
- จ. จัดหาและแปลผลข้อมูลการติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อม
- ฉ. วิเคราะห์ตัวอย่างสารเคมี/สารอันตราย พิจารณาเลือก PPE ที่เหมาะสมกับสารเคมี/สารอันตรายที่พบ ณ บริเวณที่เกิดเหตุ
- ช. จัดเตรียมข้อมูลด้านเทคนิคเกี่ยวกับเหตุอุบัติเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีสำหรับการจัดทำบันทึกข้อมูล
- ซ. ให้บริการข้อมูลด้านเทคนิคกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
- ณ. ให้การช่วยเหลือส่วนวางแผน (Planning Section) ในการคาดการณ์ผลกระทบที่อาจเกิดแก่สิ่งแวดล้อมจากการรั่วไหลสารเคมี
- ญ. จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านพิษวิทยา (Toxicologist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านพิษวิทยา ได้แก่ ผู้ที่ผ่านการอบรมและได้รับใบประกาศรับรองวิชาชีพ สามารถบอกอันตรายจากสารเคมีที่อาจพบในเหตุรั่วไหล สารเคมีที่อาจเกิดแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน สาธารณชน และสิ่งแวดล้อม

ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย (Industrial Hygienist)

ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย ได้แก่ ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมและได้รับใบประกาศรับรองวิชาชีพ สามารถกำหนดมาตรการการปกป้องสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ระหว่างการปฏิบัติการ

วิศวกรเคมี (Chemical Engineer)

วิศวกรเคมีได้แก่ผู้ที่ได้รับการอบรมและได้รับใบอนุญาตให้ประกอบอาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและประยุกต์ใช้กระบวนการผลิตซึ่งวัตถุดิบมีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติ สามารถออกแบบและควบคุมการดำเนินการของโรงงานและอุปกรณ์เครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวัตถุดิบนั้นได้

ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ (Product Expert)

ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการอบรมทางวิชาชีพและมีความรู้เกี่ยวกับสารอันตรายที่มีการรั่วไหล และการเกิดปฏิกิริยาทางเคมีที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่สิ่งแวดล้อม (น้ำ อากาศ เป็นต้น)

หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ (Assisting Agencies)

หน่วยรักษากฎหมาย/ความสงบเรียบร้อย (Laws Enforcement)

ตำรวจในท้องที่มักจะเป็นหน่วยที่ได้รับแจ้งเหตุและไปถึงที่เกิดเหตุก่อนหน่วยอื่นๆ ในกรณีเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี ตำรวจอาจเข้าร่วมอยู่ใน

หน่วยบัญชาการร่วม (UC) หรืออาจเข้าร่วมในกลุ่มหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ (Assisting Agencies) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ ภารกิจของหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินจากสารเคมี ได้แก่

- ก. กั้นบริเวณที่เกิดเหตุโดยรอบ
- ข. ควบคุมและจัดการฝูงชน
- ค. ควบคุมและจัดการจราจร
- ง. ปฏิบัติการในกรณีใช้มาตรการปกป้องสาธารณชน เช่น การอพยพ เป็นต้น
- จ. จัดการสืบสวนทางอาชญากรรม

หน่วยงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Agencies)

หน่วยงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดที่เข้าร่วมในหน่วยบัญชาการร่วม (UC) มีภารกิจหน้าที่ ดังนี้

- ก. ระบุชนิด/ประเภทและลักษณะของสารเคมี
- ข. กำหนดเกณฑ์ในการฟื้นฟูและกำจัดของเสียปนเปื้อนสารเคมี
- ค. ประกาศพื้นที่ปลอดภัยสำหรับการกลับเข้าไปยังถิ่นฐานเดิมของผู้อพยพ
- ง. จัดทำประวัติการได้รับสารเคมีของผู้ได้รับผลกระทบ
- จ. ติดตามตรวจสอบสิ่งแวดล้อม
- ฉ. กำกับดูแลการฟื้นฟูบริเวณที่มีการปนเปื้อน (ร่วมกับหน่วยงานส่วนกลาง)
- ช. ให้คำปรึกษาทางเทคนิค
- ซ. ดำเนินการตามความรับผิดชอบทางกฎหมาย

คำศัพท์และคำย่อ (Glossary and Acronyms)

คำศัพท์และคำย่อ (Glossary and Acronyms)

ในสื่อนี้จะอธิบายความหมายของคำศัพท์และคำย่อที่พบในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)

AGENCY REPRESENTATIVE - ตัวแทนหน่วยงาน - ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการตอบโต้เหตุ และได้รับมอบอำนาจเต็มที่ในการตัดสินใจในทุกๆ เรื่องที่จะเกี่ยวเนื่องไปถึงหน่วยงานนั้นๆ ตัวแทนหน่วยงานจะรายงานต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน (Liaison Officer: LO)

AIR OPERATIONS BRANCH DIRECTOR - ผู้อำนวยการสาขาปฏิบัติการทางอากาศ - ผู้ที่รับผิดชอบในการเตรียมการและปฏิบัติการทางอากาศตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) และรับผิดชอบเกี่ยวกับการสนับสนุนทางธุรการให้กับเฮลิคอปเตอร์/เครื่องบินที่เข้าร่วมปฏิบัติการตอบโต้เหตุ

ALLOCATED RESOURCES - ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรร - ทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรหรือร้องขอให้เข้ามาร่วมตอบโต้เหตุ

ASSIGNED RESOURCES - ทรัพยากรที่ได้รับการมอบหมาย - ทรัพยากรที่เข้ารายงานตัวและได้รับมอบหมายหน้าที่ในการตอบโต้เหตุ

ASSIGNMENTS - งาน - งานที่มอบหมายให้กับทรัพยากรต่างๆ เพื่อการปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาปฏิบัติการ ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของยุทธวิธีในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP)

ASSISTANT - ผู้ช่วย - ตำแหน่งของผู้ช่วยของทีมบัญชาการ (Command Staff) ตำแหน่งนี้ระดับศักยภาพ คุณสมบัตินี้ และความรับผิดชอบในระดับที่รองลงมาจากตำแหน่งของผู้ปฏิบัติการหลัก ผู้ช่วยอาจได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ที่พักของเจ้าหน้าที่ได้

ASSISTING AGENCY - หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ - หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนโดยตรงทั้งทางยุทธวิธีและการให้บริการแก่หน่วยงานอื่นๆ

AVAILABLE RESOURCES - ทรัพยากรที่พร้อมปฏิบัติงาน - ทรัพยากรที่อยู่ในที่เกิดเหตุและสามารถปฏิบัติงานได้ทันที

BASE - ฐานปฏิบัติการ - สถานที่ที่ใช้ประสานงานและบริหารจัดการหลักๆ สามารถเติมชื่อเหตุฉุกเฉินหรือชื่อเรียกอื่นๆ เข้าไปได้ ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (Incident Comment Post: ICP) สามารถอยู่ที่เดียวกันกับฐานปฏิบัติการได้ และมีเพียงหนึ่งฐานปฏิบัติการต่อหนึ่งเหตุฉุกเฉิน

BRANCH - สาขา - ระดับของหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบแบ่งตามลักษณะงาน หรือตามขอบเขตทางภูมิศาสตร์สำหรับการปฏิบัติการใหญ่ๆ

CACHE - เครื่องมืออุปกรณ์ฉุกเฉิน - เครื่องมือ อุปกรณ์ และ/หรือวัสดุต่างๆ ที่เก็บไว้ในสถานที่ที่กำหนดสำหรับนำไปใช้ในเหตุฉุกเฉินได้อย่างทันต่อที่

CAMP - ที่พัก - สถานที่ในบริเวณใกล้เคียงที่แยกห่างจากฐานปฏิบัติการ มีเครื่องอำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่ดูแลจัดหาที่นอน อาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ และการสุขาภิบาลสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

CHECK-IN - การรายงานตัว - ขั้นตอนที่ทรัพยากรเข้ารายงานตัวเพื่อการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเป็นจุดแรก สถานที่รายงานตัวประกอบด้วยศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICP) (หน่วยทรัพยากร) ฐานปฏิบัติการ (Base) ที่พัก (Camp) พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ (Staging Area) ฐานเฮลิคอปเตอร์ (Helibase) และหัวหน้าแผนก/กลุ่ม (สำหรับการมอบหมายงานโดยตรง)

CHIEF - หัวหน้า - ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) ของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการสั่งการแต่ละส่วน ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ ส่วนวางแผน ส่วนส่งกำลังบำรุง และส่วนการเงิน/การบริหาร

CLEAR TEXT - ภาษาที่ชัดเจน- การใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารทางวิทยุ โดยไม่ใช้รหัสเฉพาะของหน่วยงานหรือรหัสใด ๆ

COMMAND - การบัญชาการ - การอำนวยความสะดวก การสั่งการ และ/หรือการควบคุมทรัพยากร โดยอำนาจตามกฎหมาย อำนาจของหน่วยงาน หรืออำนาจที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้อาจหมายถึงผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

COMMAND POST - ศูนย์บัญชาการ - ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ

COMMAND STAFF - ทีมบัญชาการ - ทีมบัญชาการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (SO) และเจ้าหน้าที่ประสานงาน (LO) ซึ่งจะรายงานตรงต่อผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) บุคลากรเหล่านี้อาจมีผู้ช่วยได้ หากจำเป็น

COMMUNICATIONS UNIT - หน่วยสื่อสาร - ยานพาหนะ (รถเทรลเลอร์หรือรถแวน) ที่ใช้เป็นศูนย์กลางในการสื่อสารการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

COOPERATING AGENCY - หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ - หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออื่นๆ นอกเหนือไปจากด้านยุทธวิธี ด้านการสนับสนุนด้านบริการหรือด้านทรัพยากรอื่นๆ สำหรับการตอบโต้เหตุ (เช่น หน่วยงานภาคเป็นต้น)

COST UNIT - หน่วยค่าใช้จ่าย - หน่วยงานภายในส่วนการเงิน/บริหารรับผิดชอบเกี่ยวกับการติดตามค่าใช้จ่าย วิเคราะห์ข้อมูลค่าใช้จ่าย ประเมินราคา และเสนอแนะมาตรการประหยัดงบประมาณ

DECONTAMINATION - การจัดการปนเปื้อน - กระบวนการชำระล้างให้สารปนเปื้อนหลุดออกหรือทำให้สารปนเปื้อนที่อยู่บนตัวเจ้าหน้าที่หรือเครื่องมืออุปกรณ์อยู่ในสภาพที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย

DEPUTY - รองหัวหน้า - ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและสามารถทำหน้าที่แทนเมื่อหัวหน้าไม่อยู่ โดยได้รับมอบหมายในการจัดการงานปฏิบัติการทั่วไปหรืองานที่จำเพาะเจาะจงได้ ในบางกรณี รองหัวหน้าสามารถช่วยแบ่งเบาภาระงานของหัวหน้าได้ ดังนั้นจึงต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดสำหรับตำแหน่งดังกล่าว ตำแหน่งที่สามารถมีรองหัวหน้าได้มีดังนี้ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หัวหน้าทีมปฏิบัติการ และผู้อำนวยการสาขาต่างๆ

DEMobilization UNIT - หน่วยถอนกำลัง - หน่วยปฏิบัติการภายในส่วนวางแผน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการถอนกำลังทรัพยากรที่นำมาใช้ในการตอบโต้เหตุ อย่างเป็นระเบียบ ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

DIRECTOR - ผู้อำนวยการ - ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) สำหรับผู้ที่รับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแลสาขา

DISPATCH - การมอบหมาย - การตัดสินใจจากที่มีบัญชาการในการโยกย้ายทรัพยากรจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

DISPATCH CENTER - ศูนย์มอบหมายงาน - สถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงานที่ใช้เป็นที่มอบหมายงานแก่ทรัพยากรในการตอบโต้เหตุ

DIVISION - แผนก - ระดับของหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามพื้นที่หรือตามลักษณะทางภูมิศาสตร์

DOCUMENTATION UNIT - หน่วยเอกสาร - หน่วยปฏิบัติการภายในส่วนวางแผน มีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม บันทึก และดูแลรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตอบโต้เหตุ

EMERGENCY MEDICAL TECHNICIAN (EMT) - เจ้าหน้าที่แพทย์ฉุกเฉิน - ผู้ที่มีความรู้และทักษะพิเศษในด้านการดูแลสุขภาพและผู้ช่วยฉุกเฉินในช่วงก่อนนำส่งโรงพยาบาล

EMERGENCY OPERATIONS CENTER (EOC) - ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน - หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง หรือโดยพื้นที่รับผิดชอบ (อำเภอ/จังหวัด) เพื่อทำการประสานงานและสนับสนุนการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

FACILITIES UNIT - หน่วยสถานที่สนับสนุนปฏิบัติการ - หน่วยปฏิบัติการภายในสาขาสันับสนุนของส่วนส่งกำลังบำรุง ที่มีหน้าที่จัดหาสถานที่สำหรับการบริหารจัดการการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน สถานที่เหล่านี้อาจรวมถึงฐานปฏิบัติการ สถานที่รับประทานอาหาร และบริเวณพักผ่อน เป็นต้น

FIELD OPERATIONS GUIDE (FOG) - คู่มือปฏิบัติการภาคสนาม - คู่มือฉบับกระเป่าเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS)

FINANCE/ADMINISTRATION SECTION - ส่วนการเงิน/บริหาร - ส่วนนี้มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตอบโต้เหตุ ในส่วนนี้จะมีหน่วยย่อยได้แก่ หน่วยบันทึกเวลา หน่วยจัดจ้าง หน่วยชดเชย/เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน และหน่วยค่าใช้จ่าย

FOOD UNIT - หน่วยเสบียง - หน่วยงานภายในสาขาบริการของส่วนส่งกำลังบำรุงมีหน้าที่จัดหาอาหารสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

FUNCTION - หน้าที่ - ในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) หน้าที่หมายถึง 5 กิจกรรรมหลัก กล่าวคือ การบัญชาการ การปฏิบัติการ การวางแผน การส่งกำลังบำรุง และการเงิน/บริหาร

GENERAL STAFF - ทีมปฏิบัติการ-กลุ่มเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ประกอบด้วย ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ (OPS) หัวหน้าส่วนวางแผน (PSC) หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง (LSC) และหัวหน้าส่วนการเงิน/บริหาร (FSC)

GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM (GIS) - ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ - ระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย ฐานข้อมูลอ้างอิงทางภูมิศาสตร์สำหรับสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

GROUND SUPPORT UNIT - หน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน - หน่วยปฏิบัติการภายในสาขาสันับสนุนของส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่เกี่ยวกับการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง บำรุงรักษา และซ่อมบำรุงยานพาหนะ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ ภาคพื้นดิน

GROUP - กลุ่ม - กลุ่มถูกตั้งขึ้นเพื่อแบ่งหน้าที่การตอบโต้เหตุออกเป็นส่วนๆ ตามภารกิจการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยทรัพยากรต่างๆ ที่รวมตัวเพื่อการทำหน้าที่เฉพาะ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

HELIBASE - ฐานเฮลิคอปเตอร์ - บริเวณสำหรับการจอดเติมน้ำมันเชื้อเพลิงซ่อมบำรุงและบรรทุกของขึ้นเฮลิคอปเตอร์

HELISPOT - ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ - ตำแหน่งที่เฮลิคอปเตอร์สามารถขึ้นลงได้ ลานจอดบางแห่งอาจใช้เป็นที่บรรทุกของขึ้นลงเฮลิคอปเตอร์ชั่วคราวได้

INCIDENT ACTION PLAN (IAP) - แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ - แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุมีการจัดทำขึ้นเบื้องต้นจากการประชุมครั้งแรก ประกอบด้วยเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์โดยรวมที่แสดงถึงยุทธศาสตร์ในการจัดการเหตุฉุกเฉินและแผนปฏิบัติการเฉพาะสำหรับการปฏิบัติงานในช่วงต่อไปเมื่อเสร็จสิ้นสมบูรณ์ แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุจะประกอบด้วยเอกสารภาคผนวกหลายฉบับ

INCIDENT AREA - บริเวณเหตุฉุกเฉิน - บริเวณพื้นที่ของเหตุฉุกเฉินครอบคลุมพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบและเส้นทางจราจรไปยังบริเวณที่เก็บและกำจัดกากของเสีย

INCIDENT BASE - ฐานปฏิบัติการ-ดูฐาน (Base)

INCIDENT COMMANDER (IC) - ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ - ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารการปฏิบัติการทั้งหมด

INCIDENT COMMAND POST (ICP) - ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ - สถานที่ที่ใช้ในการบัญชาการหลักๆ โดยอาจอยู่ที่เดียวกับฐานปฏิบัติการได้

INCIDENT COMMAND SYSTEM (ICS) - ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ - ระบบการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน ณ บริเวณที่เกิดเหตุ ได้รับการออกแบบเพื่อให้ใช้ได้กับเหตุการณ์ที่มีความซับซ้อน และไม่ถูกจำกัดโดยอำนาจหน้าที่ของพื้นที่รับผิดชอบ

INCIDENT COMMUNICATION CENTER - ศูนย์สื่อสารเหตุฉุกเฉิน - สถานที่ปฏิบัติงานของหน่วยสื่อสารและศูนย์สื่อสารข่าวสาร

INCIDENT OBJECTIVES - เป้าหมายของการตอบโต้เหตุ - ข้อความที่แสดงถึงแนวปฏิบัติในการเลือกยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่เหมาะสม เป้าหมายของการตอบโต้เหตุขึ้นอยู่กับผลสำเร็จที่คาดหวังเมื่อมีการนำทรัพยากรต่างๆ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องสามารถปฏิบัติได้และวัดผลได้ อีกทั้งมีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับยุทธศาสตร์และยุทธวิธีได้

INCIDENT SITUATION DISPLAY - การจัดแสดงสถานการณ์เหตุฉุกเฉิน - หน่วยสถานการณ์มีหน้าที่ดูแลอุปกรณ์ในการจัดแสดงสถานการณ์ ซึ่งสามารถจะสื่อข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวกับการตอบโต้เหตุ

INFORMATION OFFICER (IO) - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ - เจ้าหน้าที่ในทีมบัญชาการ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และเผยแพร่ไปยังประชาชน สื่อมวลชน และหน่วยงานอื่นๆ

JOINT INFORMATION CENTER (JIC) - ศูนย์ข่าวสารร่วม - สถานที่ที่อาจตั้งอยู่ภายใน (หรือใกล้) ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ ซึ่งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ (IO) และทีมงานสามารถประสานงานและสื่อสารข่าวสารเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินไปยังประชาชน สื่อมวลชน และหน่วยงานอื่นๆ ได้ ศูนย์ข่าวสารร่วมโดยปกติจะมีตัวแทนจากผู้ประสานงาน ณ ที่เกิดเหตุ (OSC) หรือผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) จากส่วนกลาง ผู้ประสานงานจากพื้นที่ (อำเภอ/จังหวัด) และผู้มีส่วนรับผิดชอบในเหตุฉุกเฉิน (Responsible Party) ซึ่งอาจเป็นสถานประกอบการหรือบริษัทที่ทำการขนส่ง

JURISDICTION - ขอบเขตความรับผิดชอบ - บริเวณหรือขอบเขตของอำนาจหน้าที่ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน หน่วยงานรัฐที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุม หน่วยงานรัฐจะมีอำนาจในการบรรเทาภัย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินอาจจะเป็นไปตามสภาพทางการเมือง/ภูมิศาสตร์ (เทศบาล อำเภอ จังหวัด) หรือตามหน้าที่ เช่น กรมตำรวจ กรมอนามัย เป็นต้น

JURISDICTIONAL AGENCY - หน่วยงานที่มีอำนาจในพื้นที่รับผิดชอบ - หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับพื้นที่หรือหน้าที่นั้นๆ

LANDING ZONE - บริเวณลงจอด - ดุ ลงจอดเฮลิคอปเตอร์

LEADER - หัวหน้าหน่วย - ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) สำหรับผู้ที่รับผิดชอบหน่วยปฏิบัติการพิเศษหรือหน่วยปฏิบัติการย่อยภายใต้ส่วนต่างๆ เช่น หัวหน้าหน่วยเสปียง ภายใต้หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง เป็นต้น

LIAISON OFFICER (LO) - เจ้าหน้าที่ประสานงาน-สมาชิกของทีมบัญชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานกับผู้มีส่วนรับผิดชอบและตัวแทนจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือ

LOGISTICS SECTION - ส่วนส่งกำลังบำรุง - ส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ บริการ และวัสดุต่างๆ สำหรับการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

MANAGERS - ผู้จัดการ - ผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเฉพาะเรื่องในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) เช่น ผู้จัดการพื้นที่เตรียมปฏิบัติงาน หรือผู้จัดการที่พัก เป็นต้น

MEDICAL UNIT - หน่วยบริการทางการแพทย์ - หน่วยปฏิบัติการภายในสาขาบริการของส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่จัดทำแผนการบริการทางการแพทย์และให้บริการทางการแพทย์ฉุกเฉินแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน

MESSAGE CENTER - ศูนย์สื่อสารข่าวสาร - ศูนย์สื่อสารข่าวสารเป็นส่วนหนึ่งภายในศูนย์สื่อสาร (Incident Communication Center) โดยอาจจะอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีหน้าที่รับข้อมูล บันทึก และส่งข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานตัว

ทรัพยากรเพื่อเข้าปฏิบัติงาน สถานะของทรัพยากร รวมทั้งมีหน้าที่ดูแลการส่งผ่านข้อมูลทางการบริหารและยุทธวิธี

MULTI-AGENCY INCIDENT - เหตุฉุกเฉินที่มีหลายหน่วยงานทำงานร่วมกัน เหตุฉุกเฉินที่มีหน่วยงานอย่างน้อยหนึ่งหน่วยงานให้การสนับสนุนหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงตามพื้นที่ หรือตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งสามารถดำเนินงานได้ทั้งภายใต้หน่วยบัญชาการเดี่ยว (IC) หรือหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

MULTI-JURISDICTION INCIDENT - เหตุฉุกเฉินที่ต้องมีหลายหน่วยงานทำงานร่วมกัน - เหตุการณ์ที่ต้องการการปฏิบัติงานจากหลายหน่วยงานซึ่งต่างมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการบรรเทาภัย เหตุฉุกเฉินในรูปแบบนี้ จะมีการจัดการผ่านหน่วยบัญชาการร่วม (UC)

NATURAL RESOURCE DAMAGE ASSESSMENT (NRDA) - การประเมินความเสียหายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ - กระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการประเมินลักษณะและขนาดความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุฉุกเฉิน รวมทั้งพิจารณาวิธีในการฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับความเสียหายให้กลับมามีอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

OFFICER - เจ้าหน้าที่ - ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) สำหรับเจ้าหน้าที่มีบัญชาการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความปลอดภัย การประสานงานและการประชาสัมพันธ์

OPERATIONAL PERIOD - ช่วงเวลาปฏิบัติการ - ช่วงเวลาที่กำหนดสำหรับการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ช่วงเวลาปฏิบัติการอาจมีระยะเวลาต่างๆ กัน แต่มักจะไม่เกิน 24 ชั่วโมง

OPERATIONS SECTION - ส่วนปฏิบัติการ - ส่วนปฏิบัติการมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติการที่เป็นภารกิจหลักโดยตรง กำกับดูแลหน่วยย่อยให้มีการจัดเตรียมแผนปฏิบัติการ ร้องขอและถอนกำลังทรัพยากร ปรับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) ตามความจำเป็น และรายงานผลไปที่ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ส่วนนี้ประกอบด้วย สาขาฟื้นฟูและปกป้องสิ่งแวดล้อม สาขาตอบโต้เหตุฉุกเฉิน สาขาปฏิบัติการทางอากาศ และสาขาพิทักษ์สัตว์ป่า

OUT-OF-SERVICE RESOURCES - ทรัพยากรที่ไม่พร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน - ทรัพยากรที่ได้รับจัดสรรให้มาปฏิบัติการตอบโต้เหตุแต่ไม่สามารถทำงานตามปกติได้ เนื่องจากขัดข้องทางเทคนิค หรือต้องการการพักผ่อนหรือเหตุผลส่วนตัวอื่นๆ

PLANNING MEETING - การประชุมวางแผน - การประชุมในระหว่างการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธวิธีสำหรับการควบคุมเหตุฉุกเฉิน และเพื่อวางแผนการให้บริการและการสนับสนุนการปฏิบัติการ

PLANNING SECTION - ส่วนวางแผน - ส่วนวางแผนมีหน้าที่รวบรวม ประเมิน และแจกจ่ายข้อมูลด้านยุทธวิธีที่เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน จัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) จัดทำสถานการณ์ของเหตุฉุกเฉินทั้งในปัจจุบันและในอนาคต รวมทั้งรวบรวมสถานะของทรัพยากรที่ได้รับมอบหมายในการตอบโต้เหตุ ส่วนนี้ประกอบด้วย หน่วยสถานการณ์ หน่วยทรัพยากร หน่วยสิ่งแวดล้อม หน่วยเอกสาร หน่วยถอนกำลัง และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค

PROCUREMENT UNIT - หน่วยจัดจ้าง - หน่วยจัดจ้างเป็นหน่วยปฏิบัติการภายในส่วนการเงิน/บริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการเงินที่เกี่ยวข้องกับการจัดจ้างหรือสัญญาจัดซื้อ

RECORDERS - ผู้บันทึกข้อมูล - บุคคลภายในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล ผู้บันทึกอาจพบได้ในส่วนวางแผน ส่วนกำลังบำรุง และส่วนการเงิน/บริหาร

REPORTING LOCATION - จุดรายงานตัว - หนึ่งในหกสถานที่ที่ทรัพยากรที่ได้รับมอบหมายงานจะเข้ารายงานตัว ได้แก่ หน่วยทรัพยากร ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ ฐานปฏิบัติการ ที่พัก พื้นที่เตรียมปฏิบัติงาน ฐานเฮลิคอปเตอร์ หรือหัวหน้าแผนก/กลุ่ม (สำหรับการมอบหมายงานโดยตรง)

RESOURCES - ทรัพยากร - บุคลากรและเครื่องมือสำคัญๆ ที่พร้อมสำหรับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานในการตอบโต้เหตุ และสามารถคงสถานะพร้อมปฏิบัติการในระหว่างการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้

RESOURCES UNIT - หน่วยทรัพยากร - หน่วยปฏิบัติการภายในส่วนวางแผนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบันทึกสถานะของทรัพยากรที่เข้าปฏิบัติการตอบโต้เหตุ ประเมินศักยภาพของทรัพยากรในปัจจุบัน ประเมินผลกระทบหากมีการใช้ทรัพยากรเพิ่ม และประเมินความประสงค์ของทรัพยากร

RESPONSIBLE PARTY (RP) - ผู้มีส่วนรับผิดชอบ - เจ้าของ/ผู้ควบคุมสถานที่ที่เป็นต้นเหตุของการรั่วไหล

RESPONSIBLE PARTY INCIDENT COMMANDER (RPIC) - ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (IC) ที่ถูกแต่งตั้งจากฝ่ายผู้รับผิดชอบ

SAFETY OFFICER (SO) - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย - สมาชิกของทีมบัญชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบ และประเมินอันตรายหรือสถานการณ์ที่อาจไม่ปลอดภัย รวมทั้งจัดทำมาตรการเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยสามารถมีผู้ช่วยได้

SECTION - ส่วน - ระดับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักเกี่ยวกับการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน ได้แก่ ส่วนปฏิบัติการ ส่วนวางแผน ส่วนส่งกำลังบำรุง ส่วนการเงิน/บริหาร

SERVICE BRANCH - สาขาบริการ - สาขาภายในส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการทุกอย่างสำหรับการตอบโต้เหตุ ซึ่งรวมถึงการสื่อสาร การบริการทางการแพทย์ และการบริการอาหาร

SINGLE RESOURCE - ทรัพยากรเดี่ยว - บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรืออุปกรณ์ชิ้นใดชิ้นหนึ่งพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ดำเนินการ หรือทีมงานภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าหน่วยที่พร้อมเข้าปฏิบัติงานในเหตุฉุกเฉิน

SITE SAFETY AND HEALTH PLAN (SSHP) - แผนความปลอดภัยและสุขภาพในบริเวณการปฏิบัติงาน - แผนความปลอดภัยและสุขภาพในบริเวณการปฏิบัติงานมีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่หรือเหตุฉุกเฉิน และต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย ดังนี้ การวิเคราะห์อันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยในแต่ละพื้นที่ปฏิบัติงานหรือแต่ละการปฏิบัติการ แผนการทำงานในภาพรวม ข้อกำหนดในการฝึกอบรมบุคลากร เกณฑ์การเลือกอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) ข้อกำหนดในการเฝ้าระวังทางอาชีวอนามัยในแต่ละพื้นที่ แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ มาตรการควบคุมพื้นที่ ขั้นตอนการเข้าบริเวณอับอากาศ (หากจำเป็น) การบรรยายสรุปก่อนเข้าพื้นที่ปฏิบัติงาน การบรรยายสรุปเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพแก่ผู้เข้าปฏิบัติงานตอบโต้เหตุทุกคน และการประกันคุณภาพสำหรับประสิทธิภาพของแผนความปลอดภัยและสุขภาพในบริเวณการปฏิบัติงาน

SITUATION UNIT - หน่วยสถานการณ์ - หน่วยปฏิบัติการภายในส่วนวางแผน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม จัดระบบ วิเคราะห์ข้อมูลที่ป้อนขึ้นสถานะของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์เป็นระยะ หน่วยนี้รายงานตรงต่อหัวหน้าส่วนวางแผน

SOURCE CONTROL - การควบคุมแหล่งกำเนิด - การปฏิบัติการที่จำเป็นในการควบคุมแหล่งกำเนิดการรั่วไหล และป้องกันการรั่วไหลต่อเนื่องของสารเคมีอันตรายออกสู่สิ่งแวดล้อม

SPAN OF CONTROL - ขนาดการควบคุม - ขนาดการควบคุม หมายถึง จำนวนองค์ประกอบภายในหน่วยงานที่สามารถบริหารจัดการได้โดยบุคคลหนึ่งคน ขนาดการควบคุมดังกล่าวอาจมีได้ตั้งแต่ 3-7 คนและควรมีสัดส่วนไม่เกิน 1:5

STAGING AREA - พื้นที่เตรียมปฏิบัติการ - บริเวณที่มีการจัดวางเครื่องมือและทรัพยากรบุคคลเตรียมพร้อมรอการมอบหมายการปฏิบัติการตามยุทธวิธีที่กำหนด

STAKEHOLDERS - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - บุคคล กลุ่ม หรือหน่วยงานที่อาจได้รับผลกระทบ และ/หรือมีความสนใจในเหตุฉุกเฉินและการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

STRATEGY - ยุทธศาสตร์ - แผนหรือทิศทางการดำเนินงานที่ได้รับเลือกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน

STRIKE TEAM - หน่วยปฏิบัติการพิเศษ - หน่วยปฏิบัติการพิเศษที่มีทรัพยากรชนิดหรือประเภทเดียวกัน มีแนวปฏิบัติในการสื่อสารแบบเดียวกัน และมีหัวหน้าหน่วยควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน

SUPERVISOR - หัวหน้าแผนก/หัวหน้ากลุ่ม - ตำแหน่งในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของแผนกหรือกลุ่ม

SUPPLY UNIT - หน่วยพัสดุ - หน่วยปฏิบัติการภายในสาขาสันับสนุนของส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบในการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการปฏิบัติการตอบโต้เหตุ

SUPPORT BRANCH - สาขาสสนับสนุน - สาขาภายในส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหาบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตอบโต้เหตุฉุกเฉิน สาขานี้ประกอบด้วย หน่วยพัสดุ หน่วยสถานที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน หน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน และหน่วยสนับสนุนทางเรือ

SUPPORTING MATERIALS - เอกสารภาคผนวก - หมายถึงเอกสารภาคผนวกที่อาจแนบกับแผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ (IAP) เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น แผนการสื่อสาร แผนที่ แผนความปลอดภัยและสุขภาพในบริเวณการปฏิบัติงาน แผนการจราจร และแผนการบริการทางการแพทย์ เป็นต้น

TACTICAL DIRECTION - ทิศทางของยุทธวิธี - แนวปฏิบัติที่หัวหน้าส่วนปฏิบัติการชี้ทางแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ ประกอบด้วย ยุทธวิธีที่เหมาะสมสำหรับยุทธศาสตร์ที่เลือก การเลือกและจัดสรรทรัพยากร การดำเนินการตามยุทธวิธี และการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติการในแต่ละช่วง

TACTICS - ยุทธวิธี - การวางคำสั่งทรัพยากรและการตอบโต้แนวปฏิบัติในการตอบโต้เหตุเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

TASK FORCE - หน่วยเฉพาะกิจ - กลุ่มทรัพยากรหลากหลายชนิด/ประเภทที่มีการรวมตัวกันเพื่อปฏิบัติการกิจเฉพาะ และเป็นหน่วยที่มีการสื่อสารแบบเดียวกัน

TECHNICAL SPECIALISTS - ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค - บุคลากรที่มีทักษะและความสามารถพิเศษที่สามารถทำงานในจุดใดก็ได้ภายในหน่วยงานของระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS)

TIME UNIT - หน่วยบันทึกเวลา - หน่วยปฏิบัติการภายในส่วนการเงิน/บริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในการบันทึกเวลาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการและเวลาการทำงานของอุปกรณ์ที่เข้ามา

UNIFIED COMMAND (UC) - หน่วยบัญชาการร่วม - ทีมงานจากหลายฝ่ายที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉิน โดยมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการตอบโต้เหตุร่วมกัน ทั้งนี้ การปฏิบัติงานภายใต้หน่วยบัญชาการร่วม (UC) จะไม่ก่อให้เกิดการสูญเสียด้านขอบเขตอำนาจรับผิดชอบหรือเวลาปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน

UNIT - หน่วย - องค์ประกอบของหน่วยงานในระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ (ICS) มีหน้าที่รับผิดชอบเฉพาะด้านต่างๆ ในส่วนวางแผน ส่วนส่งกำลังบำรุง และส่วนการเงิน/บริหาร.

VESSEL SUPPORT UNIT - หน่วยสนับสนุนทางเรือ - หน่วยปฏิบัติการภายในสาขานับสนุนของส่วนส่งกำลังบำรุง มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการวางแผนเส้นทางเดินเรือ การเติมน้ำมัน การซ่อมบำรุง และการบำรุงรักษาเรือและอุปกรณ์อื่นๆ และการประสานการขนส่งทางเข้าและระหว่างชายฝั่ง

VOLUNTEER - อาสาสมัคร - บุคคลที่เข้ามาช่วยปฏิบัติงานในหน่วยงานที่สามารถรับอาสาสมัครเข้ามาทำงานได้ โดยอาสาสมัครจะอยู่ภายใต้ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบของหน่วยงานที่เป็นผู้ดูแล

คำย่อ (Acronyms)

AOBD	Air Operations Branch Director	ผู้อำนวยการ สาขาปฏิบัติการทางอากาศ
CUL	Communications Unit Leader	หัวหน้าหน่วยสื่อสาร
DMOB	Demobilization Unit Leader	หัวหน้าหน่วยถอนกำลัง
EOC	Emergency Operations Center	ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน
EMS	Emergency Medical Services	การบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน
EMT	Emergency Medical Technician	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ฉุกเฉิน
EPA	Environmental Protection Agency, US	องค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อมแห่ง สหรัฐอเมริกา
FSC	Finance/Administration Section Chief	หัวหน้าส่วนการเงิน/บริหาร
FOG	Field Operations Guide	คู่มือปฏิบัติการภาคสนาม
GIS	Geographic Information System	ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์
GSUL	Ground Support Unit Leader	หัวหน้าหน่วยสนับสนุนภาคพื้นดิน
HAZMAT	Hazardous Materials	วัตถุอันตราย
HAZSUB	Hazardous Substances	สารอันตราย
H/C	Historic/Cultural	ประวัติศาสตร์/วัฒนธรรม
IAP	Incident Action Plan	แผนปฏิบัติการเฉพาะเหตุ
IC	Incident Commander	ผู้บัญชาการเหตุการณ์/ ผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ
ICP	Incident Command Post	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/ ศูนย์บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ
ICS	Incident Command System	ระบบบัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุ
IO	Information Officer	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

ISB	In-situ Burn	การเผา ณ ที่เกิดเหตุ
JIC	Joint Information Center	ศูนย์ข่าวสารร่วม
LO	Liaison Officer	เจ้าหน้าที่ประสานงาน
LSC	Logistics Section Chief	หัวหน้าส่วนส่งกำลังบำรุง
MUL	Medical Unit Leader	หัวหน้าหน่วยบริการทางการแพทย์
NIC/RIC	National/Regional Incident Command	หน่วยบัญชาการระดับชาติหรือระดับภูมิภาค
NRDA	Natural Resource Damage Assessment	การประเมินความเสียหายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ
OPS	Operations Section Chief	หัวหน้าส่วนปฏิบัติการ
OSC	On-Scene Coordinator	ผู้ประสานงาน ณ ที่เกิดเหตุ
PSC	Planning Section Chief	หัวหน้าส่วนวางแผน
RAR	Resources at Risk	ทรัพยากรที่เสี่ยงภัย
RP	Responsible Party	ผู้มีส่วนรับผิดชอบ
RPIC	Responsible Party Incident Commander	ผู้บัญชาการเหตุการณ์จากฝ่ายผู้มีส่วนรับผิดชอบ
RUL	Resources Unit Leader	หัวหน้าหน่วยทรัพยากร
SAR	Search and Rescue	การค้นหาและช่วยชีวิต
SO	Safety Officer	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย
SSC	Scientific Support Coordinator	ผู้ประสานงานการสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์
SSHP	Site Safety and Health Plan	แผนความปลอดภัยและสุขภาพ ในบริเวณการปฏิบัติงาน
SUL	Situation Unit Leader	หัวหน้าหน่วยสถานการณ์
UC	Unified Command	หน่วยบัญชาการร่วม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2545 (ภาคการป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัย). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อสาสารักษาดินแดง, 2545.
- กรมควบคุมมลพิษ. คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีระดับจังหวัด (*Hazardous Materials Emergency Planning Guide*). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- กรมควบคุมมลพิษ. คู่มือการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมัน (*Chemical Use Handbook: Dispersant*). กรุงเทพมหานคร : 2544
- กรมควบคุมมลพิษ. คู่มือการประเมินความเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติจากคราบน้ำมัน (*Oil Spill Resource Damage Assessment*). กรุงเทพมหานคร : 2544
- กรมควบคุมมลพิษ. แผนปฏิบัติการฉุกเฉินสำหรับกรมควบคุมมลพิษ (*PCD Oil Spill Emergency Plan*). กรุงเทพมหานคร : 2543
- กรมควบคุมมลพิษ. แผนฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากคราบน้ำมัน (*Oil Spill Environmental Reovery Plan*). กรุงเทพมหานคร : 2544
- National Wildfire Coordinating Group. *Incident Command System - National Training Curriculum (Reference Text)*. Idaho: National Interagency Fire Center, 1994.
- U.S. Coast Guard. *Field Operations Guide: Incident Command System (ICS)*. Washington, D.C. : U.S. Coast Guard, 2000.
- U.S. Coast Guard. *Incident Management Handbook: Incident Command System (ICS)*. Washington, D.C.: U.S. Coast Guard, 2001.
- Washington State Fire Training Academy - Seattle Fire Department - Oregon Office of State Fire Marshal - Tualatin Valley Fire & Rescue's Regional Training & Simulation Center. *Hazardous Materials On-Scene Incident Commander (Student Manual)*. Oregon, 1993.

คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ
ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี
(Field Operations Guide)

ผู้จัดทำ

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2298 2442
โทรสาร 0 2298 2425
<http://www.pcd.go.th>

ผู้แปลและเรียบเรียง

นางสาวศศิวิมล แนวทอง

ผู้สนับสนุนการแปลและเรียบเรียง

นางสุนีย์ ต๊ะปิ่นดา
นายมานพ บุญแจ่ม
นายมนิรัตน์ ฤทธิเต็ม
นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา
นางสาวภัทรานิษฐ์ เปลี่ยนไธสง
นายธนาพันธุ์ แพทย์พันธุ์
นางสาวสุวลักษณ์ เขาว์นุ่น
นางสาวพิมพ์กัตร์ พงศ์พิสุทธิ
นางสาวจีรพร แปงเครือ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT